

BIULETYN

INFORMACYJNY

Zarządu Głównego SBP

ISSN: 1232-4477

2/2021

W numerze:

- **Sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w 2021 roku**
- **Posiedzenia organów wykonawczych SBP**
- **Działalność edukacyjna**
- **Działalność wydawnicza**
- **Granty SBP**
- **Odnaczenia i medale**

Od Redakcji

Szanowni Czytelnicy,

W „Biuletynie” 2/2021 dokumentujemy prace realizowane przez Zarząd Główny, Biuro ZG oraz Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP w II półroczu 2021 r. Zamieściliśmy także roczne sprawozdanie z działalności wszystkich struktur SBP. Spośród przedsięwzięć ZG do najintensywniejszych należały przygotowania do Krajowego Zjazdu Delegatów, który został przeniesiony z 2021 r. na czerwiec 2022 r. Wiele uwagi poświęcono rozstrzygnięciom prawnym problemom, związanych z organizacją oddziałowych i okręgowych zjazdów sprawozdawczo-wyborczych w warunkach pandemii, zgłaszanych przez struktury. Trwały prace dotyczące opracowania zmian w Statucie SBP, przygotowania Strategii SBP na lata 2021-2029 oraz Programu działania na kadencję 2021-2025. Na spotkaniu z przedstawicielami okręgów (wrzesień 2021) zaprezentowano raport z badania opinii członków SBP dotyczący oceny działalności Stowarzyszenia oraz oczekiwań wobec organizacji. Po roku przerwy, spowodowanej sytuacją epidemiczną, zorganizowano Forum Młodych Bibliotekarzy, a także konferencję z cyklu „Automatyzacja bibliotek” pt. „Technologie biblioteczne w okresie pandemii”; oba wydarzenia odbyły się w formule online i cieszyły się nie mniejszym zainteresowaniem niż ich wcześniejsze edycje organizowane stacjonarnie. Z ogromnym zainteresowaniem spotkały się też seminaria online: „Od statystyki bibliotecznej do badań wpływu i wartości bibliotek” zrealizowane w ramach projektu AFB oraz „Biblioteka włączająca – zadania, wyzwania, realizacja”, które odbyło się w ramach akcji #NieZostawiamCzytelnika.

Biuro ZG przygotowało nową ofertę szkoleniową, w tym pakiety szkoleń dla bibliotekarzy, które dobrze służą umacnianiu marki SBP, jako organizacji dbającej o podwyższanie kompetencji zawodowych bibliotekarzy. Prowadziło też obsługę wszystkich grantów realizowanych w 2021 r., przygotowało raporty z ich realizacji oraz aplikowało o dofinansowanie nowych zadań.

Z dużym uznaniem spotkała się działalność redakcji czasopism naukowych „Przeglądu Bibliotecznego” i „Zagadnień Informatyki i Naukowej”. Oba czasopisma uzyskały zwiększenie liczby przyznanych punktów na liście czasopism punktowanych Ministra Edukacji i Nauki.

**Zapraszamy do lektury
Aldona Zawalkiewicz, Anna Grzechnowska,
Małgorzata Dargiel-Kowalska**

Spis treści

I. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA BIBLIOTEKARZY POLSKICH W 2021 ROKU.....	3
1. Działalność Zarządu Głównego SBP	3
2. Działalność komisji, sekcji i zespołów ZG SBP	19
3. Działalność ogniw terenowych SBP	27
II. POSIEDZENIA ORGANÓW WYKONAWCZYCH SBP	54
1. Posiedzenia Prezydium i Zarządu Głównego SBP	54
2. Uchwały Zarządu Głównego SBP	66
III. DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA	73
1. Konferencje i seminaria	73
2. Szkolenia	76
IV. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA	79
V. GRANTY SBP	82
1. Granty wieloletnie (przechodzące z 2020 r.)	82
2. Granty uzyskane w 2021 r. z programów MKiDN oraz MEiN	83
3. Granty uzyskane poza programami	90
4. Opracowanie nowych aplikacji	91
VI. ODZNACZENIA I MEDALE	92
VII. INNE DZIAŁANIA	93
VIII. Z ŻĄŁOBNEJ KARTY	94

BIULETYN INFORMACYJNY Zarządu Głównego SBP dostępny jest w wersji elektronicznej na Ogólnopolskim Portalu Bibliotekarskim pod adresem:

http://www.sbp.pl/sbp/zarząd_główny/biuletyn_zg_sbp

Dostępne są tam również numery archiwalne.

I. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA BIBLIOTEKARZY POLSKICH W 2021 ROKU

■ 1. Działalność Zarządu Głównego SBP

W 2021 r. Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich realizował zadania wynikające z zobowiązań ujętych w podstawowych dokumentach:

- *Strategii Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich na lata 2010-2021*,
- *Programie działania SBP na lata 2017-2021*, przyjętym przez Krajowy Zjazd Delegatów SBP w dn. 21 października 2017 r.,
- *Wnioskach Krajowego Zjazdu Delegatów SBP*, uchwalonych w dn. 21 października 2017 r.,
- *Planie pracy ZG SBP na rok 2021*.

Sytuacja pandemiczna w Polsce spowodowała, że utrzymano większość zmian w organizacji pracy, zastosowanych w roku poprzednim (praca zdalna w Biurze ZG; posiedzenia struktur SBP, organizacja konferencji, warsztatów w formie online, z wykorzystaniem platform ClickMeeting, Zoom). Nasilające się zagrożenie epidemiczne spowodowało, iż Zarząd Główny podjął uchwałę o przeniesieniu terminu zwołania Krajowego Zjazdu Delegatów na rok 2022 oraz weryfikacji harmonogramu przygotowań.

1.1. Informacje organizacyjne

W 2021 r. Zarząd Główny obradował online w dn. 16.02., 25.02., 9.04., 29.04., 7.09., 26.10., 20.12., a Prezydium Zarządu Głównego w dn. 4.02., 15.06., 26.10. Część spotkań została zwołana w trybie nadzwyczajnym (w związku ze śmiercią przewodniczącej SBP, Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej; koniecznością przesunięcia terminu obrad KZD, z uwagi na pandemię).

W okresie sprawozdawczym Zarząd Główny SBP podjął 9 uchwał:

- z dnia 16 lutego w sprawie przedłużenia kadencji władz SBP w związku ze stanem epidemii,
- z dnia 25 lutego w sprawie powierzenia pełnienia obowiązków przewodniczącej SBP,
- z dnia 29 kwietnia w sprawie powierzenia obowiązków przewodniczącej SBP do czasu zakończenia trwającej kadencji,
- z dnia 7 września w sprawie zmiany składu Komitetu Programowo-Organizacyjnego Krajowego Zjazdu Delegatów Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w 2021 r.
- z dnia 7 września w sprawie zmiany składu Komisji do spraw Statutu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich,
- z dnia 7 września w sprawie zmiany składu Komisji do spraw Strategii i Programu działania Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich na kadencję 2021-2025,
- z dnia 26 października w sprawie zwołania Krajowego Zjazdu Delegatów w kadencji 2017-2021,
- z dnia 26 października w sprawie przyjęcia harmonogramu przygotowań do Krajowego Zjazdu Delegatów za kadencję 2017-2021,
- z dnia 20 grudnia w sprawie przeznaczenia odpisów 1% za 2020 rok.

Prezydium ZG SBP podjęło 2 uchwały:

- z dnia 2 marca w sprawie powołania komisji do weryfikacji poczty służbowej przewodniczącej SBP w okresie 19 lutego – 2 marca 2021 roku
- z dnia 15 czerwca w sprawie wydatkowania środków pozyskanych przez Zarząd Główny SBP ze składek członkowskich; środki przeznaczone na rozwój portalu www.sbp.pl.

W związku z przedłużającym się stanem epidemii Zarząd Główny wystąpił do kancelarii prawnej o opinie nt. możliwości przedłużenia kadencji 2017-2021, organizacji głosowań (w tym tajnych) dot. wyboru nowych władz w trybie online. W rezultacie, po uzyskaniu pozytywnych opinii oraz szerokich konsultacjach wewnątrz organizacji, ZG zdecydował o nowym terminie zwołania KZD (3-4 czerwca 2022 r., Warszawa), dokonano także zmian w harmonogramie przygotowań.

Ważnym przedsięwzięciem, związanym z przygotowaniem KZD, były prace zespołów roboczych powołanych przez ZG, które zajęły się opracowaniem projektu zmian w Statucie, oceną realizacji dotychczasowej *Strategii SBP* i przygotowaniem nowej *Strategii na lata 2021-2029*, zbieraniem wniosków do przedstawienia na Krajowym Zjeździe Delegatów, opracowaniem projektu programu działania na kadencję 2021-2025.

Wypełniając zobowiązania statutowe przesłano materiały do oceny działalności Zarządu Głównego przez organy kontrolne i doradcze SBP. Na podstawie analizy dokumentacji dostarczonej przez Biuro ZG oraz dodatkowych informacji, uzyskanych od dyrektorki Biura A. Zawałkiewicz, głównego księgowego, M. Próchnickiego, dyrektorki Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP, M. Lach, Główna Komisja Rewizyjna pozytywnie oceniła działania Zarządu Głównego i Biura w 2020 r., a w szczególności wysiłki zmierzające do uzyskania stabilizacji finansowej oraz uporządkowania gospodarki składkami członkowskimi, a także działania podjęte w związku z pandemią. Komisja zaproponowała włączenie struktur terenowych w pozyskiwanie środków, również samorządowych oraz intensyfikację działań w zakresie poprawy rentowności czasopism branżowych wydawanych przez SBP.

W podobny sposób (drogą korespondencyjną) członkowie Rady Programowej Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP ocenili dorobek wydawniczy w 2020 r. Był on nieco skromniejszy pod względem ilościowym, ale znalazło się w nim wiele interesujących pozycji, umacniających wizerunek wydawnictwa w środowisku akademickim. Rada z uznaniem odniosła się do znaczącego zwiększenia przez ministra edukacji i nauki liczby punktów dla obu czasopism naukowych („Przegląd Biblioteczny”, ZIN), będącego następstwem podniesienia poziomu praktyk wydawniczych i edytorskich, wdrożenia systemu OJS, poprawy widoczności periodyków w międzynarodowym obiegu naukowym.

W dn. 7 września 2021 r. zorganizowano spotkanie online z przedstawicielami struktur terenowych SBP, podczas którego omówiono najważniejsze aspekty działalności Stowarzyszeniowej (zarówno ZG, jak i okręgów), stan realizacji wniosków KZD, wyniki badań ankietowych członków SBP oraz możliwości przeprowadzenia wyborów w strukturach terenowych, w warunkach kolejnej fali epidemii wywołanej wirusem Covid-19. Dyskutowano także nad założeniami nowej *Strategii SBP* oraz projektem zmian statutowych.

Istotnym elementem działań organizacyjnych była obsługa zadań realizowanych w ramach pozyskanych grantów oraz środków pozagrantowych. W okresie sprawozdawczym rozliczono zadania objęte dofinansowaniem w 2020 r., prowadzono obsługę merytoryczną i finansową grantów przyznanych i realizowanych w 2021 r., przygotowano także aplikacje do programów resortów kultury i nauki na następne lata.

Objęciem w 2021 r. z programów MKiDN realizowanych było 6 zadań:

- program Promocja Czytelnictwa: *XVIII edycja programu Tydzień Bibliotek; kampania #NieZostawiamCzytelnika,*
- program Czasopisma: *Wydawanie czasopisma „Poradnik Bibliotekarza” w wersji papierowej i elektronicznej w latach 2021-2023; Wydawanie czasopisma*

naukowego „Przegląd Biblioteczny” w latach 2020-2022 i zwiększenie zasięgu jego odbioru,

- program Muzyczny Ślad: *Dyskopedia poloników do roku 1918. Suplement*,
- program Partnerstwo dla książki: *Aptekarz literacki – cykl szkoleń online*.

Z MKiDN uzyskano także dofinansowanie na 2 zadania, realizowane w systemie pozagrantowym:

- kontynuacja projektu Analiza Funkcjonowania Bibliotek,
- konkurs „Bibliotekarz Roku 2020”.

Dużym osiągnięciem było uzyskanie środków na lata 2021-2022, na zadania z programu Społeczna Odpowiedzialność Nauki, prowadzonego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki:

- *Rozbudowa i podniesienie jakości dostępu do zasobów naukowych Archiwum Cyfrowego Wydawnictwa SBP*,
- *Źródła do badań fonografii polskiej – kontynuacja budowy bazy i zwiększenie jej wykorzystania*.

Opracowano ponadto 2 wnioski do programu Rozwój Czasopism Naukowych na dofinansowanie wydawania w latach 2022-2023 kwartalnika „Przegląd Biblioteczny” (numery specjalne) i półrocznika „Zagadnienia Informacji Naukowej – Studia Informacyjne”.

Do MKiDN złożono wnioski o dofinansowanie projektów realizowanych w 2022 r., m.in. na: kolejne dwie edycje Tygodnia Bibliotek, kontynuację kampanii #NieZostawiamCzytelnika, organizację szkoleń dla bibliotekarzy na temat stymulacji życia czytelniczego oraz projektowania usług zdalnych dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami.

Kontynuowano współpracę Zarządu Głównego SBP z Biblioteką Publiczną m.st. Warszawy. Biblioteką Główną Województwa Mazowieckiego w zakresie współwydawania miesięcznika „Bibliotekarz”; negocjowano m.in. kwestie regulacji zobowiązań finansowych przez Bibliotekę na rzecz SBP, wynikających z zawartego w 2018 r. porozumienia.

Dużym wyzwaniem organizacyjnym było Forum Młodych Bibliotekarzy (15-17 września) oraz konferencja z cyklu „Automatyzacja bibliotek” (1-2 grudnia). Po raz pierwszy oba wydarzenia i towarzyszące im warsztaty odbywały się wyłącznie w formie zdalnej. Realizacja przedsięwzięć była możliwa dzięki pozyskaniu środków od sponsorów. W FMB i konferencji z cyklu „Automatyzacja bibliotek”, łącznie udział wzięło około 300 osób. W ankietach ewaluacyjnych konferencji uczestnicy wysoko ocenili jej poziom merytoryczny.

Z żałobnej karty

W dniu 15 kwietnia 2021 r. zmarła przewodnicząca SBP, Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska. Ceremonia pogrzebowa odbyła się 28 maja na Powązkach Wojskowych w Warszawie. W uroczystościach uczestniczyła liczna grupa bibliotekarzy z całej Polski oraz członkowie ZG i pracownicy Biura ZG SBP. W imieniu Zarządu zmarłą pożegnała dr Barbara Budyńska, sekretarz generalny ZG, pełniąca obowiązki przewodniczącej SBP. Chcąc uhonorować pamięć i dokonania przewodniczącej, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich złożyło wnioszek do MKiDN o pośmiertne przyznanie Joannie Pasztaleniec-Jarzyńskiej odznaczenia Złoty Krzyż Zasługi. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie.

1.2. Działalność merytoryczna

W roku 2021 główny nacisk położono na: umacnianie wizerunku Stowarzyszenia w przestrzeni publicznej, promocję czytelnictwa i bibliotek oraz zawodu bibliotekarza, kontynuację prac w zakresie badania efektywności bibliotek (projekt AFB), podnoszenie, poprzez szkolenia, kompetencji (przede wszystkim cyfrowych) bibliotekarzy w zakresie obsługi różnych grup czytelników, uporządkowanie zasad gospodarki składkami członkowskimi SBP.

Działalność merytoryczna Zarządu Głównego wg celów strategicznych znowelizowanej *Strategii SBP na lata 2017-2021*.

Cel strategiczny I: Zwiększenie wpływu na kształtowanie polityki i praktyki bibliotecznej w Polsce

Cel szczegółowy I.1: Wzmocnienie roli Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w tworzeniu uregulowań prawnych mających wpływ na rozwój bibliotek i zawód bibliotekarza.

ZG zgłosił do MEiN uwagi do projektu Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki w sprawie programu „Rozwój czasopism naukowych”. Do Polskiej Izby Książki przekazał uwagi w sprawie nowej wersji projektu ustawy o książce, obecnie *Ustawa o ochronie rynku książki*.

Cel szczegółowy I.2. Udział Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w tworzeniu i realizowaniu programów rozwoju bibliotek.

SBP wzięło udział w konsultacjach publicznych projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0

na lata 2021-2025 (uwagi przygotowała B. Budyńska). Przekazało także uwagi do projektu Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Priorytetu 3 NPRCz, opracowane przez dr Agatę Arkabus, przewodniczącą Sekcji Bibliotek Pedagogicznych i Szkolnych ZG SBP oraz Danutę Brzezińską, prezesa Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich.

Cel szczegółowy I.3. Upowszechnianie standardów w dziedzinie bibliotekarstwa oraz inicjowanie opracowania nowych norm i standardów.

Badanie efektywności bibliotek publicznych, pedagogicznych (projekt AFB)

W 2021 r.:

- zaktualizowano formularze danych statystycznych na rok 2020 i materiały instruktażowe, wprowadzono dane statystyczne, opracowano wyniki badania efektywności bibliotek i opublikowano je na stronie projektu <http://afb.sbp.pl>, opracowano i opublikowano materiał: *Funkcjonowanie bibliotek publicznych w 2020 r. a poziom wykorzystania ich usług na podstawie wskaźników funkcjonalności z grupy „Wykorzystanie” w projekcie Analiza Funkcjonowania Bibliotek Publicznych (AFBP)*. W badaniach uczestniczyło 2508 bibliotek publicznych (98,9%), 72,3% bibliotek pedagogicznych i około 85% bibliotek naukowych (uniwersyteckich medycznych i politechnik),
 - przeprowadzono szkolenia online, m.in. dla wojewódzkich administratorów merytorycznych, dyrektorów bibliotek publicznych,
 - opracowano narzędzie i zrealizowano badanie dotyczące sposobów wykorzystania danych statystycznych i wskaźników funkcjonalności w bibliotekach wszystkich typów,
 - zorganizowano seminarium „Od statystyki bibliotecznej do badań wpływu i wartości bibliotek” (13.09.),
 - podjęto prace przygotowawcze do prowadzenia badań społecznego wpływu bibliotek, opracowano metodologię badań, przygotowano kwestionariusz ankiety, opracowano założenia badań pilotażowych,
 - zorganizowano webinarium „Społeczny i ekonomiczny wpływ bibliotek publicznych. Jak badać? Dlaczego warto?” (16.11.). Przygotowano referat *The social and economic impact of Polish public libraries – research programme design experience* wygłoszony na International Conference on Performance Measurement in Libraries.
- Łącznie w ramach działań edukacyjnych przeszkolono 507 bibliotekarzy,
- opracowano wykaz „Statystyka i badania funkcjonalności bibliotek na świecie. Wybór projektów realizowanych w 2021 roku”,

- aktualizowano „Analiza danych statystycznych i wskaźników funkcjonalności w projekcie AFB. Poradnik”,
- aktualizowano treści serwisu internetowego AFB, z którego korzysta blisko 8 tys. użytkowników,
- prowadzono bieżącą obsługę informatyczną aplikacji AFB.

Cel strategiczny II: Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich partnerem instytucji państwowych i samorządowych oraz organizacji pozarządowych w tworzeniu społeczeństwa wiedzy

Cel szczegółowy II.2. Współpraca z organizacjami krajowymi związanymi z sektorem książki, informacji i bibliotek.

Mimo pandemii i związanych z nią ograniczeń Zarząd Główny współpracował z licznymi partnerami, m.in. z Ministerstwem Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, Ministerstwem Edukacji i Nauki w zakresie opiniowania projektów rozporządzeń, z Instytutem Książki (projekt AFB, Ranking bibliotek), Polską Izbą Książki (ustawa o książce), uczelniami (opiniowanie programów dydaktycznych, współpraca przy wydawaniu publikacji). Prowadzone były konsultacje z przedstawicielami Konferencji Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych, Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich, Konferencji Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych, Towarzystwem Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich w zakresie prezentowania wspólnych stanowisk dot. różnych aspektów praktyki bibliotekarskiej. Kontynuowano współpracę z organizatorami targów: WTK (SBP miało swoje stoisko), Academia.

Dużą popularnością cieszyła się II edycja akcji #NieZostawiamCzytelnika, promująca bezpieczny dostęp do wydarzeń kulturalnych, która okazała się wielkim sukcesem SBP (również medialnym) i przyczyniła się do uzyskania II miejsca (premiowanego nagrodą finansową przyznaną w 2021 r.), w plebiscycie Książka Roku 2020 lubimyczytac.pl Allegro, w kategorii Fundacja/Stowarzyszenie, za wspieranie środowiska literackiego oraz branży książki w czasie pandemii COVID-19. Do akcji włączyli się pisarze, blogerzy, specjaliści zdalnego nauczania, bibliotekarze itp. O akcji informowały media ogólnopolskie, m.in. TVN, Polskie Radio, Radio Plus, Gazeta Wyborcza. W promocji, oprócz portalu sbp.pl aktywnie uczestniczyły struktury terenowe SBP poprzez media społecznościowe i strony WWW bibliotek w całym kraju.

W ścisłej współpracy z bibliotekami zrealizowano ponadto:

- XVIII edycję programu Tydzień Bibliotek, przebiegającą wirtualnie pod hasłem „Znajdziesz mnie w bibliotece”. Z prowadzonej po raz pierwszy reje-

stracji bibliotek organizujących TB wynika, że w programie wzięło udział ok. 1350 bibliotek. Tydzień Bibliotek angażuje wszystkie rodzaje bibliotek, domy kultury, placówki oświatowe, wydawnictwa, samorządy, media w przedstawienie znaczenia książki dla kultury i rozwoju intelektualnego czytelnika. Dzięki aplikacjom i programom, takim jak m.in. Genial.ly, Zoom, Canva, Padlet, Wizer.me bibliotekarze w atrakcyjny sposób organizowali w minionym roku liczne imprezy, przyciągając uwagę tysięcy czytelników. Wydarzenia promował plakat autorstwa Katarzyny Stanny, która zwyciężyła w konkursie ogłoszonym przez SBP (wpłynęło 201 projektów). W drugim konkursie, na najciekawszą akcję, do którego zgłosiło się 61 bibliotek, I miejsce zajęła Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Kozaczkowej w Dąbrowie Tarnowskiej, za cykl spotów filmowych ukazujących bohaterów literackich, których można spotkać pośród regałów bibliotecznych;

- Konkurs Mistrz Promocji Czytelnictwa 2020 (edycja XIII); zaszczytny tytuł uzyskała Biblioteka Raczyńskich w Poznaniu. Wszystkich laureatów zaprezentowała dr Barbara Budyńska podczas odbywającej się online III edycji Book Targ Biblioteka 5.0”;
- Forum Młodych Bibliotekarzy, którego współorganizatorami, oprócz ZG i okręgu małopolskiego SBP byli: Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie, Biblioteka Jagiellońska, Biblioteka Główna AGH, Biblioteka Politechniki Krakowskiej, Biblioteka Główna Uniwersytetu Pedagogicznego, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Krakowie, Biblioteka PAU i PAN w Krakowie, Biblioteka Kraków, MBP w Gorlicach, MBP w Myślenicach, GBP w Oleśnie, Stowarzyszenie LABiB;
- Konferencje i seminaria:
 - XIII konferencja z cyklu „Automatyzacja bibliotek” (1-2.12), w Komitecie Organizacyjnym byli m.in. pracownicy Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego, Instytutu Fizyki i Plazmy Laserowej Mikrosyntezy im. Sylwestra Kalińskiego w Warszawie, WBP w Krakowie,
 - seminarium „Od statystyki bibliotecznej do badań wpływu i wartości bibliotek” – 13.09.2021 r. (współpraca z pracownikami Politechniki Bydgoskiej, UW, Biblioteki Politechniki Świętokrzyskiej, Biblioteki Publicznej w Kokoszkowach),
 - seminarium „Biblioteka włączająca – zadania, wyzwania, realizacja” – 20.10.2021 r. (współpraca m.in. z pracownikami naukowymi UMK w Toruniu, UKSW w Warszawie, UP w Krakowie, Książnicy Kopernikańskiej);
- SBP udzieliło kilkudziesięciu patronatów konkursom, wystawom, akcjom społecznym realizowanym przez biblioteki i inne placówki działające w śró-

dowiskach lokalnych, w obszarze kultury. Patronatem Stowarzyszenia objęto m.in.: Festiwal „Pragnienie Czytania” (z wnioskiem wystąpiła Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy), Zakopiański Festiwal Literacki (MBP w Zakopanem), V Nowe Ogólnopolskie Forum Bibliotek Pedagogicznych (Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Krakowie), Rabka Festiwal – Międzynarodowy Festiwal Literatury Dziecięcej (Agencja Promocyjna OKO Iwona Haberny, MBP w Rabce-Zdroju);

- Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska, a następnie dr Barbara Budyńska brały udział w posiedzeniach Krajowej Rady Bibliotecznej, po śmierci J. Pasztaleniec-Jarzyńskiej dr B. Budyńska została powołana na członka KRB z ramienia SBP;
- ZG opiniował powołanie dyrektora Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi, a także kandydatów na stanowiska dyrektorów bibliotek: WiMBP w Zielonej Górze, MBP w Tomaszowie Mazowieckim, PBP w Wołominie;
- Kontynuowano współpracę w zakresie usług promocyjnych z Zespołem MAK+ Instytutu Książki, PWN, MPLC (podpisano z nimi umowy całoroczne).

Cel szczegółowy II.3. Udział przedstawicieli SBP we współpracy zagranicznej.

W 2021 r. współpraca zagraniczna była ograniczona z uwagi na obostrzenia związane z pandemią. Światowe Kongresy (IFLA, IAML) odbywały się wirtualnie. Chcąc umożliwić polskim bibliotekarzom udział w 86. Kongresie IFLA (17-19.08.) na preferencyjnych zasadach (niższe wpisowe) SBP opłaciło składkę roczną. W zamian oczekiwało nadesłania relacji z Kongresu, który przebiegał pod hasłem „Pracujmy razem dla przyszłości”. W Kongresie uczestniczyli m.in. redaktorzy „Przeglądu Bibliotecznego” oraz „Zagadnień Informacji Naukowej. Studia Informacyjne”.

Polscy muzykolodzy, w tym członkowie Sekcji Bibliotek Muzycznych uczestniczyli w Kongresie IAML, który odbył się na platformie Zoom w dn. 26-30.07.2021 r. Program obejmował sesje plakatowe, dyskusje panelowe i towarzyszące. Przeprowadzono także wybory w sekcjach IAML. Wiceprzewodnicząca Sekcji Bibliotek Muzycznych ZG SBP, Ewa Hauptman-Fisher została sekretarzem Sekcji Bibliotek Badawczych IAML.

Na łamach czasopism naukowych SBP ukazało się kilkanaście artykułów w języku angielskim, których autorami byli polscy badacze, bibliotekarze, a także naukowcy z zagranicy.

Realizowany przez SBP projekt Analiza Funkcjonowania Bibliotek został zaprezentowany na arenie międzynarodowej, podczas 14. edycji International Conference on Performance Measurement in Libraries (2-4 listopada 2021 r., online).

Cel strategiczny III. Integracja środowiska i zwiększenie prestiżu zawodu bibliotekarza

Cel szczegółowy III.1. Doskonalenie form komunikacji SBP ze środowiskiem z wykorzystaniem nowych technologii.

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich prowadzi ogólnopolski portal bibliotekarski sbp.pl, który jest podstawowym kanałem informacji i komunikacji ze środowiskiem bibliotekarskim. W 2021 r. głównie redakcja portalu realizowała politykę informacyjną polegającą na:

- prowadzeniu i aktualizacji serwisu informacyjnego na portalu,
- prowadzeniu profilu na Facebooku, Instagramie i Twitterze,
- wydawaniu newslettera portalu,
- współdziałaniu w promocji konferencji, seminariów, webinarów, warsztatów oraz innych przedsięwzięć organizowanych przez Stowarzyszenie,
- promocji oferty szkoleniowej SBP,
- prowadzeniu podstrony dedykowanej szkoleniom,
- propagowaniu kampanii promocyjnych zadań objętych grantami i dofinansowaniem, m.in. aktualizacja treści i prowadzenie serwisów projektów: Tydzień Bibliotek; Analiza Funkcjonowania Bibliotek; #NieZostawiamCzytelnika, Aptekarz literacki; Bibliografia Fonografii Polskiej; Rozbudowa Archiwum Cyfrowego SBP,
- prowadzeniu podstrony www.czasopisma.sbp.pl, opracowanie zakładki poświęconych periodykom SBP, prezentacja zawartości poszczególnych numerów czasopism branżowych,
- założeniu i prowadzeniu strony konferencji „Automatyzacja bibliotek”.

W 2021 r. wyłączono z portalu obsługę e-sklepu. Sklep i Archiwum cyfrowe przeniesiono na nową stronę Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP. Rozpoczęto prace nad budową nowego portalu. ZG powołał Komisję, która ma dokonać audytu obecnej strony i przygotować koncepcję merytoryczną nowego portalu. W skład komisji weszli: Marzena Przybysz (ZG SBP), Zbigniew Gruszka (ZG SBP), Joanna Filimonow (Biuro ZG SBP), Łukasz Szymański (MiPBP w Kolbuszowej), Renata Malesa (UMCS w Lublinie). Do ścisłej współpracy z komisją i udziału w jej posiedzeniach wyznaczono Małgorzatę Dargiel-Kowalską i Aldonę Zawałkiewicz. W 2021 r. odbyły się 3 spotkania Zespołu.

Istotnym elementem jest pozyskanie środków finansowych na portal. Zarząd na mocy uchwały nr 2/2021 zdecydował, że przeznaczy na to m.in. środki wpływające do Biura ze składek członkowskich.

Podstawowe statystyki portalu w 2021 r. kształtowały się następująco: użytkownicy – 150 528, liczba odsłon strony – 619 895.

W związku z posiadanym dostępem do platformy ZOOM, dyrektor Aldona Zawałkiewicz zaproponowała usprawnienie komunikacji w Stowarzyszeniu poprzez wykorzystanie tej platformy do komunikacji wewnętrznej z oddziałami, kołami SBP oraz realizacji zadań statutowych i szerszej ich promocji.

Cel szczegółowy III.2. Kreowanie pozytywnego wizerunku SBP.

Decyzją Zarządu Głównego SBP, na wniosek Komisji, Nagrodę Naukową SBP im. Adama Łysakowskiego za 2020 r. otrzymali:

- w kategorii „Prace o charakterze teoretycznym, metodologicznym, źródłowym”:
Aplikacje mobilne w systemach informacyjnych: teoria i praktyka / Grzegorz Gmiterek. Warszawa: Wydaw. Naukowe i Edukacyjne SBP, 2020, 358 s.
- w kategorii „Prace o charakterze informacyjno-dokumentacyjnym”:
Bibliografia Fonografii Polskiej (Źródła do badań fonografii polskiej od 1878 roku do czasów współczesnych). Pod red. Marii Wróblewskiej, [baza danych] <http://www.sbp.pl/fonografia/bazy>
- w kategorii „Prace o charakterze praktyczno-wdrożeniowym”: *Serwisy internetowe instytucji kultury w Polsce* / Mariusz Jarocki, Paweł Marzec. Toruń: Wydaw. Naukowe UMK, 2020, 206 s.

Przyznano także Nagrodę Młodych SBP im. Prof. Marii Dembowskiej, którą otrzymała Renata Gulczyńska za pracę: *Działalność jezuitów w Lublinie w latach 1582-1773, na podstawie wydanych drukiem materiałów źródłowych i opracowań*, napisaną pod kierunkiem promotora – prof. Dariusza Kuźminy. Wyróżnieniem uhonorowano Sylwię Marciniak za pracę: *Gry i zabawy w pracy z czytelnikiem. Analiza na podstawie podręczników i poradników metodycznych dla bibliotekarzy wydanych w Polsce w latach 1945-2019*, napisaną pod kierunkiem promotora – prof. Bogumiły Staniów.

Cel szczegółowy III.4. Działania na rzecz zwiększenia społecznego prestiżu zawodu bibliotekarza.

Realizacji celu służył przede wszystkim konkurs „Bibliotekarz Roku 2020”. Zaszczytne tytuły zdobyła Monika Machowicz, starszy kustosz, instruktor w Krośnieńskiej Bibliotece Publicznej (okręg podkarpacki SBP). II miejsce zajął Krzysztof Dąbkowski, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie (okręg warmińsko-mazurski SBP), III miejsce – Marcin Duda, kierownik Oddziału Dziecięco-Młodzieżowego Miejskiej Biblioteki Publicznej w Opolu (okręg opolski SBP). W konkursie wzięło udział 16 okręgów, sylwetki finalistów (wojewódzkich Bibliotekarzy Roku) prezentowano na portalu www.sbp.pl oraz w czasopiśmie branżowych SBP.

Na portalu SBP kontynuowano prezentację biogramów najwybitniejszych przedstawicieli środowiska bibliotekarskiego, w rocznice ich śmierci.

Cel szczegółowy III.5. Działania SBP na rzecz integracji zawodowej środowiska bibliotekarzy.

Z uwagi na pandemię spotkania środowiskowe „na żywo”, będące do niedawna głównym elementem działań integracyjnych zostały bardzo ograniczone lub przeniesione do wirtualnej rzeczywistości.

Młodzi bibliotekarze spotkali się online na 13. Forum Młodych Bibliotekarzy, które odbyło się w dn. 15-17 września 2021 r. w Krakowie, pod hasłem „Chodźże-DoNaS”. Bibliotekarze (ok. 150 osób) podczas sesji i warsztatów dzielili się doświadczeniem z pracy w warunkach kryzysowych, realizacji pasji związanej z wykonywanym zawodem, projektów aktywizacji czytelników, promowania filozofii Zero/Less Waste w bibliotece. W czasie trwania Forum wiceprzewodnicząca SBP, Małgorzata Furgał ogłosiła i zaprezentowała laureatów konkursów organizowanych przez Stowarzyszenie (Tydzień Bibliotek, „Bibliotekarz Roku”, Nagroda Młodych SBP).

Do Komisji Odznaczeń i Wyróżnień ZG SBP wpłynęły wnioski o uhonorowanie odznaczeniami bibliotekarzy, którzy w ostatnim okresie wykazali się szczególnymi osiągnięciami w działalności zawodowej i Stowarzyszeniowej. Przyznano łącznie 12 odznaczeń oraz 4 listy gratulacyjne. Najwyższe odznaczenie Stowarzyszeniowe – Medal Bibliotheca Magna Perennisque otrzymały Miejska Biblioteka Publiczna im. Jerzego Fusieckiego w Zabrze oraz Miejska Biblioteka Publiczna w Gliwicach.

Duże znaczenie w integracji środowiskowej i dbaniu o wizerunek Stowarzyszenia miały badania opinii członków SBP, ich oczekiwań wobec organizacji i rozwoju działalności. W badaniach ankietowych wzięło udział 1321 osób. Z opracowanego raportu wynika, że respondenci za mocne strony SBP uznali działalność wydawniczą, projekt AFB, organizację szkoleń i różnego rodzaju konkursów. Pozytywnie oceniono także działania integracyjne. Jako słabe strony natomiast wymieniano najczęściej: brak atrakcyjnej oferty dla młodych bibliotekarzy, nie podejmowanie zdecydowanych działań przeciwko deregulacji zawodu, skostniałą strukturę organizacyjną, problemy w komunikacji pomiędzy strukturami, za wysokie ceny szkoleń. Wyniki badań, zaprezentowane na posiedzeniu ZG oraz spotkaniu z przewodniczącymi okręgów (7.09.), zostały uwzględnione w pracach zespołów roboczych ZG, powołanych do opracowania projektów nowej *Strategii SBP* oraz *Programu działania* na następną kadencję.

Systematycznie badano preferencje szkoleniowe bibliotekarzy; uzyskane wyniki pozwoliły na opracowanie nowej, rozbudowanej oferty kształcenia zawodowego. Utrzymano także wyższe ulgi i bonusy dla członków SBP, w tym niektóre bezpłatne szkolenia.

Jak co roku prowadzona była kampania 1% na rzecz SBP (akcje mailingowe, banner na portalu, anonse w czasopismach).

Cel strategiczny IV: Zwiększenie dostępu bibliotekarzy do różnych form kształcenia i doskonalenia zawodowego

Cel szczegółowy IV.2. Współpraca z uczelniami w zakresie kształcenia bibliotekarzy.

Opracowana została opinia dot. projektu zmian w programie nauczania na poziomie studiów licencjackich, na kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo, którą przekazano dr hab. Marii Łoszewskiej-Ołowskiej, Kierownikowi Jednostki Dydaktycznej, Prodziekana ds. Studenckich na Wydziale Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii UW.

Cel szczegółowy IV.3. Wspieranie edukacji.

1.3. Działalność wydawnicza

W 2021 r. Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP opublikowało 16 pozycji, które ukazały się w różnych seriach wydawniczych, jak i poza nimi. We współpracy z Wydziałem Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii UW uruchomiono nową serię tematyczną: „Komunikacja społeczna i media – teoria, metodologia, praktyka”.

Wykaz opublikowanych książek przedstawia się następująco:

NAUKA – DYDAKTYKA – PRAKTYKA

- Małgorzata Kisilowska – *Biblioteki publiczne w kryzysie doświadczenie pierwszego etapu pandemii*
- Dariusz Jaruga – *Komunikacja sieciowa. Źródła informacji Big Data*
- *Zarządzanie biblioteką*, wyd. II poprawione i uzupełnione – red. nauk. Maja Wojciechowska

PROPOZYCJE I MATERIAŁY

- Sebastian Dawid Kotuła – *Druk 3D dla humanistów. Teoria i praktyka w perspektywie Open Source*

BIBLIOTECZKA PORADNIKA BIBLIOTEKARZA

- Hanna Diduszko – *Wiedza, wzruszenia, refleksje, zabawa, opowieści. Recenzje wybranych książek dla dzieci i młodzieży (2002-2020)*

LITERATURA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY. STUDIA.

- Katarzyna Wądolny-Tatar – *Narracje (re)konstrukcyjne, narracje interwencyjne, literackie reprezentacje dzieciństwa*

BIBLIOTEKARZE POLSCY WE WSPOMNIENIACH WSPÓŁCZESNYCH

- *Zostawili swój ślad... Bibliotekarze i pracownicy książki województwa śląskiego* – Pr. zbior., red. Jadwiga Sadowska, Maria Kycler

KOMUNIKACJA SPOŁECZNA I MEDIA – TEORIA, METODOLOGIA, PRAKTYKA

- *Medialno-społeczny obraz COVID-19: solidarność czy polaryzacja – podsumowanie, diagnoza, rekomendacje* – Pr. zbior., red. nauk. Anna Jupowicz-Ginalska, Monika Kaczmarek-Śliwińska

POZA SERIAMI

- Katarzyna Janczewska-Sołomko, Michał Pieńkowski – *Dyskopedia poloników do roku 1918. Suplement*
- *Książki mają swoją historię. Studia ofiarowane Profesor Barbarze Bieńkowskiej* – Pr. zbior. red. nauk. Jacek Puchalski
- Renata Gulczyńska – *Działalność zakonu jezuitów w Lublinie w latach 1582-1773, na podstawie wydanych drukiem materiałów źródłowych i opracowań*
- *Mobilna biblioteka* – red. nauk. Maja Wojciechowska
- Monika Simonjetz – *Praca i pasja – zbiór wywiadów*
- *Zasób archiwalny Polskiej Misji Katolickiej we Francji. Inwentarze. Tom I* – red. nauk. Robert Czarnowski
- *Audycje Sekcji Polskiej Radia Watykańskiego: treści, konteksty, interpretacje. Na podstawie wybranych nagrań.* Pr. zbior., red. nauk. Janusz W. Adamowski, Dariusz Kuźmina, Jadwiga Woźniak-Kasperek
- *Poradnik Rodo dla Bibliotek* (ebook) – opr. Sylwia Czub-Kiełczewska, Łukasz Wojciechowski

Regularnie wydawano czasopisma branżowe i naukowe. W odniesieniu do periodyków naukowych kontynuowano współpracę z firmą LIBCOM, zapewniającą obsługę systemu OJS, nadawanie artykułom identyfikatorów DOI, sprawdzanie autentyczności artykułów poprzez program antyplagiatowy. Warto podkreślić, że w ocenie Ministerstwa Edukacji i Nauki dostrzeżono wysoką jakość i rozpoznawalność czasopism naukowych SBP w międzynarodowym obiegu, co skutkowało podniesieniem liczby przyznanych punktów na liście czasopism preferowanych: dla „Przeglądu Bibliotecznego” z 20 do 40 pkt i w końcu 2021 r. – do 70 pkt; dla „Zagadnień Informacji Naukowej” – z 20 do 40 pkt.

Poza książkami i czasopismami w roku sprawozdawczym ukazały się po dwa numery „Biuletynu Informacyjnego ZG SBP” oraz oferty wydawniczej.

Warto też podkreślić, że w 2021 r. uruchomiono nową stronę Wydawnictwa <https://wydawnictwo.sbp.pl/>, na której prowadzony jest e-sklep w atrakcyjnej szacie graficznej oraz Archiwum SBP. Opracowano strategię wydawnictwa na lata 2021-2025. W ramach jej realizacji podjęto intensywne prace promocyjne (m.in. w zakresie redagowania tekstów reklamowych i wydawania newslettera poświęconego w całości publikacjom SBP. Mimo podjętych działań nie udało się jednak powstrzymać spadających przychodów ze sprzedaży wydawnictw. Rok 2021 był kolejnym, w którym odnotowano mniejsze przychody w porównaniu do roku poprzedniego. Niepokój budzi pogarszająca się rentowność czasopism branżowych, co wymusiło z kolei zmniejszenie nakładów na rok 2022. Problem sygnalizowany był przez dyrektor WNIe, Martę Lach na posiedzeniach ZG.

1.4. Konferencje, seminaria, warsztaty

Oprócz wspomnianych już ogólnopolskich spotkań online (konferencji, forum, seminariów, webinarium): *Od statystyki bibliotecznej do badań wpływu i wartości bibliotek* (13.09.2021), *ChodźżeDoNas* (15-17.09.2021), *Biblioteka włączająca – zadania, wyzwania, realizacja* (20.10.2021), *Spółeczny i ekonomiczny wpływ bibliotek publicznych. Jak badać? Dlaczego warto?* (16.11.2021), *Technologie biblioteczne w okresie pandemii* (1-2.12.2021) bardzo dużo wysiłku włożono w opracowanie nowej, atrakcyjnej i nowoczesnej formy szkoleń dla bibliotekarzy, które stały się wizytówką SBP i umocniły jego pozycję na rynku firm organizujących wysoce profesjonalne warsztaty dla bibliotekarzy, w przystępnej cenie.

Łącznie w 2021 r. zorganizowano 96 wydarzeń o charakterze edukacyjnym, w których uczestniczyło ponad 2 tys. bibliotekarzy, w tym:

- 72 szkolenia online płatne dla ok. 1040 bibliotekarzy,
- 4 kursy online dla 95 bibliotekarzy,
- 5 szkoleń online bezpłatnych, zorganizowanych poza grantami, dla 323 bibliotekarzy,
- 7 szkoleń stacjonarnych dla ok. 180 bibliotekarzy,
- 3 szkolenia bezpłatne w ramach projektu „Aptekarz literacki” dla 50 bibliotekarzy (bezpłatne),
- 2 szkolenia w ramach projektu #NieZostawiamCzytelnika dla ok. 300 bibliotekarzy (bezpłatne),
- 3 warsztaty podczas konferencji z cyklu „Automatyzacja bibliotek” dla 83 bibliotekarzy.

Zakres tematyki szkoleń: promocja czytelnictwa; praca z czytelnikiem; rozwój osobisty; media społecznościowe; zarządzanie biblioteką; opracowanie zbiorów.

Pakiety tematyczne: Bądź na bieżąco z social media; Pakiet dla kadry kierowniczej.

1.5. Kursy online:

Opracowanie formalne zbiorów bibliotecznych według aktualnych wskazań Biblioteki Narodowej,
Format MARC 21,
Deskryptory Biblioteki Narodowej.

Zorganizowano również bezpłatne szkolenia, adresowane przede wszystkim do członków SBP, m.in. na temat: wartościowych zasobów internetu, podniesienia kompetencji cyfrowych w zakresie organizacji wydarzeń online, wypalenia zawodowego. Pełne wykazy szkoleń wraz z omówieniem treści zamieszczano w kolejnych numerach „Przeglądu Bibliotecznego”, w rubryce „Z życia SBP”.

PODSUMOWANIE

Rok 2021 miał zakończyć kadencję Zarządu Głównego SBP, rozpoczętą w październiku 2017 r. Prowadzono intensywne prace przygotowawcze (merytoryczne i organizacyjne) do Krajowego Zjazdu Delegatów, który jednak, po konsultacjach wewnętrznych i zasięgnięciu opinii prawnych trzeba było przełożyć na rok 2022, z uwagi na występujące kolejne fale pandemii wywołane wirusem Covid-19.

Z powodu śmierci urzędującej przewodniczącej SBP Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej, Zarząd Główny powierzył pełnienie obowiązków przewodniczącej Stowarzyszenia dr Barbarze Budyńskiej, sekretarzowi generalnemu Stowarzyszenia.

Mimo zagrożenia epidemicznego plan działania ZG w 2021 r. został w pełni zrealizowany. Odbyły się kolejne edycje programów promocji czytelnictwa, bibliotek, zawodu bibliotekarza. Udało się pozyskać granty i dofinansowanie na priorytetowe, realizowane od kilku lat zadania (AFB, Tydzień Bibliotek, wydawnictwo czasopism), bądź na nowe projekty, umacniające wizerunek Stowarzyszenia, jako organizacji dbającej o podnoszenie kompetencji zawodowych bibliotekarzy, szczególnie cyfrowych – tak istotnych w warunkach zdalnej obsługi czytelników. Opracowano nową, atrakcyjną ofertę szkoleniową. Kontynuowana była akcja #NieZostawiamCzytelnika, która przyczyniła się do zdobycia przez SBP II miejsca w plebiscycie Książka Roku 2020 lubimyczytać.pl Allegro, za podejmowanie działań na rzecz wspierania środowiska literackiego oraz czytelników.

Dużym sukcesem było znaczące podniesienie punktacji dla czasopism naukowych, w ocenie MEiN. Po rocznej przerwie odbyło się Forum Młodych Bibliotekarzy, po raz pierwszy w wirtualnej rzeczywistości, jak również kolejna konferencja z cyklu „Automatyzacja bibliotek”. Przeprowadzono pierwsze w historii badania

ankietowe członków SBP, które dostarczyły wiele wniosków na temat funkcjonowania organizacji.

W roku sprawozdawczym wystąpiły też problemy, których Zarządowi Głównemu nie udało się w pełni rozwiązać, w tym dotyczące spraw finansowych, czy też rozwiązywania kół, oddziałów SBP oraz spadku liczby członków.

■ 2. Działalność sekcji, komisji i zespołów ZG SBP

W 2021 r., ze względu na trwającą wciąż pandemię, działania sekcji, komisji i zespołów problemowych ZG SBP były częściowo ograniczone bądź realizowane wyłącznie online, przy wykorzystaniu platform internetowych i mediów społecznościowych. Działalność prowadziły:

- Sekcja Bibliotek Naukowych (przewodnicząca: Maria Kycler),
- Sekcja Bibliotek Pedagogicznych i Szkolnych (przewodnicząca: dr Agata Arkabus),
- Sekcja Bibliotek Muzycznych (przewodnicząca: Hanna Bias),
- Sekcja Bibliotek Muzeów, Galerii i Instytucji Kultury (przewodnicząca: Katarzyna Żák-Caplot),
- Sekcja Fonotek (przewodnicząca: Katarzyna Janczewska-Sołomko),
- Komisja Zarządzania i Marketingu (przewodnicząca: dr hab. Maja Wojciechowska),
- Komisja Nowych Technologii (przewodniczący: Tomasz Sopyło),
- Komisja Odznaczeń i Wyróżnień (przewodnicząca: Ewa Stachowska-Musiał),
- Zespół do Spraw Bibliografii Regionalnej (przewodnicząca: Marzena Przybysz),
- Zespół do Spraw Archiwum SBP.

Komisja Ochrony i Konserwacji Zbiorów, Komisja Opracowania Rzeczowego Zbiorów, Sekcja Czytelnictwa Chorych i Niepełnosprawnych nie podjęły od początku kadencji żadnej działalności. W roku sprawozdawczym praktycznie nie aktywna była także Sekcja Bibliotek Uczelni Niepublicznych, która wcześniej planowała organizację we Wrocławiu XX Ogólnopolskiej Konferencji Bibliotek Niepublicznych i Publicznych Szkół Wyższych „Tnij schematy – kreatywna biblioteka”; finalnie konferencja nie odbyła się. Działalności nie realizowała też Sekcja Bibliotek Publicznych (nie odbyły się planowane warsztaty z tworzenia i edycji haseł w Wikipedii).

Komunikacja wewnętrzna odbywała się głównie za pośrednictwem poczty elektronicznej, komunikatorów online oraz telefonicznie.

Sekcja Bibliotek Naukowych

Lubelski oddział sekcji był współorganizatorem następujących spotkań online:

- 14 stycznia 2021 r. – VII Lubelskie Forum Bibliologów, Informatologów i Bibliotekarzy pt.: *Przestrzeń komunikacyjna współczesnej biblioteki*, we współpracy z Katedrą Informatologii, Bibliologii i Edukacji Medialnej oraz Instytutem Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach UMCS,
- 4 marca 2021 r. – konferencja *Biblioteki i pandemia: szansa czy katastrofa – o sposobach działania w czasach niezwykłych*; we współpracy z Biblioteką Główną Uniwersytetu Medycznego w Lublinie oraz Zarządem Okręgu SBP w Lublinie. Z uwagi na bardzo duże zainteresowanie wydarzenie powtórzono 11 marca,
- 14 maja 2021 r. – wykład dr Justyny Rynkiewicz pt.: *Jak wspierać siebie i innych w obliczu kryzysu psychicznego*.

Członkowie Sekcji Bibliotek Naukowych uczestniczyli w przygotowaniu monografii *Bibliotekarze i pracownicy książki województwa śląskiego*, pod redakcją Marii Kycler i Jadwigi Sadowskiej. Monografia została opublikowana przez Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP, w ramach serii „Bibliotekarze Polscy we Wspomnieniach Współczesnych” (publikację dofinansował Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego). Kontynuowano też prace nad kolejnymi numerami czasopisma „Bibliotheca Nostra”; ukazały się 3 zeszyty tematyczne:

- nr 1/2020: *Biblioteka dla dydaktyki* – red. Hanna Langer,
- nr 2/2020: *Wydawnictwa, kolekcje unikatowe, cenne, wyjątkowe* – red. Lucyna Sadzikowska, Bogumiła Warząchowska,
- nr 1/2021: *Biblioteka dla użytkowników* – red. Lucyna Sadzikowska, Bogumiła Warząchowska, Jarosław Pacek.

Emilia Lepkowska, członek SBN / oddział w Poznaniu, opracowała artykuł: *Kilka refleksji na temat bibliotek naukowych i ich działań online w czasie pandemii*, opublikowany w czasopiśmie „Bibliotekarz” (nr 2/2021). Inni członkowie tego oddziału uczestniczyli w płatnych i bezpłatnych warsztatach zorganizowanych przez Biuro ZG SBP, m.in. w pakiecie szkoleń dla kadry kierowniczej bibliotek, warsztatach: *Wykorzystaj pełny potencjał Instagrama; Stymulacja życia czytelniczego wokół biblioteki i czytelnictwa w czasach zarazy. Jak biblioteki, blogerzy i czytelnicy inspirują do czytania?*

Mimo znacznego ograniczenia współpracy międzynarodowej, wywołanej pandemią, członkowie Sekcji Bibliotek Naukowych wzięli udział w wyjeździe edukacyjnym do Austrii i Niemiec, gdzie zapoznali się z pracą Biblioteki Opactwa w Melku oraz Biblioteki Uniwersyteckiej w Salzburgu.

Działalność popularyzatorska SBN była prowadzona na stronie Akademickiego Koła SBP w Lublinie i na fanpage`u <https://www.facebook.com/AkademickieKołoSBPLublin/>

Przedsięwzięcia sekcji dofinansowały częściowo Sekcja Bibliotek Szkół Wyzszych w Katowicach oraz Akademickie Koło SBP w Lublinie.

Sekcja Bibliotek Pedagogicznych i Szkolnych

Główne obszary działalności sekcji w roku sprawozdawczym obejmowały:

- opiniowanie projektów przepisów prawnych dotyczących rozwoju czytelnictwa, podstaw programowych kształcenia dzieci i młodzieży. Sekcja, po konsultacjach z Towarzystwem Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich opracowała uwagi do projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Priorytetu 3 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025”. Uwagi na temat rozwijania zainteresowań uczniów poprzez promocję czytelnictwa zostały przesłane do MKiDN. Opiniowała także projekty rozporządzeń Ministra Edukacji i Nauki zmieniających rozporządzenia w sprawach: 1) podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej, 2) podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia, 3) ramowych planów nauczania dla publicznych szkół,
- redakcję serwisu *Elektroniczna Biblioteka Pedagogiczna SBP*: serwis prowadzony był do lipca 2021 r.,
- opracowanie na potrzeby sekcji zakładki: <https://biblioteka.womczest.edu.pl/new/edukacja/sekcja-bibliotek-pedagogicznych-i-szkolnych-sbp/>,
- prowadzenie fanpage`a sekcji,
- współorganizację seminarium „Formy pracy zdalnej z czytelnikiem”, we współpracy z Okręgową Sekcją Bibliotekarską ZNP w Katowicach, Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką im. Józefa Lompy w Katowicach (20.04. 2021). Podczas spotkania członkinie sekcji wygłosili referaty: „Jak organizować zdalne koła zainteresowań w szkole?” (dr Agata Arkabus), „Bezpłatne narzędzia webowe do tworzenia interaktywnych quizów” (dr Anna Marcol),

- inne wystąpienia członków sekcji, w tym udział przewodniczącej dr Agaty Arkabus w posiedzeniach Krajowej Rady Bibliotecznej, a także prezentacja referatu: „Programy i granty wspierające pracę biblioteki szkolnej” podczas III Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo-Szkoleniowej i XVII Regionalnego Forum Bibliotekarzy w Częstochowie (1.12. 2021), jak również przygotowanie artykułu do „Bibliotekarza” na temat bibliotek szkolnych w Polsce (artykuł został opublikowany w nr 2/2022),
- wsparcie interwencji ZG SBP skierowanej do władz samorządowych w sprawie zamiaru likwidacji filii bibliotek pedagogicznych w województwie łódzkim.

Działalność Sekcji Bibliotek Pedagogicznych i Szkolnych nie była dofinansowana przez inne organizacje, czy instytucje.

Sekcja Bibliotek Muzycznych – Polska Grupa Narodowa IAML

Odbyło się jedno zebranie sekcji, na platformie Zoom (19.11.2021). Kanały komunikacyjne i promocyjne:

- Strona internetowa Sekcji Bibliotek Muzycznych SBP: <http://iaml.pl>
- Fanpage na FB: <https://www.facebook.com/IAMLPL/>
- Grupa dyskusyjna: bibmuz@googlegroups.com
- poczta elektroniczna sekcji: muzyczne@sbp.pl

Obszary działalności sekcji:

- przygotowania do XV Ogólnopolskiej Konferencji Bibliotekarzy Muzycznych / VIII Ogólnopolskiej Konferencji Fonotek; początkowo wspólna konferencja miała odbyć się w Bibliotece UMK w Toruniu. Prowadzono także rozmowy z Biblioteką Śląską, Biblioteką Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina, Biblioteką Uniwersytetu Warszawskiego. Obu sekcjom zależało na organizacji konferencji w 2021 r., ze względu na 80. rocznicę śmierci Ignacego Jana Paderewskiego. Jedna z sesji miała być poświęcona postaci polskiego pianisty, kompozytora. Plany pokrzyżowała pandemia. Sekcje składają się do organizacji wydarzenia w formie online w 2022 r.,
- udział przedstawicieli sekcji w Kongresie IAML (26-30.07.2021), który realizowany był online, we współpracy z Digital Libraries for Musicology. Odbyły się także wybory w sekcjach IAML. Wiceprzewodnicząca Sekcji Bibliotek Muzycznych ZG SBP, Ewa Hauptman-Fisher została sekretarzem Sekcji Bibliotek Badawczych IAML,
- współpraca z IMSLP / Petrucci Music Library w zakresie włączania polskich publikacji do wirtualnej biblioteki druków muzycznych, pracującej w oparciu o interfejs MediaWiki; podjęto przygotowania do organizacji w 2022 r.

warsztatów „Twoje muzykalia w Petrucci Music Library – getting started!”. Działający od 15 lat International Music Score Library Project, znany też jako Petrucci Music Library (<https://imslp.org>) zgromadził w tym czasie prawie 600 tys. partytur i niemal 12 mln stron skanów, z dziełami prawie 24 tys. twórców. Jest tworzony przez wolontariuszy z całego świata, każdy może dodać dowolne zbiory cyfrowe do IMSLP. Planuje się, że podczas spotkania członek sekcji, Piotr Maculewicz z BUW opowie, dlaczego ma sens dublowanie zasobów bibliotek cyfrowych w IMSLP, jak rozpocząć tę działalność, zademonstruje, jak wygląda ona w praktyce,

- wsparcie w promowaniu inicjatywy IFLA: „NPSIG Music Contest” – konkursu muzycznego dla bibliotekarzy (<https://npsigmusiccontest.wordpress.com/>),
- publikacja serii ciekawych wpisów o zbiorach bibliotek na fanpage`u sekcji,
- opracowanie listy baz muzycznych, bezpłatnych oraz licencjonowanych, przydatnych zarówno dla czytelnika, jak i bibliotekarza.

Partnerstwo:

Sekcja Bibliotek Muzycznych SBP współpracuje z wieloma muzycznymi instytucjami: bibliotekami, instytutami, ośrodkami nauki, takimi jak: Biblioteka Narodowa, oddziały muzyczne bibliotek uniwersyteckich i publicznych, biblioteki państwowych szkół muzycznych I i II stopnia, Biblioteka Warszawskiego Towarzystwa Muzycznego, Narodowy Instytut Fryderyka Chopina, Polskie Wydawnictwo Muzyczne, Biblioteka Związku Kompozytorów Polskich, Biblioteka Czaratoryskich.

Sekcja Bibliotek Muzeów, Galerii i Instytucji Kultury

Powstała w końcu 2020 r. nowa sekcja ZG SBP liczyła na koniec roku sprawozdawczego 32 członków. W 2021 r. odbyły się online trzy zebrania zarządu sekcji poświęcone organizacji pracy sekcji, sposobom komunikacji oraz przygotowaniu do konferencji bibliotekarzy bibliotek muzealnych. Dyskutowano również nad propozycją stworzenia bibliografii branżowej dotyczącej bibliotekarstwa muzealnego.

Bieżąca komunikacja między członkami odbywała się telefonicznie, mailowo, za pomocą grupy Google „BUM Bibliotek Muzealnych” oraz poprzez profil na FB, który powstał w 2021 r.

Niewątpliwym sukcesem pierwszego roku działania nowej sekcji była organizacja w dniu 3 września 2021 r. stacjonarnego spotkania – III Konferencji Naukowej Bibliotekarzy i Pracowników Bibliotek Muzealnych pt.: „Nowoczesna biblio-

teka muzealna. Czytaj: rewitalizujemy, organizujemy, tworzymy”, we współpracy ze Stacją Muzeum w Warszawie. W konferencji wzięło udział 45 bibliotekarzy z 28 muzeów, archiwiści z Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych oraz przedstawiciele ZG i Zarządu Oddziału Warszawskiego SBP. Wygłoszono 7 referatów, które zostaną opublikowane w „Bibliotekarzu”, w 2022 r. Konferencja była sfinansowana przez Stację Muzeum i Fundację Grupy PKP.

Utrzymywano także kontakty z Muzeum Warszawy oraz Oddziałem Mazowieckiego Stowarzyszenia Muzealników Polskich. Członkowie sekcji, M. Skrejko i K. Żák-Caplot opublikowali artykuł *Znane, lecz nadal nieodkryte, wstęp do problematyki bibliotek muzealnych w Polsce* [w:] „Muzealnictwo” 62/2021.

Sekcja Fonotek

Sekcja Fonotek SBP liczy około 50 członków. Najważniejszym zadaniem zrealizowanym w roku sprawozdawczym była kontynuacja projektu *Bibliografia fonografii polskiej. Źródła do badań fonografii polskiej od 1878 roku do czasów współczesnych*, pod redakcją Marii Wróblewskiej. W skład zespołu opracowującego opisy weszli ponadto: Anna Iwanicka-Nijakowska, Katarzyna Janczewska-Sołomko, Ewa Kozłowska, Ilona Lewandowska, Jarosław Pawlik, Michał Pieńkowski, Mariusz Raczyński, Hanna Trzeszczkowska. W roku 2021 do bazy danych (<http://www.sbp.pl/fonografia/bazy>) wprowadzono 3 tys. opisów. Opracowano też angielską wersję strony zadania i interfejsu. Zadanie uzyskało dofinansowanie ze środków Ministra Edukacji i Nauki.

Bibliografia fonografii polskiej została uhonorowana Nagrodą Naukową Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich im. Adama Łysakowskiego za rok 2020 w kategorii prac dokumentacyjno-informacyjnych. Dyplom dokumentujący Nagrodę oraz medal zostały przekazane na ręce p. Marii Wróblewskiej.

Inne formy aktywności:

- Ilona Lewandowska w dniach 14-16.04.2021 r. uczestniczyła w konferencji naukowej „Muzyka utrwalona. Fotografie dźwiękowe polskiej kultury muzycznej” i wygłosiła referat „Archiwalne kolekcje płyt gramofonowych w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu”. Konferencję (online) zorganizowała Pracownia Kultury Muzycznej i Folklorystyki, działająca w strukturach Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy,
- dr Katarzyna Janczewska-Sołomko i dr Michał Pieńkowski przygotowali publikację *Dyskopedia poloników do roku 1918. Suplement*, którą opublikowało Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP w ramach grantu uzyskanego z Narodowego Instytutu Muzyki i Tańca,

- Agnieszka Gołębiowska opracowała i prowadziła stronę sekcji na Facebooku, która dobrze służy popularyzacji prowadzonych aktywności,
- Podjęto rozmowy z przedstawicielami Sekcji Bibliotek Muzycznych w sprawie wspólnej organizacji konferencji naukowej w 2022 r.

Komisja Zarządzania i Marketingu

Z uwagi na pandemię odwołana została Bałtycka Konferencja. Prowadzono natomiast intensywne prace wydawnicze związane z opublikowaniem następujących pozycji: *Mobilna biblioteka*, red. Maja Wojciechowska, *Marketing biblioteki* oraz kolejnego numeru czasopisma punktowanego „Zarządzanie Biblioteką”.

Kontynuowano współpracę międzynarodową z Państwową Akademią Kultury w Charkowie (Ukraina) w zakresie badań na temat aktywności społecznej bibliotek.

Komisja Nowych Technologii

Głównymi metodami komunikacji członków komisji był e-mail, Facebook, platforma Zoom. Członkowie komisji współpracowali z ZG SBP przy organizacji XIII Ogólnopolskiej Konferencji z cyklu „Automatyzacja Bibliotek” pt.: *Technologie biblioteczne w okresie pandemii*, odbyła się online w dniach 1-2.12.2021 r.

Komisja Odznaczeń i Wyróżnień

W okresie sprawozdawczym komisja zorganizowała 9 konsultacji online, podczas których analizowano i zaopiniowano 24 wnioski o przyznanie odznaczeń i wyróżnień organizacyjnych. Pozytywnie zaopiniowano 19 wniosków, przy czym w przypadku 17 wniosków komisja zaakceptowała proponowane, następujące odznaczenia i wyróżnienia:

- Medal „W Dowód Uznania” – 7 wniosków
- Honorowa Odznaka SBP – 3 wnioski
- Medal „Bibliotheca Magna Perennisque” – 2 wnioski
- List Gratulacyjny – 2 wnioski
- Odznaka Honorowa MKiDN: „Zasłużony dla Kultury Polskiej” – 2 wnioski
- Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” – 1 wniosek.

W przypadku 2 wniosków komisja zasugerowała przyznanie innych, niż zaproponowane odznaczenia i wyróżnienia, a mianowicie Listu Gratulacyjnego. Nega-

tywnie zaopiniowano 5 wniosków. Wnioski z uzasadnieniem decyzji przesłano do akceptacji Prezydium ZG SBP.

Ponadto komisja nadzorowała przebieg II etapu konkursu „Bibliotekarz Roku 2020”, dokonała podsumowania jego wyników, opracowała redakcyjnie biogramy 16 finalistów. W dniu 4.05.2021 r., na podstawie rankingów finalistów nadesłanych z 16 okręgów SBP, komisja wyliczyła ranking zbiorczy okręgów i ustaliła ranking finałowy, który wyłonił zwycięzcę konkursu oraz przekazała wyniki do publikacji na portalu SBP.

Zespół do Spraw Bibliografii Regionalnej

W roku sprawozdawczym zespół zorganizował ogólnopolską konferencję – 40. Spotkanie Zespołu ds. Bibliografii Regionalnej ZG SBP, które przebiegało pod hasłem: *Potencjał informacyjny regionalnych zbiorów i baz danych – narzędzia i metody ich wykorzystania*. W spotkaniu (stacjonarnym), które odbyło się w dn. 30.09. – 1.10. 2021 r. w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze, uczestniczyli przedstawiciele bibliotek publicznych, pedagogicznych, muzealnych, Biblioteki Narodowej, a także uczelni (łącznie ok. 70 osób).

Szeroki kontekst zagadnień, dotyczył tematyki regionalnej, bibliograficznej, zbiorów regionalnych i regionalnych baz danych. Uczestnicy rozmawiali na temat zadań realizowanych przez poszczególne działy bibliotek. W dyskusji i wnioskach podkreślano wagę współpracy bibliotek regionu w procesie tworzenia bibliografii regionalnej, która prowadzi do zwiększenia potencjału informacyjnego bibliograficznych baz danych, jak również opracowania rzeczowego materiałów rejestrowanych w bibliografii regionalnej.

Spotkanie było transmitowane na kanale YouTube:

<https://www.youtube.com/watch?v=I9IBreZu078>

<https://www.youtube.com/watch?v=wB2vKHyeF-E>

Relację z konferencji zamieszczono na portalu SBP, na facebooku WiMBP w Zielonej Górze (<https://www.facebook.com/biblioteka.norwida/>), w prasie lokalnej („Gazeta Lubuska” nr 229/2021, <https://gazelubuska.pl>), a także w czasopiśmie „Bibliotekarz” 2022, nr 2 (artykuł Anny Urbaniak *Potencjał informacyjny regionalnych zbiorów i baz danych – narzędzia i metody ich wykorzystania*).

Inne formy aktywności:

- współpraca z Biblioteką Narodową w zakresie relacji i powiązań bibliografii regionalnych z bibliografią narodową,
- kontynuacja udziału w akcji online Wikipedii: #1Lib1Ref (1 bibliotekarz 1 przypis) w dniach 5.02. oraz 12.05.2021 r.

- opracowywanie notek do stałej rubryki „Bibliotekarza”: *O bibliotekach w prasie*,
- referaty na innych konferencjach, seminariach, warsztatach dotyczących bibliografii, opracowania formalnego i rzeczowego, informacji regionalnej oraz publikacja wybranych prezentacji w czasopismach branżowych (np. artykuł: *Wykorzystanie elektronicznych baz „Bibliografii Warmii i Mazur”, „Bibliotekarz” 2021, nr 5*),
- opracowanie tekstu *Potencjał informacyjny regionalnych zbiorów – narzędzia i metody ich wykorzystania* do zamieszczenia w „Zielonogórskich Studiach Bibliotekoznawczych”.

Podstawowymi formami komunikacji i popularyzacji działalności zespołu był portal www.sbp.pl, media społecznościowe, czasopisma.

Zespół do Spraw Archiwum SBP

W 2021 r. prowadzono prace redakcyjne przy ujednocianiu zapisów inwentarzy, w celu przygotowania ich do prezentacji w internecie. Spotkania stacjonarne członków zespołu zostały zawieszane z powodu pandemii.

■ 3. Działalność ogniw terenowych SBP

3.1. Sprawy organizacyjne

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich na dzień 31.12.2021 r. liczyło **4866** członków. W stosunku do roku 2020 ubyło **726** członków. Z wyjątkiem okręgu podlaskiego (+1), pozostałe zanotowały spadek liczby członków. Najwięcej członków ubyło w okręgu wielkopolskim (154), dolnośląskim (121), pomorskim (75) i zachodniopomorskim (73).

Likwidacji uległy 3 oddziały (po jednym w okręgach: dolnośląskim, małopolskim, podkarpackim) oraz 32 koła, utworzono natomiast nowe koło w okręgach podkarpackim i małopolskim. Szczegółowe informacje na temat liczby członków są w załączniku 1.

Zmiany organizacyjne w poszczególnych okręgach:

Okręg pomorski

W oddziale w Gdańsku zlikwidowane zostały 4 koła: Koło Kartuskie, Koło Północno-kaszubskie, Koło Tczewskie oraz Koło w Pruszczu Gdańskim.

Okręg śląski

Liczba kół w oddziale w Katowicach nie uległa zmianie, jednak liczba członków w kołach przy MBP w Czeladzi i MBP w Katowicach zmniejszyła się poniżej wymaganego progu (5 osób), dlatego podjęto działania mające na celu zwiększenie tej liczby, możliwe jest również rozwiązanie kół w roku 2022. W oddziale w Częstochowie rozwiązało się koło zrzeszające bibliotekarzy z bibliotek gminnych. Rozpoczęto starania o utworzenie drugiego koła, jego brak będzie skutkował koniecznością likwidacji oddziału.

Okręg podkarpacki

Ze względu na epidemię działalność Oddziału SBP w Krośnie była zawieszona w okresie od 19.05. do 02.12.2021 r. W grudniu 2021 r. działalność reaktywowano, obecnie w oddziale funkcjonują 2 koła (Koło Miejskie i Koło Terenowe).

W okresie sprawozdawczym został zlikwidowany Oddział SBP Bibliotek Naukowych przy Bibliotece Uniwersytetu Rzeszowskiego. Członkowie dwóch kół wchodzących w skład tego oddziału (17 osób) zostali włączeni do nowo utworzonego Koła SBP Bibliotek Naukowych, należącego do Oddziału SBP w Rzeszowie.

Okręg zachodniopomorski

W oddziale koszalińskim nastąpiły zmiany kadrowe – funkcję skarbnika przejęła Mariola Jackiewicz. W Kole 1 Koszalin funkcję przewodniczącej objęła Anna Kowal, po śmierci Anny Wieczorek.

W oddziale szczecińskim z zarządu odeszła Marta Kostecka (zmiana pracy), a funkcję skarbnika przejęła Agata Michalska. W Kole 11 Police po rezygnacji skarbnika – Marii Chmielewskiej (emerytura) jej funkcję przejęła Elżbieta Kacprzak (przewodnicząca koła).

W Kole 3 Szczecin, funkcjonującym przy MBP w Szczecinie, po rezygnacji z funkcji wszystkich członków zarządu koła (pismo z dn. 27.07.2021), dwóch nieudanych próbach zwołania walnego zebrania sprawozdawczo-wyborczego (brak kworum), przeprowadzonej ankiecie elektronicznej, sondującej chęć pozostania w SBP i w kole, Zarząd Oddziału Szczecińskiego SBP podjął uchwałę o rozwiązaniu koła (Uchwała OS SBP 9/2021 z dn. 15.11.2021), co wzbudziło sprzeciw dyrektora MBP, Krzysztofa Marcinowskiego.

Zlikwidowano ponadto koła w Białogardzie, Koszalinie i Wałczu.

Liczebność Koła 16 Myślibórz zmniejszyła się do stanu 3 członków, którzy dotąd nie przeszli też do innego koła.

Okręg mazowiecki

W oddziale warszawskim SBP zlikwidowano koła przy Centralnej Bibliotece Rolniczej oraz przy Głównej Bibliotece Pracy i Zabezpieczenia Społecznego, a w oddziale radomskim – Koło SBP przy MBP w Pionkach.

Okręg dolnośląski

W 2021 r. zlikwidowano 12 kół, z tego 6 w oddziale wrocławskim: przy MBP we Wrocławiu, Dolnośląskiej Bibliotece Pedagogicznej, GBP w Długołęce, BP w Siechnicach, Oleśnickiej BP, BP w Miliczu. Pozostałe 6 zlikwidowanych kół były z oddziału legnickiego (w Chojnowie, Jaworze, Lubinie, Legnicy, Głogowie, Złotorzy), co w konsekwencji doprowadziło do podjęcia uchwały o rozwiązaniu oddziału. Członkowie zlikwidowanych kół, którzy pełnią funkcje w Zarządzie Okręgu, do czasu wyborów w okręgu zostali przypisani do kół SBP działających przy Bibliotece Wydziału Psychologii Uniwersytetu Wrocławskiego oraz przy Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej „Pod Atlantami” w Wałbrzychu.

Należy zaznaczyć, że na tak dużą skalę rozwiązywania kół pewien wpływ miał wprowadzony lockdown. Brak stacjonarnych spotkań roboczych, imprez integracyjnych, strach o zdrowie i życie wycisnęły piętno w szeregach struktur okręgu.

Okręg lubuski

Przestało działać koło przy Miejskiej Bibliotece Publicznej w Nowej Soli.

Okręg wielkopolski

W roku 2021 zlikwidowano 7 kół w: oddziale kaliskim (koła w Krotoszynie, Pleszewie), w oddziale konińskim (koło Konin), oddziale pilskim (koło Trzcianka), oddziale poznańskim (koło Biblioteki Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu oraz koło Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury im. Jana Daniela Janockiego w Międzychodzie).

Okręg opolski

Zlikwidowano Koło Naukowe i Koło SBP przy GBP w Grodkowie.

Okręg małopolski

W 2021 r. powstało Koło SBP w Oleśnie, natomiast rozwiązano koła w Miechowie i Nowym Sączu, jak również cały oddział w Nowym Sączu. Koło w Limanowej postanowiło kontynuować swoją działalność jako koło niezależne od oddziału.

Okręg kujawsko-pomorski

Liczba kół w okręgu nie uległa zmianie (16), jednakże nie wszystkie działały. Koła SBP w Radziejowie i w Chełmży (Oddział SBP Toruń), które w poprzednim roku zawiesiły swoją działalność, nie zostały formalnie rozwiązane.

3.2. Działalność statutowa według celów strategicznych SBP

I. Zwiększenie wpływu na kształtowanie polityki i praktyki bibliotecznej w Polsce.

Członkowie struktur terenowych opiniowali projekty rozwiązań samorządowych dotyczących bibliotekarstwa lokalnego, podejmowali interwencje w sprawach organizacji pracy bibliotek i bibliotekarzy, a także opiniowali kandydatów na stanowiska dyrektorów bibliotek. Poniżej przykłady działań w poszczególnych okręgach.

Okręg podlaski

Oddział białostocki opiniował wnioski władz samorządowych dotyczące zamiaru łączenia bibliotek z ośrodkami kultury w gminach Raczki, Rutki, Nowinka, Podgórze, Dziadkowice, Wąsosz. Interweniował ponadto w sprawie utrzymania liczby placówek sieci bibliotecznej w gminach Choroszcz, Gródek, a także warunków pracy bibliotekarza w Surażu. Przedstawiciele oddziału brali udział w pracach komisji konkursowych na stanowisko dyrektora GBP w Gródku (luty 2021) oraz dyrektora MBP w Suwałkach (maj 2021).

Oddział łomżyński przygotował 2 opinie dla wójta gminy Piątnica, wypowiedział się negatywnie w sprawie łączenia Biblioteki Publicznej Gminy Łomża z Gminnym Ośrodkiem Kultury i podjął rozmowy na temat dofinansowania jej działań przez starostwo łomżyńskie.

Okręg śląski

Zarząd okręgu przedstawił uwagi do Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025.

Działająca w ramach okręgu Sekcja Bibliotek Szkół Wyższych interweniowała w sprawie niekorzystnych dla bibliotekarzy (szczególnie dyplomowanych) zapisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Zarząd Koła SBP w Czeladzi współpracował z przedstawicielami, działającego przy MBP w Czeladzi, Związku Zawodowego Pracowników Bibliotek woj. Śląskiego, w sprawach ochrony interesów bibliotekarzy.

Zarząd okręgu opiniował kandydatów na dyrektorów BPMiG Łazy, GBP w Mszanie, GBP we Włodowicach, zarząd oddziału w Bielsku-Białej – kandydatkę na dyrektora GBP w Jaworzu, a zarząd oddziału w Częstochowie opiniował przedłużenie kadencji Beaty Grzanki na stanowisko dyrektora BP im. Biegańskiego w Częstochowie.

Okręg łódzki

Członkowie zarządu okręgu uczestniczyli w komisji konkursowej na stanowisko dyrektora Biblioteki Miejskiej w Łodzi; opiniowano także rezygnację ze stanowiska dyrektora PBP w Rawie Mazowieckiej. Zarządy oddziałów łódzkiego i skierniewickiego wzięli udział w konsultacjach projektu Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025.

Okręg opolski

Zarząd okręgu opiniował nowy regulamin organizacyjny WBP w Opolu, w związku z utworzeniem w jej strukturze Centrum Dokumentacyjno-Wystawieniowego Niemców w Polsce.

Przygotował także stanowisko w sprawach powierzenia obowiązków dyrektora MBP w Kędzierzynie-Koźlu i GBP w Branicach.

Okręg wielkopolski

Członkowie SBP (oddział leszczyński) konsultowali koncepcję działania MBP w Lesznie w nowym obiekcie, którego otwarcie zaplanowane jest na II półroczu 2022 r. Opiniowano także kandydatów na stanowiska dyrektorów: Biblioteki Publicznej i Centrum Kultury w Trzciance i MBP w Złotowie (oddział pilski), MBP w Bojanowie i MBP w Kościanie (oddział leszczyński), GBP w Brudzewie i BPMiG Zagórów (oddział koniński).

Okręg podkarpacki

Zarząd Okręgu SBP w Rzeszowie opiniował kandydatów na stanowiska dyrektorów: BPMiG w Kańczudze, GBP w Haczowie, GOKiB w Krasnem, MiGBP w Nowej Sarzynie, MOK-BP w Rudniku nad Sanem. Zarząd Oddziału SBP w Jaśle przygotował stanowisko w sprawie powołania Stanisławy Ablewicz na dyrektora GBP w Jaśle / z siedzibą w Szebniach.

Okręg dolnośląski

Zarząd Okręgu SBP w konsultacji z dyrektorem Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu zaopiniował pozytywnie kandydatury na stanowiska dy-

rektorów: MiGBP w Prochowicach, GBP w Przewornie, BPMiG w Radkowie. Oddział w Legnicy wydał opinię pozytywną o powołaniu dyrektora MGBP w Ścinawie oraz negatywną o kandydacie na stanowisko dyrektora Legnickiej Biblioteki Publicznej. Odstąpił natomiast od wydania opinii w sprawie odwołania dyrektora BP w Chocianowie.

Okręg warmińsko-mazurski

Zarząd okręgu opiniował odwołanie ze stanowiska dyrektora MBP w Kętrzynie oraz powołanie na stanowisko dyrektora Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki w Płońscy.

Okręg zachodniopomorski

Zarząd okręgu opiniował kandydatury na stanowiska dyrektorów bibliotek publicznych w Koszalinie, Będzinie, Goleniowie, Wałczu, Trzciesku-Zdroju, Myśliborzu, Stargardzie Szczecińskim.

Okręg małopolski

Zarząd okręgu wystosował pismo do władz samorządowych województwa dotyczące finansowania bibliotek publicznych w czasie pandemii.

Okręg lubuski

Zarząd okręgu, na prośbę wójta Gminy Żary, opiniował pracę dyrektorki GBP w Żarach.

Zarząd oddziału gorzowskiego wydał pozytywną opinię dotyczącą kandydatury na stanowisko dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury w Pszczewie, w którego strukturze funkcjonuje biblioteka gminna.

II. Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich partnerem instytucji państwowych i samorządowych oraz organizacji pozarządowych w tworzeniu społeczeństwa wiedzy.

Struktury SBP realizują zadania o charakterze publicznym w zakresie nauki, edukacji, kultury, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego. Celem tych działań jest edukacja i popularyzacja kultury, wiedzy, promocja czytelnictwa wśród społeczności lokalnej (dzieci przedszkolnych, uczniów, studentów, seniorów, osób niepełnosprawnych). Działania takie, jak np. konferencje, warsztaty, spotkania edukacyjne, konkursy, wystawy, itp. podejmowane są we współpracy

z bibliotekami, szkołami, uczelniami, organizacjami pozarządowymi, towarzystwami, stowarzyszeniami. Pomimo trudności spowodowanych pandemią udało się ogniwom terenowym SBP przeprowadzić w 2021 r. wiele inicjatyw, nierzadko przy wsparciu finansowym pozyskanym ze środków publicznych. Poniżej przykłady najciekawszych działań.

Okręg podlaski

Zarząd oddziału w Białymstoku był partnerem Książnicy Podlaskiej w realizacji projektu czytelniczego „Biblioteka@(rz)-kierunek nowoczesność”, dofinansowanego z programu MKiDN Partnerstwo dla książki. Uczestniczył także w realizacji konkursu powiatowego „Zareklamuj swoją bibliotekę”, organizowanego przez Bibliotekę Publiczną Powiatu Białostockiego i dofinansowanego przez Starostwo Powiatu Białostockiego. Zarząd nadzorował także realizację Tygodnia Bibliotek w województwie.

Okręg śląski

Koło przy MBP w Czeladzi zorganizowało cykl szkoleń dla seniorów „Komputer bez barier wiekowych”. Dla młodszych przygotowano w Tygodniu Bibliotek biblioteczne podchody „Tropem bohaterów literackich”. W ramach Narodowego Czytania „Moralności Pani Dulskiej” zorganizowano quiz dla dorosłych ze znajomości dramatu.

Z członkowie koła przy MBP w Piekarach Śląskich uczestniczyli w organizacji „Akcji Lato”, Tygodnia Bibliotek i imprez odbywających się w ramach Roku Tadeusza Różewicza (warsztaty „Zrób to z nami”, „Kuferek Inspiracji” czy „Czytanie na ekranie”).

Koło przy MBP w Świętochłowicach, w ramach Tygodnia Bibliotek zaprezentowało na FB biblioteki cykl poświęcony bohaterom literackim oraz przeprowadziło konkursy online dla czytelników. Współpracowało ponadto z miejscowym Kołem Polskiego Związku Niewidomych, m.in. przy organizacji akcji „Senior+” w ramach cyklu „Niezwyczajni ludzie – niezwykłe biografie”. Z kolei Koło SBP przy Mediatece w Sosnowcu, we współpracy z placówkami oświatowymi i bibliotekami, prowadziło lekcje dotyczące bezpiecznego korzystania z internetu.

Okręg łódzki

Oddział łódzki wsparł XXIII Wojewódzki Konkurs Poetycki im. K.K. Baczyńskiego (wydano tomik poetycki *Nie być płatkami, być różą*). Współpracował także z Katedrą Informatologii i Bibliologii UŁ oraz z Fundacją „ABC XXI Cała Polska czyta dzieciom”.

Członkowie koła MPBP w Zgierzu przeprowadzili konkurs plastyczny „Anioły też czytają” oraz konkurs wiedzy o Rajmundzie Rembielińskim i Umowie Zgierskiej. Byli także organizatorami imprez artystyczno-literackich, prelekcji, odczytów i bajkowych spotkań dla uczniów i przedszkolaków Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego.

Oddział piotrkowski uczestniczył w organizacji konkursu plastycznego dla dzieci chorych i niepełnosprawnych „Goście z Cyberrzeczywistości” i XXII Powiatowego Konkursu Literackiego „Bohater XXI wieku – pół żartem, pół serio” (we współpracy z MBP w Piotrkowie). Był też współorganizatorem XXIII Turnieju recytatorskiego dla szkół podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych pt. „Emocje zakute w słowa – Tragedia Sztokholmska Wisławy Szymborskiej”.

Zarząd Oddziału SBP w Sieradzu pozyskał dotację ze środków Urzędu Miasta na projekt „Biblioteki mieszkańcom Sieradza”, w ramach którego zrealizował: minispektakle dla dzieci Stowarzyszenia „Carpe Diem po Chwałupsku”, spotkania autorskie (z Ewelina Dobrzyńską i Iwoną Dobrzyńską oraz Anetą Kolańczyk) połączone z warsztatami plastycznymi, konkursy „Zielony Sieradz” oraz „Quiz Kahoot! Zabytki i kultura Sieradza”.

Koło SBP w Wieluniu było partnerem MiGBP w Wieluniu w realizacji projektu „Literacka Podróż” (dotacja z Fundacji PZU), w ramach którego odbyły się imprezy dla dzieci (spotkania z podróżnikami) i dorosłych (spotkania autorskie).

Okręg świętokrzyski

Koło Terenowe SBP w Starachowicach przeprowadziło w ramach Tygodnia Bibliotek lekcję biblioteczną dla młodzieży z Ośrodka Szkolenia i Wychowania w Starachowicach. Koło przy WBP w Kielcach zorganizowało akcje: „Zimowe czytanie na Mediatecznym dywanie” i „Smyk w krainie książek”, zaś Koło Terenowe w Jędrzejowie – konkurs filmowy „Jędrzejów – inspirujące miejsce dla książki” oraz promocję książki Anny Błachuckiej i Adama Malickiego *Tułacze losy*. Koło Końskie wspólnie z BPMiG Końskie i Biblioteką Pedagogiczną przygotowało dla nauczycieli prezentację reklamującą (w oparciu o zasoby BPMiG Końskie) literaturę dla najmłodszych czytelników oraz młodzieży. Koło w Skarżysku-Kamiennej, wspólnie z PiMBP zorganizowało akcję „Zabierz książkę na wakacje”, „Ferie z biblioteką”, „Letnia czytelnia – wakacje w bibliotece” oraz spotkanie dla uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej pod hasłem „Biblioteka bez barier”.

Okręg wielkopolski

Koło SBP w Kole współorganizowało konkurs „Wybieramy czyste powietrze – pozytywny wpływ energii geotermalnej na środowisko” (we współpracy z Miej-

skim Zakładem Energetyki Ciepłej i Urzędem Miejskim), zaś oddział w Koninie – konkurs „Wybieramy Mistrza Pięknego Czytania Powiatu Kolskiego '2021”.

Oddział piłski zorganizował Narodowe Czytanie *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej (4 września – nagranie w Green Studio/Piła/ i na żywo w MBP w Chodzieży).

Koło w Czarnkowie zorganizowało „Noc Zagadek” (spotkanie detektywistyczne z funkcjonariuszami Policji), a także spotkanie z książką (*Tajemnica Filmu*) i filmem („Operacja Facet w Czerni”). Koło SBP w Chodzieży zrealizowało spotkanie interaktywne na platformie Zoom z pisarzem Arturem Urbanowiczem, a koło w Pile „Muzyczno-literacką podróż przez epoki”.

Oddział leszczyński był współorganizatorem wydarzeń w ramach projektów „Poczytaj Leszno!” i „Literacka Strefa Młodych” (wspólnie z MBP) oraz cyklu „Międzynarodowa Jesień Poetycka w Leszczyńskim”, z okazji 44. Międzynarodowego Listopada Poetyckiego – XXVI Dzień Leszczyński. Adresatami działań, transmitowanych na żywo były różne grupy odbiorców, w szczególności dzieci i młodzież.

Okręg podkarpacki

Zarząd oddziału kolbuszowskiego włączył się w organizację międzynarodowego sympozjum w ramach VI Festiwalu Psalmów Dawidowych „Honorując Sprawiedliwych i Ocalonych” – „Colloquia Kolbuszoviensia – psalmy pokoju”.

Okręg zachodniopomorski

Zarząd okręgu prowadził projekt pod hasłem „Nieznane, ciekawe, cenne – stargardiana!”, współfinansowany z dotacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego. Projekt obejmował cykl sześciu wykładów online oraz wydanie katalogu XVI-wiecznych druków z dawnych bibliotek Stargardu (partnerstwo z Książnicą Pomorską w Szczecinie).

Koło 3 Szczecin i oddział szczeciński SBP były organizatorami Festynu ekologicznego ph. „Witajcie w naszej bajce” (finansowanie: Program Społecznik #KARRSA). Oddział zrealizował ponadto projekt „Rynek Literacki” – wakacyjnego cyklu spotkań wokół literatury współczesnej, dofinansowany przez Urząd Miasta Szczecin. Koło 1 Szczecin (Sekcja Seniora) zorganizowało akcję „Poczęstuj się książką” oraz pogadanki – „Spotkanie w Saloniku u Anny w Szczecinie” (Anna Neugebauer, 24.11.2021).

Koło 18 Trzebiatów zorganizowało akcje „Książka na telefon” i „Czytające podwórka”.

Okręg pomorski

Z inicjatywy Zofii Gołub-Kowalskiej, przewodniczącej Okręgowej Komisji Rezyzyjnej, kontynuowano rozpoczętą w ubiegłym roku akcję czytania bajek online.

Oddział w Słupsku (wybór):

- „Epidemia Literacka” – warsztaty biblioterapeutyczne, muzykoterapeutyczne, filmoterapeutyczne, warsztaty haiku, a także spotkania autorskie. Warsztaty i spotkania zostały zorganizowane przez członków Koła Miejsko-Powiatowego SBP, w ramach dofinansowania ze środków MKiDN,
- „Moc książek w bibliotece” – cykl szkoleń online. Projekt w ramach konkursu grantowego „Działaj Lokalnie 2021” zrealizowany przez członków Koła SBP w Bytowie,
- „Programowanie – ekologia na co dzień” – zajęcia z wykorzystaniem robotów edukacyjnych Photon realizowane przez koło w Bytowie, w ramach programu grantowego przyznanego przez Fundację Orange (współorganizacja),
- Powiatowy Konkurs „Méster Bëlnégò Czëtaniô” (Konkurs Pięknego Czytania w Języku Kaszubskim) 2021 (współorganizacja).

Współorganizacja innych działań, w tym: spotkań w ramach Uniwersytetu Trzeciego Wieku działającego przy Bibliotece Miejskiej w Bytowie; szkolenia online „Zwiedzam bez ograniczeń” w ramach projektu „Learning circles in libraries”; zajęć warsztatowych rękodzieła artystycznego dla uczniów szkół podstawowych ph. „Z filcu się szyje”; gry terenowej dla dzieci i młodzieży „Śladami Bycia”; warsztatów patriotycznych dla przedszkolaków; zajęć dla rodzin z dziećmi „Magiczny dywan”.

Okręg małopolski

Koło w Limanowej było współorganizatorem Powiatowej Konferencji Bibliotekarzy.

Koło w Dąbrowie Tarnowskiej, wspólnie z MBP przygotowały wystawę z okazji 100. rocznicy urodzin Krzysztofa Kamila Baczyńskiego. Było także współorganizatorem Gminnego Konkursu Literackiego pod hasłem „Fraszka o bibliotekarzu”. Koło w Bochni współrealizowało projekt „Magia z czytania” oraz piknik literacki „Wspólne czytanie – dzieci wspieranie”.

Okręg kujawsko-pomorski

Koło w Barcinie zorganizowało wernisaz wystawy fotografii pt.: „Rowerowym szlakiem”, wykonanych przez Grażynę Błaszkiwicz, członka SBP, podczas wycieczek rowerowych; włączyło się także w organizację online XIII Powiatowego Konkursu Gwary Pałuckiej „Ocalić od zapomnienia – gwara pałucka”. Koło w Tucholi przygotowało wystawę „Stanisław Lem (1921-2006) w 100. rocznicę urodzin”, zaś koło w Chełmie – wystawę polskich czasopism kulturalnych „Dawnych gazet czar”, a koło w UMK – wystawę „Grafika wileńska 1919-1945”. Koło w Bydgoszczy przy-

łączyło się do organizacji II ogólnopolskiego konkursu literackiego im. Wandy Dobaczewskiej „Na chwałę słońca”.

Koło w Mogilnie zorganizowało spotkanie z Kingą Gąską, autorką książki *Czas na nową miłość*. Koło w Inowrocławiu współorganizowało cykl imprez pod hasłem „Protokół kulturalny XV” (spektakle teatralne, spotkania autorskie), dofinansowanych z Urzędu Miasta Inowrocławia. Koło we Włocławku zorganizowało Rodzinny Piknik „Kosmiczne stulecie”, z okazji 100. urodzin Stanisława Lema.

Okręg lubuski

Oddział zielonogórski, wspólnie z WiMBP, realizowali projekt „Urodziny Norwida. Obchody Roku Norwida w 200-lecie urodzin artysty” obejmujący: spotkanie autorskie z Joanną Olech, prezentację filmu o Norwidzie, konkurs poetycki, grę rodzinną, wystawy. W ramach realizacji zadania publicznego oddział dofinansował publikację książki Moniki Simonjetz *Praca i pasja. Zbiór wywiadów*.

Zarząd okręgu pozyskał środki finansowe z Urzędu Miasta Zielona Góra na publikację Lubuskiego Pisma Literacko-Kulturalnego „Pro Libris”.

III. Integracja środowiska i zwiększenie prestiżu zawodu bibliotekarza.

Integracja bibliotekarzy różnych sieci, budowanie relacji zawodowych i społecznych pracowników bibliotek, promocja zawodu bibliotekarza i roli bibliotek – to jedne z najważniejszych celów Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Podejmowane przez struktury terenowe akcje w tym zakresie umacniają pozytywny wizerunek SBP w środowiskach lokalnych i zwiększają jego rozpoznawalność. W okresie pandemii ten rodzaj aktywności realizowany był przede wszystkim online. Przeprowadzono kolejną edycję konkursu „Bibliotekarz Roku”, wskazując najlepszych w środowiskach lokalnych bibliotekarzy 2020 r. Zrealizowano także inne konkursy, a na stronach bibliotek oraz w publikacjach przypomniano sylwetki zmarłych bibliotekarzy. Kreowaniu wizerunku zawodu bibliotekarza służyło uhonorowanie najbardziej zasłużonych bibliotekarzy odznaczeniami resortowymi i stowarzyszeniowymi. W okresie Tygodnia Bibliotek nie zapomniano o tradycji organizacji spotkań o charakterze integracyjnym i choć odbyły się one w przestrzeni wirtualnej, to jednak niezmiennie cieszyły się popularnością i dostarczyły wielu wrażeń. Poniżej przedstawiono wybrane działania w poszczególnych okręgach, szczegółowy opis znajduje się w sprawozdaniach z okręgów.

Konkurs „Bibliotekarz Roku 2020” i inne lokalne konkursy

Okręg podlaski

Do konkursu zgłoszono cztery bibliotekarki z bibliotek publicznych. Komisja konkursowa wybrała Bibliotekarza Województwa Podlaskiego – Renatę Igielską z MBP w Łomży.

Okręg śląski

Konkurs został objęty patronatem Marszałka Województwa Śląskiego, który ufundował także nagrodę pieniężną dla zwycięzcy. Do konkursu zgłoszono 4 kandydatury. Kapituła okręgowa zdecydowała o przyznaniu tytułu Śląskiego Bibliotekarza Roku 2020 Agnieszce Witczak z MBP w Jastrzębiu Zdroju. Nagroda będzie wręczona podczas Okręgowego Zjazdu Delegatów SBP w kwietniu 2022 r. Oddział SBP w Bielsku-Białej po raz kolejny, we współpracy ze Starostą Bielskim, zorganizował konkurs na najlepszą bibliotekę w powiecie bielskim.

Okręg łódzki

Łódzkim Bibliotekarzem Roku 2020 została Martyna Urbaniak z Biblioteki Miejskiej w Łodzi.

Z kolei Agnieszka Kutermankiewicz – Łódzki Bibliotekarz Roku 2019 uzyskała nominację przez „Dziennik Łódzki” i „Express Ilustrowany” do tytułu Osobowość Roku 2020 w kategorii kultura.

Okręg opolski

Do konkursu zgłoszono 4 kandydatury. Głosami kapituły zwyciężył Marcin Duda, kierownik Oddziału Dziecięco-Młodzieżowego MBP w Opolu. Uroczystość wręczenia nagród z dwóch edycji konkursu (Bibliotekarz Opolski roku 2019 i 2020) odbyło się w dniu inauguracji Tygodnia Bibliotek. Statuetki otrzymali zwycięzcy, natomiast nagrody książkowe wszyscy uczestnicy konkursów.

Okręg wielkopolski

Wielkopolskim Bibliotekarzem Roku 2020 została Lucyna Kończal-Gnap, dyrektor BP w Nowym Tomysłu. Zdobyła ona również Nagrodę im. Andrzeja Wojtkowskiego, ufundowaną przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego dla najwybitniejszych bibliotekarzy Wielkopolski. Drugim laureatem tego konkursu został Krzysztof Taciak – zastępca Dyrektora Biblioteki Publicznej w Lesznie. Uroczystość wręczenia nagród odbyła się w Pałacu Działyńskich w Poznaniu w dniu 24 listopada.

Zarząd Oddziału SBP w Lesznie przeprowadził kolejną edycję konkursu – Nagroda im. Heleny Śmigielskiej dla wyróżniającego się bibliotekarza w regionie. W roku 2021 Kapituła – złożona z laureatów poprzednich edycji (konkurs realizowany jest od 2003 r.) przyznała nagrodę Wioletcie Grochowiak z MBP w Lesznie.

Od 2004 r. oddział SBP, we współpracy z MBP w Lesznie i redakcją „Panoramy Leszczyńskiej” przyznają Honorową Nagrodę Liścia Miłorzębu wydawcy książki uznanej za najlepszą książkę o regionie. W 2021 r. nagrodą uhonorowano Wydawnictwo MBP im. Stanisława Grochowiaka w Lesznie, które w 2020 r. wydało album *Leszczyńskie zegary: 100 zegarów na 100-lecie powrotu Leszna do Macierzy: z kolekcji Janusza Skrzypczaka*. Nagrodę Specjalną za publikację *Imago Lesnae: ikonografia dawnego Leszna: katalog* otrzymało Muzeum Okręgowe w Lesznie.

Okręg podkarpacki

Podkarpackim Bibliotekarzem Roku 2020 została Monika Machowicz, starszy kustosz, instruktor w Krośnieńskiej Bibliotece Publicznej, która również zwyciężyła w rankingu finałowym (ogólnopolskim).

Okręg dolnośląski

Dolnośląskim Bibliotekarzem Roku 2020 została Beata Malentowicz z Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej we Wrocławiu. Nagrodę Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, za wybitne osiągnięcia w pracy zawodowej otrzymała Arleta Wojciechowska – zastępca dyrektora PiMBP w Wałbrzychu „Pod Atlantami”.

Okręg świętokrzyski

Świętokrzyskim Bibliotekarzem Roku 2020 została Nina Turek-Kwiecień – dyrektor Miejsko-Gminnej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Kazimierzy Wielkiej. Przeprowadzono także konkurs na Bibliotekę Roku 2020, którą wygrała MBP w Starachowicach.

Okręg warmińsko-mazurski

Warmińsko-Mazurskim Bibliotekarzem Roku 2020 został wybrany Krzysztof Dąbkowski, dyrektor MBP w Olsztynie, członek ZG SBP. Konkurs SBP odbił się szerokim echem w środowisku kulturalnym i społecznym regionu, o czym świadczą artykuły w czasopiśmie lokalnych.

Okręg zachodniopomorski

Konkurs „Zachodniopomorski Bibliotekarz Roku 2020” odbył się w ramach XII konkursu im. Stanisława Badonia o Nagrodę Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego. Jego organizatorem od 2009 r. są Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego i okręg zachodniopomorski SBP. Nagrodę główną (pieniężną) i zaszczytny tytuł zdobyła Anna Rutkowska, kierownik Działu Promocji MBP w Szczecinie.

Okręg objął też patronatem IX Sympozjum – „Ludzie Książki Pomorza Zachodniego” przeprowadzone w dniu 13.05. w trybie online.

Okręg pomorski

Pomorskim Bibliotekarzem Roku 2020 Kapituła Konkursu wybrała Renatę Sztabik – dyrektor GBP w Kobylnicy. Nagrodę wręczono w trakcie obchodów Pomorskiego Dnia Bibliotekarza.

Okręg małopolski

Okręgu przeprowadził I etap konkursu na Bibliotekarza Roku 2020 – wybory Małopolskiego Bibliotekarza Roku, którym została Halina Świdlicka z Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie. Honorowy patronat nad konkursem objął Marszałek Województwa Małopolskiego.

Okręg kujawsko-pomorski

Kujawsko-Pomorskim Bibliotekarzem Roku została Marzena Wojnar – dyrektor GBP w Lubiczu.

Okręg lubuski

Lubuskim Bibliotekarzem Roku 2020 została Magdalena Śliwak – dyrektor MBP w Żaganiu. Nagrodę wręczono w trakcie uroczystości z okazji Dnia Bibliotek i Bibliotekarza w WiMBP im. Z. Herberta w Gorzowie Wlkp. Uroczystość była transmitowana na kanale YouTube biblioteki.

Zwiększenie prestiżu zawodu bibliotekarza

Okręg podlaski

Okręg wnioskował do Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu o nadanie jednej osobie z terenu odznaki honorowej „Zasłużony dla Kultury Polskiej” za istotny wkład w rozwój bibliotekarstwa polskiego. Zgłosił ponadto

2 wnioski do ZG SBP o nadanie odznaki honorowej Stowarzyszenia dla dwóch bibliotekarek.

Okręg śląski

Przewodnicząca zarządu okręgu, Sylwia Błaszczuk wspólnie z dyrektorem Biblioteki Śląskiej prof. Z. Kadłubkiem uczestniczyła 11 marca 2021 r. w uroczystości wręczenia Miejskiej Bibliotece Publicznej w Zabrze Medalu „Bibliotheca Magna Perennisque” oraz Medalu „W Dowód Uznania” dla dyrektora i dwóch pracowników MBP w Zabrze (wnioskodawcami było Koło przy MBP w Zabrze i Zarząd Oddziału SBP w Katowicach).

W maju 2021 r. okręg wnioskował o nadanie Medalu „Bibliotheca Magna Perennisque” MBP w Gliwicach. Medal wręczono w trakcie uroczystości 70-lecia MBP – 25.10. Poparł także wniosek do MKiDN o przyznanie Annie Wojtkowskiej-Witali Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Kultury Polskiej”. Odznakę przyznano, będzie wręczona w trakcie obchodów Dnia Bibliotekarza i Bibliotek w maju 2022 r.

Elementem kreowania pozytywnego wizerunku zawodu i upamiętnienia doboru bibliotekarzy województwa śląskiego było zaangażowanie okręgu (Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych) w zdobycie środków i wydanie publikacji *Bibliotekarze i pracownicy książki województwa śląskiego*, pod redakcją Marii Kycler i Jadwigi Sadowskiej.

Okręg opolski

Koło SBP w Strzelcach Opolskich zostało partnerem projektu „Biblioteka Moje i Twoje miejsce” w ramach programu *Blisko*, realizowanego przez Miejską i Gminną Bibliotekę Publiczną Strzeleckiego Ośrodka Kultury w latach 2021/2022. W ramach projektu zorganizowano m.in. Dni Otwarte Biblioteki, na których przedstawiono, w formie prezentacji multimedialnej, dokonania Koła oraz przybliżono uczestnikom założenia SBP.

Okręg łódzki

Okręg wspólnie z oddziałem łódzkim zorganizowali w październiku Okręgowy Dzień Bibliotekarza, podczas którego najbardziej zasłużonym w ostatnim okresie bibliotekarzom (16 osób) wręczono medale i odznaki (resortowe i stowarzyszeniowe) oraz listy gratulacyjne.

Okręg podkarpacki

Na wniosek Zarządu Oddziału SBP w Jaśle 2 osoby otrzymały Medal SBP „W Dowód Uznania”.

Okręg zachodniopomorski

Oddział szczeciński SBP otrzymał podziękowanie za przeciwdziałanie skutkom pandemii poprzez udział w projekcie „Epidemia dobra w Szczecinie” (wystawa wędrująca i folder „Epidemia dobra w Szczecinie”), realizowanym w ramach konkursu „Zachodniopomorski Lider NGO 2021”.

Okręg pomorski

W dniu 18 września 2021 r. członkowie zarządu okręgu zorganizowali obchody XXVII Pomorskiego Dnia Bibliotekarza. Uroczystość odbyła się w Gminnym Centrum Kultury i Promocji w Kobylnicy. W czasie uroczystości wręczone zostały medale SBP: „Bibliotheca Magna Perennisque” – Bibliotece Miejskiej w Bytowie, „W Dowód Uznania” – Jackowi Prądzińskiemu za zasługi dla bibliotekarstwa oraz Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.

Okręg małopolski

Członkowie kół SBP w Dąbrowie Tarnowskiej i w Oleśnicy otrzymali „Medale za Długoletnią Służbę”, „Złoty Krzyż Zasługi”, odznakę resortową „Zasłużony dla kultury polskiej”, a także wyróżnienie powiatowe „Zasłużony Bibliotekarz Powiatu Dąbrowskiego 2021”. Honorową Odznakę SBP przyznano Jadwidze Kusior.

Przedstawicielka Koła SBP w Bochni, Bernadetta Macheta aktywnie działała w Zespole Doradczo-Inicjatywnym ds. NGO przy Urzędzie Miasta Bochnia.

Okręg kujawsko-pomorski

Z okazji święta bibliotekarzy, nagrody marszałka województwa otrzymało 4 pracowników wojewódzkich, miejskich i gminnych bibliotek, którzy szczególnie zaangażowali się w ostatnim okresie w rozwój czytelnictwa oraz promocję książek i bibliotek. Członek Koła SBP w Inowrocławiu, Joanna Strzelecka, została uhonorowana przez Prezydenta Miasta tytułem Animator Kultury, za aktywne działania na rzecz promocji czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży. Członek Koła SBP w Tucholi, Paweł Redlarski otrzymał od burmistrza Tucholi nagrodę za pracę na niwie badań historycznych, dotyczących Tucholi i powiatu.

Promocja bibliotek i czytelnictwa w ramach Tygodnia Bibliotek przebiegającego pod hasłem „Znajdziesz mnie w Bibliotece!”

Większość przedsięwzięć w ramach Tygodnia Bibliotek struktury terenowe SBP realizowały online, na fanpage’ach bibliotek publicznych. Bibliotekarze starali

się pracować w nowych okolicznościach, utrzymując więź z czytelnikami i odpowiadać na ich potrzeby. Popularyzowano znaczenie kultury, edukacji i bibliotek w rozwoju społecznym. Promowano nowości wydawnicze, czytano fragmenty utworów, zachęcano do udziału w konkursach, wyświetlano bajki, aktywizowano najmłodszych do ilustrowania czytanych utworów (prace były wysyłane do bibliotek, zgodnie z założeniami programu).

Okręg podlaski

Członkowie okręgu włączyli się do akcji realizowanej przez Fundację Polska Pomoc. Zwrócili się do bibliotekarzy o podarowanie dzieciom funkcjonariuszy służb mundurowych pluszaków, gier, książek. Upominki zostały zebrane podczas spotkań bibliotecznych i przekazane Fundacji. Dodatkowo zebrano upominki dla podopiecznych Domu Matki i Dziecka w Wasilkowie. Zarząd okręgu przekazał wybranym bibliotekom książki otrzymane od wydawców i indywidualnych darczyńców (152 wol.).

Okręg łódzki

Koło przy MPBP w Zgierzu pomagało przy realizacji zajęć plastyczno-literackich dla dzieci w ramach cyklu „Tkacka Rewolucja”. 200 lat od podpisania tzw. „Umowy Zgierskiej”. Koło było też współorganizatorem konkursu literacko-kulinarnego „Rodzinny Przepisnik”.

W MiGBP w Wieluniu (oddział sieradzki) odbyły się spotkania współorganizowane przez wieluńskie koło SBP: z autorami książek dla dzieci (Przemysławem Wechterowiczem i Pawłem Beręsewiczem), Dyskusyjnego Klubu Książki dla dorosłych, prapremiera książki Joanny Gradowskiej *Jak powstał Wieluń. Legenda*.

Okręg opolski

Zarząd okręgu, wspólnie z opolskimi bibliotekami, przygotował program wydarzeń TB i udostępnił go w internecie, w postaci prezentacji multimedialnej. Odnaleźć w niej można było np. propozycje tytułów tradycyjnych książek z rozszerzoną rzeczywistością, które są dostępne w bibliotekach, czy przedsięwzięcia w wirtualnym świecie opolskich bibliotek. Gościem TB był Andrzej Stasiuk, autor książki *Przewóz*. Na Facebooku MBP w Opolu umieszczono rozmowy o kulisach ogólnopolskiego konkursu na esej, organizowanego przez bibliotekę.

Ciekawą propozycją było podzielenie się doświadczeniem przez opolskich bibliotekarzy, jak zaistnieć na TikToku. Wydarzenie, które przygotowała Mediateka MBP w Opolu oraz okręg SBP, transmitowane było na Facebooku MBP w Opolu i nosiło tytuł – *Oswajanie TikToka, czyli nowa platforma (nie tylko) dla bibliotekarzy*.

Okręg wielkopolski

Członkowie kół oddziału pilskiego włączyli się online w realizację TB organizując m.in.: Escape Room „Tajemnica Biblioteki”, konkurs „Pokaż mi swoją bibliotekę” (koło w Pile) oraz warsztaty book folding’u „Drugie życie książki” (koło w Czarnkowie). Z okazji Nocy Bibliotek (9.10.) koło w Chodzieży zorganizowało spotkanie interaktywne na platformie Zoom z pisarzem Arturem Urbanowiczem oraz kiermasz „Dobrej książki”, natomiast koło w Pile – „Muzyczno-literacką podróż przez epoki”.

Koło SBP w Kole współorganizowało: loterię „Piszesz do szuflady?”, prezentację Zero Waste (dostępna na FB i stronie internetowej biblioteki), warsztaty „Wszyscy kochamy kolorowanki!” – akcję umieszczania na FB i stronie internetowej kreatywnych kolorowanek, wykonanych na podstawie książek.

Okręg podkarpacki

Zarząd okręgu zorganizował konkurs na najciekawsze wydarzenie online realizowane w ramach TB, którego laureatami zostały: MBP im. M. Wańkowicza w Stalowej Woli (I miejsce), GCKiB w Miejscu Piastowym (II miejsce), MBP w Cieszanowie (III miejsce).

Okręg pomorski

Zarząd Koła Miejsko-Powiatowego (oddział w Słupsku) włączył się w organizację m.in. gry terenowej, zajęć online i kiermaszu książek. Z kolei Koło SBP w Bytowie zorganizowało spotkanie bibliotekarzy z władzami Powiatu Bytowskiego – Starostą Leszkiem Waszkiewiczem oraz Wicestarostą Romanem Ramionem.

Okręg warmińsko-mazurski

Oddział w Elblągu był organizatorem gry typu Escape Room „Niespodzianki od Bulaja” dla dzieci i młodzieży 12+. Uczestnicy musieli odkryć nowe zakamarki biblioteki, rozwiązać zagadki „Jak dobrze znasz Bulaja”, rozpoznać polskie komiksy i „uratować” Tydzień Bibliotek.

Z kolei dla dorosłych przygotowano spotkanie z Maciejem Badowiczem, autorem książki *Studium z dziejów wina w państwie zakonu krzyżackiego w Prusach XIV-XV wieku. Produkcja – dystrybucja – konsumpcja*. Wszystkie działania zostały przeniesione na stronę internetową oraz na profil FB Biblioteki Elbląskiej.

Okręg zachodniopomorski

Zarząd okręgu współorganizował uroczystą inaugurację Tygodnia Bibliotek w Książnicy Pomorskiej w Szczecinie (7.05.), honorowym gościem spotkania była Anna Bańkowska – członek zarządu Urzędu Marszałkowskiego Województwa

Zachodniopomorskiego, która wręczyła nagrody w XII konkursie im. Stanisława Badonia.

Okręg dolnośląski

Zarząd okręgu zorganizował na platformie Zoom Dzień Bibliotekarza – w spotkaniu uczestniczyli m.in. przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, dyrektorzy bibliotek. Odbyła się prezentacja „Wirtualny spacer z pisarzami i bohaterami po Wrocławiu, autorstwa przewodnika miejskiego, Jacka Myszkowskiego.

Okręg lubuski

Koło przy Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej im. Marii Grzegorzewskiej przygotowało promocję audiobooków ze zbiorów PBW oraz wideoprezentację „Biblioteki świata” i quiz na temat Tygodnia Bibliotek (na stronie i fanpage’u biblioteki).

Działania integrujące środowisko bibliotekarzy

Okręg podlaski

Oddział białostocki zorganizował: wycieczkę edukacyjno-integracyjną do Szczuczyna – Elku i okolic, w której wzięło udział 38 osób; wyjście (dla 60 osób) do Opery i Filharmonii Podlaskiej na operetkę Franza Lehára pt. „Wesoła wdówka”; zakup karty prezentowej Empiku dla członków SBP opłacających regularnie składki i uczestniczących w działaniach edukacyjnych organizowanych przez oddział. Podtrzymywano kontakty z bibliotekarzami-emerytami.

W oddziale suwalskim, w ramach wspierania kultury polskiej w dobie pandemii, zakupiono członkom płacącym składki pakiet biletów do kina Cinema Lumiere w Suwałkach. We współpracy z Biblioteką w Suwałkach zorganizowano bibliotekarzom spływ kajakowy przygraniczną rzeką Szeszupą oraz rajd rowerowy „Odjazdowy Bibliotekarz” (od MBP w Suwałkach do Starego Folwarku). Po zakończeniu rajdu odbyło się ognisko, połączone ze spotkaniem autorskim z Agatą Suchocką i koncert zespołu „Sploty”.

Oddział w Łomży zorganizował spotkania okolicznościowe z okazji Dnia Kobiet oraz Dnia Bibliotekarza.

Okręg śląski

Członkowie koła przy GBP w Bestwinie uczestniczyli w wyjeździe integracyjnym do Lachowic oraz Szlakiem Orlich Gniazd, zorganizowanym z okazji Dnia Bibliotekarza.

Koło w Zabrzu zorganizowało wspólne wyjście członków na koncert „Bella Italia”.

Elementem integrującym środowisko bibliotekarskie są organizowane przez Sekcję Bibliotek Szkół Wyższych wyjazdy do zagranicznych bibliotek. W roku 2021 udało się wyjechać do bibliotek austriackich i niemieckich (1-6.09.).

Okręg łódzki

Koło przy PBW zorganizowało majowy spacer dla pracowników bibliotek, miłośników książek oraz innych zainteresowanych, z cyklu „Bibliotekarz na chodzie”. ph. „Park Helenów salonem Łodzi”. Spacerowiczów oprowadziła i o rodzinie Anstadtów oraz Łodzi przełomu XIX i XX w. opowiedziała bibliotekarka z Biblioteki Miejskiej w Łodzi.

Koło przy WBP im. Marszałka J. Piłsudskiego: przygotowało dla członków życzenia świąteczne z okazji Dnia Bibliotekarza oraz spotkanie świąteczne (17.12.). Zorganizowało ponadto wyjście do Muzeum Kinematografii na wystawę „Łódź filmowa” (13.05.), wyjazd do Tomaszowa Mazowieckiego, gdzie zwiedzano Miejską Bibliotekę Publiczną wraz z jej Oddziałem dla Dzieci i Młodzieży oraz rezerwat przyrody Niebieskie Źródła – jedną z największych atrakcji turystycznych województwa łódzkiego (20.09.).

Koło przy MBP w Pabianicach współorganizowało integracyjny grill dla pracowników oraz uroczyste pożegnanie koleżanek (członkiń koła) odchodzących na emeryturę.

Oddział w Skierniewicach zorganizował spotkanie integracyjne w gospodarstwie agroturystycznym „U Łowiczanki” w Nieborowie (uczestniczyło 21 osób) oraz wyjazd do teatru w Łodzi na spektakl „Wigilia” (dla 30 członków SBP).

Okręg opolski

Koło Seniorów przy MBP w Opolu współpracowało z centrum Senior w Opolu przy organizacji Dnia Babci i Dziadka, Dnia Kobiet oraz pikniku. Koło otrzymało też wsparcie finansowe z Urzędu Miasta na zakup biletów do kina, teatru i filharmonii.

Zarząd okręgu oraz przedstawiciele poszczególnych kół pamiętali również o jubileuszach, świętach i innych uroczystościach, fundując drobne poczęstunki, nagrody, wysyłając kartki pocztowe czy organizując spotkania opłatkowe.

Okręg wielkopolski

W dniu 29 maja 2021 r. koło w Pile zorganizowało rajd rowerowy nad Jezioro Płotki, w ramach „Odjazdowego Bibliotekarza”. Poznański oddział SBP rozsyłał do członków informację o repertuarach poznańskich i zniżkowych cenach biletów dla bibliotekarzy.

Członkowie oddziału leszczyńskiego uczestniczyli we wspólnym wyjściu do Miejskiego Biura Wystaw Artystycznych w Lesznie na wystawę fotograficzną oraz film „Zofia Rydet. Idę dobrą drogą”. Aneta Lipińska (oddział kaliski) przygotowała i zrealizowała projekt w ramach Budżetu Obywatelskiego 2021 na zakup nowości książkowych.

Okręg podkarpacki

Oddział SBP w Jaśle, we współpracy z MBP zorganizował wyjazd studyjny do filii biblioteki w Trzcinicy, GBP w Jaśle z/s w Szebniach oraz do Biblioteki w Bieczu.

Okręg dolnośląski

W oddziale wrocławskim, Koło SBP w Wałbrzychu zorganizowało wyjazd studyjny do opolskich bibliotek oraz spotkanie z okazji Świąt Bożego Narodzenia.

Okręg zachodniopomorski

Koło 4 Chojna (zrzesza biblioteki powiatu) / zorganizowało rajd rowerowy „Odjazdowy Bibliotekarz 2021” pod hasłem „Eko-Rajd”, a Koło 6 w Gryficach rajd „Bibliotekarz na wyjeździe” (10-13.06., Srebrna Góra, Złoty Stok, Kamieniec Ząbkowicki, Sierpnica, Kłodzko, Wałbrzych), a także wyjazd na grzybobranie (09.10.). Koło 17 Choszczno zaprosiło członków na wspólne wyjście do kina (2.09.).

Okręg pomorski

24 czerwca 2021r. działająca w ramach okręgu Sekcja Duszpasterstwa Bibliotekarzy Archidiecezji Gdańskiej uczciła piątą rocznicę śmierci zasłużonego dla regionu bibliotekarza i działacza SBP, Mariana Skomro. Po Mszy Św. koncelebrewanej przez ks. Macieja Kwietnia odbyło się spotkanie w Bibliotece Parafialnej Kolegiaty NSJ w Gdańsku Wrzeszczu. W dniu 14 sierpnia Sekcja zorganizowała spotkanie bibliotekarzy z okazji Dnia Świętego Wawrzyńca, podczas którego uczestnicy (17 osób) wysłuchali wykładu „Kardynał Stefan Wyszyński o uświęceniu ludzkiej pracy”. 26 czerwca Oddział SBP w Słupsku zorganizował Dzień Bibliotekarza w Centrum Edukacji, Rekreacji i Promocji Miasta Słupska „Leśny Kot”. Zarząd Koła SBP w Bytowie współorganizował wyjazd studyjny bibliotekarzy z terenu powiatu bytowskiego do Biskupina (18.09.).

Okręg małopolski

Koło w Chrzanowie zorganizowało 27.10. wyjazd studyjny do Biblioteki Publicznej MOKSiR w Chełmku. W programie: zwiedzanie biblioteki w Chełmku oraz

fabryki Baty. Przewodnikiem był dyrektor MOKSiR, Waldemar Rudyk. Oddziały w Krakowie i Bochni organizowały spotkania noworoczne dla członków kół.

Okręg lubuski

Członkowie Koła przy PBW uczestniczyli w wernisażu wystawy „Z zakładkami przez świat” Renaty Bielerzewskiej – członkini Koła. Koło przy Bibliotece Uniwersytetu Zielonogórskiego zorganizowało wycieczkę do „Winnicy Łukasz” w Wityniu (17.09.), spotkanie przedświąteczne w Jazzgot Cafe & Restaurant (14.12.), a koło przy WiMBP w Zielonej Górze – wyjścia na koncerty do Filharmonii (9 koncertów).

IV. Zwiększenie dostępu bibliotekarzy do różnych form kształcenia i doskonalenia zawodowego.

W ostatnich latach Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich zintensyfikowało działania na rzecz doskonalenia zawodowego bibliotekarzy. Oprócz wydawania książek, czasopism, organizacji konferencji i seminariów markę SBP wzmocniły szkolenia, w tym wprowadzone podczas pandemii warsztaty online. Oprócz Zarządu Głównego w działania te włączyły się struktury terenowe, we współpracy z bibliotekami.

Okręg podlaski

Zarządy okręgu i oddziału białostockiego SBP zorganizowały dla bibliotekarzy:

- luty 2021 – szkolenie wirtualne ph. „Inspiracje do działań bibliotecznych w erze pandemii” (na spotkaniu m.in. podsumowano działania okręgu i zachęcano do wstąpienia w szeregi stowarzyszenia),
- maj 2021 – webinarium hybrydowe pod hasłem „Działamy i spotykamy się w bibliotece” w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Łapy,
- październik 2021 – seminarium stacjonarne w Książnicy Podlaskiej pod hasłem „Biblioteki działają” (połączone z podsumowaniem konkursu powiatowego),
- listopad 2021 – konferencja hybrydowa pod hasłem „Bibliotek@(rz) – kierunek nowoczesność”,
- listopad 2021 – warsztaty (stacjonarne) w MBP w Hajnówce na temat możliwości pozyskania dodatkowych funduszy na działalność instytucji kultury,
- grudzień 2021 – szkolenie hybrydowe ph. „Zatrzymajmy czas – powróćmy do wspomnień płynących z głębi serca” w MBP w Supraślu.

Oddział w Suwałkach uczestniczył w organizacji (hybrydowej) konferencji pt.: „Lokalna biblioteka pamięci, czyli digitalizacja w pracy bibliotekarza”, która odbyła się w Bibliotece Publicznej w Suwałkach.

Okręg śląski

Zarząd oddziału w Częstochowie uczestniczył w organizacji III Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo-Szkoleniowej „Centra informacji multimedialnej w bibliotekach” (1.12.) oraz XVII Regionalnego Forum Bibliotekarzy w Częstochowie. Członkowie Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych, działającej w strukturach okręgu, pracowali przy redagowaniu 3 zeszytów czasopisma „Bibliotheca Nostra” poświęconych zagadnieniom bibliotecznym w aspektach użytkownika, dydaktyki oraz kolekcji unikatowych.

Zarząd Koła SBP przy Bibliotece Śląskiej zdecydował się na prenumeratę elektroniczną czasopisma „Bibliotekarz” i rozsyłanie na skrzynki adresowe członków. Inicjatywa spotkała się z uznaniem i ułatwiła członkom dostęp do prasy fachowej.

Okręg łódzki

Zarząd oddziału łódzkiego jak co roku ogłosił refundację szkoleń dla 10 członków SBP. W 2021 r. skorzystały z niej 3 osoby, które zapisały się na wybrane 2 szkolenia organizowane przez SBP i jedno przez inną firmę. Koło SBP w Sieradzu, wspólnie z Klubem Miłośników Fantastyki „Sagitta”, zorganizowało szkolenia online dla nauczycieli i bibliotekarzy „Komiks nie gryzie” i „Komiksem po łapach” (14 grudnia 2021 r.), w których wzięło udział 16 osób.

Okręg opolski

Zarząd okręgu wraz z MBP w Opolu i Politechniką Opolską zorganizował szkolenie online, w którym uczestniczyło 180 osób.

Okręg wielkopolski

Członkowie koła w Lesznie uczestniczyli w zorganizowanych wspólnie z MBP warsztatach stacjonarnych pt. „Biblioterapia i możliwości jej zastosowania w pracy z seniorami”, a także w szkoleniu dla redaktorów opracowujących zbiory Leszczyńskiej Biblioteki Cyfrowej. Z kolei członkowie koła w Pile zorganizowali webinarium „Canva i Padlet”.

Okręg podkarpacki

Oddział w Przemyślu, przy współudziale Przemyskiej Biblioteki Publicznej zorganizował dla bibliotekarzy szkolenie online „Czytniki i e-booki w bibliotece –

strategia budowania i wdrażania usługi”, które poprowadziła członek SBP, Joanna Golczyk, kierownik Fonoteki Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej im. Tadeusza Miłkowskiego we Wrocławiu.

Oddział w Jaśle był partnerem projektu Bibliotekarz (ot)WARTY!, w którym bibliotekarze z powiatu jasielskiego uczestniczyli w szkoleniach, warsztatach i wyjazdach studyjnych do Trzciny i Biecha.

Okręg dolnośląski

Członkowie koła w Wałbrzychu (oddział wrocławski) uczestniczyli w ogólnopolskim seminarium „Od statystyki bibliotecznej do badań wpływu i wartości bibliotek”, zorganizowanym w ramach projektu AFB prowadzonego przez SBP.

Okręg świętokrzyski

Koło w Końskich (oddział konecki) było współorganizatorem seminarium dla pracowników bibliotek publicznych z terenu powiatu koneckiego (XI 2021).

Okręg małopolski

Zarząd okręgu we współpracy z Zarządem Głównym SBP i bibliotekami krakowskimi zorganizował 13 edycję Forum Młodych Bibliotekarzy, które odbyło się w dniach 15-17 września 2021 r. w Krakowie, w formule online pod hasłem „ChodźżeDoNas!”.

Koło Grodzkie zorganizowało szkolenie online „Canva w pracy bibliotekarza” przeprowadzone przez Karola Baranowskiego.

Okręg pomorski

Członkowie słupskich struktur SBP zorganizowali lub współorganizowali następujące szkolenia dla bibliotekarzy:

- „Programowanie i robotyka” – dla bibliotekarzy pracujących z dziećmi,
- Nauka języka angielskiego – zajęcia odbyły się w dwóch cyklach szkoleniowych (łącznie 20 spotkań),
- „Konflikt i komunikacja”,
- EBSCO – wyszukiwarka naukowa EDS;
- Writefull – narzędzie do korekty tekstów naukowych.

Okręg lubuski

Zarząd okręgu był współwydawcą Lubuskiego Pisma Literacko-Kulturalnego „Pro Libris” (nr 51 i 52), dofinansowanego przez Urząd Marszałkowski w Zielonej Górze.

3.3. Współpraca międzynarodowa

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich jest członkiem międzynarodowych organizacji zrzeszających biblioteki, bibliotekarzy i bibliotekarskie organizacje (IFLA, EBLIDA, IAML). Okręgi SBP podejmują działania, w których uczestniczą przedstawiciele zaprzyjaźnionych bibliotek zagranicznych. W 2021 r. obostrzenia pandemiczne ograniczyły te kontakty lub przeniosły je w tryb online.

Okręg śląski

Magdalena Gomułka, sekretarz zarządu okręgu jest aktywnym członkiem IFLA New Professionals Special Interest Group. W roku 2021 koordynowała organizację konkursu muzycznego „NPSIG Music Contest 2021”, w ramach grupy IFLA NPSIG. Była także uczestniczką panelu dyskusyjnego „Coach-Surfing or Coach-Potato” na konferencji online Stowarzyszenia Bibliotek Niemieckich DBT „Bibliothekartag 2021” oraz moderatorką sesji „Music in the Library World” na Kongresie IFLA WLIC 2021 (odbywającym się online).

Na grudniowym Szczycie Cyfrowym IGF w Katowicach Magdalena Gomułka zaprezentowała działania polskich bibliotek naukowych, szkolnych i publicznych w obszarze kształcenia umiejętności cyfrowych. Na podstawie badań własnych i kwerendy w Instytucie Książki i Czytelnictwa Biblioteki Narodowej opracowała referat „Polish libraries and community-based digital inclusion”, który wygłosiła na sesji koalicji DC-PAL Public Access.

Okręg małopolski

Koło w Dąbrowie Tarnowskiej, wspólnie z MBP w Dąbrowie Tarnowskiej, uczestniczyło w konkursie muzycznym „NPSIG Music Contest 2021”, organizowanym przez Międzynarodową Federację Stowarzyszeń i Instytucji Bibliotekarskich (IFLA). Zgłoszona do konkursu piosenka „To jest twoje miejsce”, zgodna z mottem Kongresu – „Let’s Work Together For the Future”, podkreślała znaczenie biblioteki w lokalnej społeczności. Przesłany utwór powstał we współpracy z zespołem muzycznym „Obywatele DT”.

Podsumowanie

Rok 2021 był kolejnym trudnym okresem pracy dla bibliotekarzy i struktur SBP. Kontynuowane obostrzenia związane z pandemią koronawirusa COVID-19 spowodowały, że znaczna część działalności mogła odbywać się wyłącznie w trybie online. Jednakże bibliotekarze, bogatsi o doświadczenia z początku pandemii

(w 2020 r.) w coraz lepszy sposób wykorzystywali przestrzeń wirtualną i nowe narzędzia komunikacji. Z drugiej strony tradycyjne działania integrujące bibliotekarzy ze sobą i z czytelnikami były w znacznym stopniu ograniczone, co odbiło się negatywnie na zaangażowaniu członków w działalność stowarzyszeniową. Sytuację pogorszyło też odejście wielu z nich do innej pracy lub na emeryturę i rezygnację z członkostwa w SBP. Liczba bibliotekarzy zaangażowanych w działania podejmowane przez struktury SBP drastycznie spadła. Mimo tego przedstawione sprawozdania okręgów obrazują nowe, ciekawe akcje podejmowane we współpracy z bibliotekami, fundacjami, organizacjami lokalnymi, w celu zapewnienia ciągłości działalności kulturalnej, edukacyjnej bibliotek i podtrzymania więzi ze środowiskiem bibliotekarzy i czytelnikami.

Sygnalizowane w sprawozdaniach okręgowych wnioski, uwagi skupiają się wokół kilku zagadnień:

- oczekiwań wypracowania przez SBP większego wpływu na organizatorów bibliotek w zakresie podniesienia rangi zawodu bibliotekarza i przeciwdziałania: deregulacji zawodu, pogorszeniu sytuacji materialnej bibliotekarzy, likwidacji bądź łączeniu bibliotek publicznych, próbom likwidacji sieci bibliotek pedagogicznych,
- małej atrakcyjności oferty SBP dla młodych pracowników bibliotek,
- naturalnej zmiany pokoleniowej wśród członków,
- rozważenia możliwości spłaszczenia struktury organizacyjnej SBP,
- braku przychylności części dyrektorów bibliotek dla działalności SBP, w tym korzystania z infrastruktury bibliotecznej,
- wprowadzenia wyższych niżek dla członków SBP w ofercie szkoleniowej ZG.

Załącznik 1. Stan liczbowy ogniw i członków Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w 2021 r.

Województwo	Okręg	Oddziały 2020	Oddziały 2021	Koła 2020	Koła 2021	Członkowie 2020	Członkowie 2021	Różnica 2020-2021
Dolnośląskie	Wrocław	2	1	14	2	186	65	-121
Kujawsko-pomorskie	Toruń	3	3	16	16	364	328	-36
Lubelskie	Lublin	5	5	16	16	464	426	-38
Lubuskie	Zielona G.	2	2	12	11	208	179	-29
Łódzkie	Łódź	4	4	12	12	378	332	-46
Małopolskie	Kraków	3	2	7	6	288	262	-26
Mazowieckie	Warszawa	5	5	32	30	868	837	-31
Opolskie	Opole	0	0	8	6	158	127	-31
Podkarpackie	Rzeszów	7	6	19	20	410	394	-16
Podlaskie	Białystok	3	3	11	11	151	152	+1
Pomorskie	Gdańsk	2	2	11	7	246	171	-75
Śląskie	Katowice	3	3	18	17	406	373	-33
Świętokrzyskie	Kielce	2	2	7	7	116	99	-17
Warmińsko-mazurskie	Olsztyn	3	3	10	10	285	284	-1
Wielkopolskie	Poznań	6	6	32	25	614	460	-154
Zachodniopomorskie	Szczecin	2	2	20	17	450	377	-73
Razem		52	49	245	213	5592	4866	-726

II. POSIEDZENIA ORGANÓW WYKONAWCZYCH SBP

■ 1. Posiedzenia Prezydium i Zarządu Głównego SBP

7 września 2021 r.

W odbywającym się online posiedzeniu Zarządu Głównego SBP, które było razem corocznym spotkaniem z przedstawicielami okręgów uczestniczyli:

– członkowie ZG: Sylwia Błaszczyk, Barbara Budyńska, Bożena Chlebicka-Abramowicz, Krzysztof Dąbkowski, Andrzej Jagodziński, Żaneta Kubic, Paweł Pioterek, Rozalia Podgórska, Joanna Potęga, Marzena Przybysz;

– przedstawiciele okręgów SBP: Małgorzata Bartosik, Dagmara Dąbrowska, Anna Godowska, Anna Kończal, Paweł Kordybacha, Marta Mierzwińska, Teresa Milewska, Katarzyna Pawluk, Małgorzata Rokicka-Szymańska, Małgorzata Sierzęga, Joanna Szymczak-Rychezl;

– osoby zaproszone: Małgorzata Dargiel-Kowalska, Marta Lach, Aldona Zawalkiewicz.

Spotkanie prowadziła dr Barbara Budyńska, p.o. przewodniczącej SBP.

Po przyjęciu protokołu z posiedzenia ZG w dn. 15 czerwca B. Budyńska, A. Zawalkiewicz i M. Lach omówiły najważniejsze działania ZG podjęte w I półroczu, które obejmowały:

- organizację pogrzebu Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej, przewodniczącej SBP; ceremonia odbyła się 28 maja w Warszawie. Na wniosek SBP prezydent RP przyznał zmarłej pośmiertnie Złoty Krzyż Zasługi,
- przeprowadzenie konkursów: Bibliotekarz Roku 2020 (laureatką została Monika Machowicz z Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej); Mistrz Promocji Czytelnictwa 2020 (I miejsce zdobyła Biblioteka Raczyńskich w Poznaniu); Tydzień Bibliotek 2021 (w konkursie na plakat zwyciężyła praca Katarzyny Stanny z Warszawy; w konkursie na najciekawsze wydarzenie I miejsce za-

jęła MBP w Dąbrowie Tarnowskiej); Nagroda Młodych SBP im. prof. Marii Dembowskiej (zwyciężyła Renata Gulczyńska za pracę: *Działalność jezuitów w Lublinie w latach 1582-1773, na podstawie wydanych drukiem materiałów źródłowych i opracowań* napisaną pod kierunkiem prof. Dariusza Kuźminy); Nagroda Naukowa SBP im. A. Łysakowskiego, która przypadła w udziale: Grzegorzowi Gmiterkowi za publikację *Aplikacje mobilne w systemach informacyjnych: teoria i praktyka*, zespołowi pod redakcją Marii Wróblewskiej za *Bibliografię Fonografii Polskiej: źródła do badań fonografii polskiej od 1878 roku do czasów współczesnych* oraz Mariuszowi Jarockiemu i Pawłowi Marcowi za pracę *Serwisy internetowe instytucji kultury w Polsce*.

- realizację szkoleń: w I półroczu 2021 r. odbyły się łącznie 54 szkolenia i webinary tematyczne, w których wzięło udział ok. 1200 osób. Biuro ZG SBP nawiązało współpracę z cenionymi trenerami, którzy wsparli dyrektor Biura w przygotowaniu atrakcyjnej oferty szkoleniowej. Oprócz szkoleń odpłatnych zrealizowano 11 szkoleń bezpłatnych i webinarów dla 667 osób. Niektóre spotkania dofinansowane były z przyznanych grantów MKDNIŚ,
- przygotowania do konferencji, seminariów planowanych jesienią 2021 r.: „Potencjał informacyjny regionalnych zbiorów – narzędzia i metody ich wykorzystania” (30.09.-1.10.), „Od statystyki bibliotecznej do badań wpływu i wartości bibliotek” (13.09.), 13. Forum Młodych Bibliotekarzy (15-17.09.), „Biblioteka włączająca – zadania, wyzwania, realizacja” (20.09.), 13. konferencja z cyklu „Automatyzacja bibliotek” (1-2.12.),
- uruchomienie nowego e-sklepu Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP, w nowoczesnej i atrakcyjnej szacie graficznej <https://wydawnictwo.sbp.pl/>
- działalność wydawniczą, w tym m.in. opublikowanie: *Książki mają swoją historię. Studia ofiarowane Profesor Barbarze Bieńkowskiej* (red. Jacek Puchalski), *Biblioteki publiczne w kryzysie: doświadczenie pierwszego etapu pandemii* (Małgorzata Kisilowska),
- złożenie 2 wniosków grantowych do MEiN, w ramach programu Społeczna Odpowiedzialność Nauki, na kontynuację budowy bazy fonografii polskiej oraz na rozbudowę Archiwum Cyfrowego Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP.

Uczestników spotkania poinformowano także o: powołaniu przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego dr B. Budyńskiej na członka Krajowej Rady Bibliotecznej; opłaceniu rocznej składki IFLA umożliwiającej polskim bibliotekarzom zniżkę w opłatach za uczestnictwo w dorocznym Kongresie, który odbył się w dn. 17-19.08 w formule online; zdobyciu przez Stowarzyszenie II miejsca i nagrody finansowej w Plebiscycie Książka Roku 2020 lubimyczytać.pl, Allegro, w kategorii

Fundacja/Stowarzyszenie Roku za działania na rzecz dostępu online do kultury w okresie lockdownu (akcja #NieZostawiamCzytelnika).

Następnie Barbara Budyńska przedstawiła projekt uchwały w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego SBP za 2020 rok, które było wcześniej przesłane członkom ZG. Uchwała została przyjęta jednogłośnie.

Kolejny punkt porządku obrad dotyczył przygotowań do Krajowego Zjazdu Delegatów. B. Budyńska poinformowała o warunkach przeprowadzenia Zjazdu w Centralnej Bibliotece Wojskowej (konieczność udostępnienia CBW imiennej listy uczestników; jeśli wśród nich znajdzie się cudzoziemiec wówczas organizator Zjazdu musi zapewnić mu udział online). Zwróciła się również z prośbą o kontynuację przygotowań do zjazdów sprawozdawczo-wyborczych w strukturach terenowych SBP oraz o zgłaszanie kandydatów do odznaczeń Stowarzyszeniowych i nadania godności członka honorowego.

Następnie przedstawiła projekty uchwał dotyczące zmian w składach: Komitetu Programowo-Organizacyjnego KZD (Uchwała ZG SBP nr 4/2021), Komisji do spraw Statutu SBP (Uchwała ZG SBP nr 5/2021), Komisji do spraw Strategii na lata 2021-2029 oraz Programu działania SBP na kadencję 2021-2025 (Uchwała ZG SBP nr 6/2021). Uchwały zostały przyjęte jednogłośnie.

Dotychczasowe prace Komisji ds. Statutu omówiła jej przewodnicząca, Sylwia Błaszczuk. Oprócz niej członkami Komisji są: Barbara Budyńska, Bożena Chlebicka-Abramowicz, Zbigniew Gruszka, Andrzej Jagodziński, Żaneta Kubic, Joanna Potęga. Na podstawie propozycji nadesłanych do Komisji opracowano projekty nowych zapisów, które powinien skonsultować prawnik. Zmiany dotyczą przede wszystkim:

- nazw dziedzin naukowych (bibliologia, informatologia, informacja – bez przymiotnika „naukowa”),
- doprecyzowania, że działalność SBP obejmuje pracowników wszystkich typów bibliotek (zapis taki umożliwi nauczycielom bibliotekarzom z bibliotek szkolnych i pedagogicznych uczestnictwo w szkoleniach SBP),
- doprecyzowania praw i obowiązków członków zwyczajnych i członków wspierających SBP,
- zasad funkcjonowania kół,
- możliwości: wydłużenia kadencji władz; zmiany terminu zwołania KZD; wykorzystania elektronicznych środków komunikacji umożliwiających przeprowadzenie wyborów w trybie online lub hybrydowym, przy zachowaniu tajności głosowania; odbywania posiedzeń online.

Wiceprzewodniczący SBP, Krzysztof Dąbkowski podsumował dotychczasową działalność Komisji ds. Strategii SBP na lata 2021-2029 i Programu działania na kadencję 2021-2025. Komisja działa w składzie: Krzysztof Dąbkowski (przewodniczą-

cy), Barbara Budyńska, Joanna Chapska, Bożena Chlebicka-Abramowicz, Zbigniew Gruszka, Małgorzata Furgał, Rozalia Podgórska, Joanna Potęga, Marzena Przybysz, Aldona Zawałkiewicz. Komisja dokonała oceny realizacji dotychczas obowiązującej Strategii. Wyniki oceny zostaną przedstawione w najbliższym czasie. Nowa Strategia zostanie poddana konsultacjom i przedstawiona na posiedzeniu Zarządu Głównego. Planowane jest spotkanie członków Komisji na początku października w Olsztynie. W jego trakcie nastąpi próba nowego sformułowania wizji i misji SBP na kolejne lata oraz nowych celów strategicznych i zadań z nich wynikających.

Andrzej Jagodziński podsumował prace Komisji ds. wniosków i postulatów. Komisja działa w składzie: Andrzej Jagodziński (przewodniczący), Marzena Przybysz, Rozalia Podgórska, Paweł Pioterek. Do Komisji wpłynęło dotychczas 10 wniosków (w tym celu uruchomiono specjalny adres wnioski@sbp.pl). Dotyczą one pragmatyki zawodowej, cyfryzacji, organizacji kongresu bibliotekarzy. Po wpłynięciu większej liczby wniosków i opracowaniu ich przez Komisję proponuje się zorganizowanie spotkania online z udziałem wszystkich zainteresowanych osób, w celu przygotowania wersji do prezentacji na KZD.

W kolejnym punkcie porządku obrad głos zabrali przedstawiciele okręgów, którzy omówili działalność w terenie oraz problemy, jakie wynikły w poszczególnych strukturach. Wypowiadali się:

– Rozalia Podgórska (Okręg SBP we Wrocławiu): w okręgu nastąpił bardzo duży spadek liczby kół (z 14 do 7), cały czas zmniejsza się liczba członków, istnieje obawa, że rozwiązaniu ulegnie Oddział SBP we Wrocławiu,

– Anna Kończal (Okręg SBP w Toruniu): najmłodsza grupa zawodowa nie jest zainteresowana wstąpieniem do SBP nie widząc korzyści dla siebie. Gdy odejdą członkowie-seniorzy będzie problem z ich zastąpieniem,

– Joanna Chapska (Okręg SBP w Lublinie): w bibliotekach zatrudniane są młode osoby bez wykształcenia kierunkowego, które nie są zainteresowane działalnością w branżowym stowarzyszeniu; być może spłaszczenie struktur ułatwiłoby działanie,

– Joanna Szymczak-Rydzek (Okręg SBP w Łodzi): problem z przygotowaniem walnych zebrań kół, ze względu na dużą liczbę członków w kołach. Okręg czeka na wytyczne ZG SBP, szczególnie w sprawie możliwości przeprowadzenia wyborów online,

– Żaneta Kubic (Okręg SBP w Krakowie): okręg w ostatnim czasie zajmuje się przede wszystkim przygotowaniem do FMB. Wybory w lokalnych strukturach zaplanowano na jesień br., niepokój budzi fakt, że aktywni bibliotekarze planują rezygnację z działalności w SBP i chcą założyć inne stowarzyszenia tylko po to, by móc samodzielnie występować o środki publiczne; kilka kół zapowiada likwidację,

– Joanna Potęga (Okręg SBP w Warszawie); coraz bardziej widoczny staje się odpływ członków SBP, brak zaangażowania młodszego pokolenia,

– Katarzyna Pawluk (Okręg SBP w Opolu): Zarząd Okręgu podjął próby nawiązania współpracy z czasopismem online „Opolski Bibliotekarz”, w celu promocji SBP i zachęcania do wstępowania do organizacji. Występują problemy z Bazą Członków (przenoszenie danych, archiwizacja),

– Małgorzata Rokicka (Okręg SBP w Białymstoku): głównym problemem jest brak entuzjazmu do działań stowarzyszeniowych wśród młodych oraz wypalenie zawodowe starszych stażem bibliotekarzy,

– Teresa Milewska (Okręg SBP w Gdyni): szczególnie ciężka sytuacja jest w Oddziale SBP w Gdańsku, gdzie obserwuje się słabą aktywność społeczną. W sytuacji zmniejszania się liczby członków SBP zasadne jest rozważenie spłaszczenia struktur organizacji,

– Sylwia Błaszczuk (Okręg SBP w Katowicach): w związku z obostrzeniami pandemicznymi w 2021 r. kontakt członków sprowadzał się do wymiany informacji mailowych i rozmów telefonicznych. Biblioteki nie organizowały stacjonarnych szkoleń i konferencji. Członkowie uczestniczyli w szkoleniach w trybie online. Koła nie były organizatorami wydarzeń edukacyjnych czy kulturalnych. Nie udało się przeprowadzić uroczystości wręczenia „Bibliotekarza Roku 2020”. Wiele działań można przeprowadzać w trybie online, ale struktury i bibliotekarze nie są do tego wystarczająco przygotowani,

– Anna Godowska (Okręg SBP w Kielcach): głównym naszym zadaniem jest teraz przekonanie bibliotekarzy, że będą mieć korzyści ze wstąpienia do SBP;

– Krzysztof Dąbkowski (Okręg SBP w Olsztynie): postuluje rozważenie wprowadzenia oddzielnej kategorii w konkursie „Bibliotekarz Roku” dla dyrektora biblioteki, co może zachęcić dyrekcje bibliotek do ściślejszej współpracy z SBP,

– Dagmara Dąbrowska (Okręg SBP w Poznaniu): popiera podjęcie działań promujących Stowarzyszenie wśród młodych bibliotekarzy,

– Małgorzata Bartosik (Okręg SBP w Szczecinie): istnieje duże niebezpieczeństwo rozwiązania koła SBP w Policach (brak wymiany międzypokoleniowej), trudna sytuacja jest w kole przy MBP w Szczecinie (napięcie pomiędzy dyrekcją a aktywnymi działaczami SBP).

Przedstawiciele struktur terenowych zgłaszali wątpliwości, czy przeprowadzone już wybory w strukturach (kołach, oddziałach) będą ważne po ustaleniu nowej daty KZD. Barbara Budyńska zapowiedziała konsultacje w tej sprawie z prawnikiem i przesłanie jego wyjaśnień.

W dalszej części spotkania omówiono wyniki badania ankietowego dotyczącego postrzegania SBP przez jego członków, ich zaangażowania w sprawy Stowarzyszenia. Wyniki opracował Zespół w składzie: Barbara Budyńska, Krzysztof Dąb-

kowski, Paweł Pioterek, Joanna Potęga, Marzena Przybysz, Aldona Zawałkiewicz. Badanie realizowane było w dniach 15 lutego – 19 marca 2021 r., wzięło w nim udział 1321 osób. Respondenci odpowiadali na 27 pytań, z czego 18 było pytaniami badawczymi, a 9 to pytania z metryczki. Wśród badanych dominującą grupę stanowiły kobiety w średnim wieku, ze średnim stażem członkostwa w SBP i długim stażem pracy w bibliotekach publicznych. Wśród kobiet na pytanie, w jakim stopniu w skali od 1 do 5 (gdzie 5 oznacza ocenę najwyższą, a 1 – ocenę najniższą) członkostwo SBP spełnia ich oczekiwania, średnia ocena wyniosła 3,25 a wśród mężczyzn 2,82. Jeśli chodzi o strukturę wieku, wyższe oceny wystawiali starsi ankietowani (im niższy wiek, tym niższa średnia ocen).

Przy ocenie wybranych aspektów funkcjonowania SBP pozytywnie wypadły działania integracyjne i szkoleniowe (przy czym za pozytywne uznaje się odpowiedzi: bardzo dobrze, dobrze, dostatecznie). Jeśli chodzi o ocenę działań rzeczniczych oraz aktywności na rzecz młodych bibliotekarzy bardzo duża liczba ankietowanych udzieliła odpowiedzi „nie mam zdania”, co może świadczyć o złym sposobie promocji działań podejmowanych przez SBP. Kolejnym analizowanym aspektem było uczestnictwo respondentów w aktywnościach prowadzonych przez SBP. Z badań wynika, że ponad połowa z nich nie angażuje się w działania Stowarzyszenia.

W opinii ankietowanych najważniejszymi działaniami SBP są: organizacja konferencji i warsztatów; inicjatywy na rzecz bibliotekarstwa, informacji naukowej i rozwoju czytelnictwa; zwiększenie społecznego prestiżu zawodu bibliotekarza; upowszechnianie dobrych praktyk w dziedzinie bibliotekarstwa i informacji naukowej. Wśród odpowiedzi na pytanie o kierunki działań, jakie należy podjąć lub wzmocnić, widoczne były obawy dotyczące pełnienia funkcji w poszczególnych strukturach (przewodniczącego, skarbnika), zgłaszano nieprzychylność dyrektorów w stosunku do działalności w SBP podległych im pracowników. Pojawiły się również postulaty skierowane do SBP dotyczące zadbania o wynagrodzenie bibliotekarzy.

Podsumowując wyniki badań Paweł Pioterek wskazał mocne i słabe strony Stowarzyszenia, które wymienili ankietowani. Wysokie wskazania miała działalność wydawnicza, projekt AFB, działalność szkoleniowa i promocyjna (w tym konkursy). Jako słabe strony najczęściej wymieniono: brak atrakcyjnej oferty dla młodych bibliotekarzy, brak działań przeciwko deregulacji zawodu, skostniałą strukturę organizacyjną, problemy w komunikacji pomiędzy strukturami, ceny szkoleń. Pełny raport z badań członków SBP zostanie wysłany do okręgów z prośbą o upowszechnienie wśród podległych struktur.

W sprawach różnych dyrektor Biura ZG SBP, Aldona Zawałkiewicz zaproponowała usprawnienie komunikacji w Stowarzyszeniu poprzez wykorzystanie platfor-

my ZOOM, dostępem do której SBP dysponuje do września 2022 r. Zastosowanie jednego, uniwersalnego narzędzia, które byłoby wykorzystywane do kontaktów między strukturami SBP jest rozwiązaniem efektywnym. Zadeklarowała także pomoc w przeszkoleniu zainteresowanych wykorzystaniem platformy.

Kolejną propozycją jest przeszkolenie przedstawicieli okręgów w zakresie normalizacji przygotowywanych dokumentów sprawozdawczych (w części opisowej i statystycznej). Opracowane zostaną nowe zasady sporządzania sprawozdań i wzór formularza sprawozdawczego, który po zatwierdzeniu przez Zarząd Główny będzie rozesłany do struktur terenowych celem stosowania w sprawozdaniach rocznych. Wpłynie to na podniesienie wartości informacyjnej sprawozdań przekazywanych corocznie Zarządowi Głównemu przez struktury lokalne

26 października 2021 r.

Głównym tematem odbywającego się online spotkania były przygotowania do Krajowego Zjazdu Delegatów SBP. W związku z licznymi pytaniami i wątpliwościami, zgłaszanymi przez przedstawicieli okręgów na spotkaniu w dniu 7 września br., Zarząd Główny SBP zwrócił się do kancelarii prawnej z prośbą o opinię. Zdaniem prawnika wydłużenie kadencji, „mimo kategorycznego brzmienia przepisu, jest jednak fakultatywne i ma na celu umożliwienie braku działania a nie jego nakazanie”. Wobec powyższego koła mogą w obecnej sytuacji organizować walne zebrania i wybierać delegatów na Oddziałowe Zjazdy Delegatów. Wybory, które odbyły się we wcześniejszym terminie również pozostają ważne i wiążące. Biorąc pod uwagę opinię prawną, Zarząd Główny podjął uchwałę zwołującą Krajowy Zjazd Delegatów w dniach 3-4 czerwca 2022 r. w Warszawie. W najbliższym czasie zostanie zaktualizowany harmonogram przygotowań do KZD.

Poruszono także temat portalu sbp.pl. W związku z podjęciem decyzji o wydatkowaniu środków, pozyskanych przez ZG SBP ze składek członkowskich, na rozwój ogólnopolskiego portalu sbp.pl, podjęto decyzję o rozpoczęciu prac nad nowym portalem Stowarzyszenia. Powołano Zespół, którego zadaniem będzie opracowanie koncepcji oraz współpraca z firmą wdrażającą projekt. W skład Zespołu weszli: Marzena Przybysz (ZG SBP), Zbigniew Gruszka (ZG SBP), Joanna Filimonow (Biuro ZG SBP), Łukasz Szymański (MiPBP w Kolbuszowej), Renata Malesa (UMCS w Lublinie). Z zespołem współpracować będą Małgorzata Dargiel-Kowalska i Aldona Zawalkiewicz

Spotkanie członków ZG SBP było również okazją do omówienia najważniejszych działań realizowanych w ostatnim czasie (konferencji, seminariów, szkoleń). Podsumowano m.in. przebieg Forum Młodych Bibliotekarzy oraz seminaria odbywające się w ramach projektu AFB oraz grantu #NieZostawiamCzytelnika. W okresie 1.09. – 26.10. odbyło się 16 płatnych szkoleń online (wzięło w nich udział 229

osób) oraz 5 szkoleń stacjonarnych (dla 80 osób). Trwa druga edycja kursu „Format MARC 21”; z uwagi na duże zainteresowanie ogłoszono już następną, która będzie realizowana w okresie listopad 2021 – styczeń 2022. Opracowano dwa pakiety szkoleniowe (termin realizacji listopad 2021); „Bądź na bieżąco z social media” oraz „Pakiet szkoleń dla kadry zarządzającej”. Szczegóły i rejestracja <http://www.szko- leniandlabibliotekarzy.sbp.pl/>.

W ramach przygotowań do KZD członkowie Komisji ds. Strategii SBP spotkali się w Olsztynie w dn. 6-8.10.2021 r. Pracowały także pozostałe komisje. Do struktur przesłany został raport z badań opinii członków Stowarzyszenia; dyrektor Aldona Zawałkiewicz zaprezentowała go także na spotkaniu Konferencji Dyrektorów Bi- bliotek Akademickich Szkół Polskich (24.09.).

Przygotowywana jest prezentacja projektu AFB na Szczycie Cyfrowym ONZ, który odbędzie się w Katowicach (6-10.12.2021) <http://www.sbp.pl/arty- kul/?cid=23823&prev=260>

20 grudnia 2021 r.

W posiedzeniu ZG, poprzedzonym spotkaniem online Prezydium, uczestni- czyli: Sylwia Błaszczyk, Barbara Budyńska, Bożena Chlebicka-Abramowicz, Krzysz- tof Dąbkowski, Małgorzata Furgał, Andrzej Jagodziński, Paweł Pioterek, Rozalia Podgórska, Joanna Potęga, Marzena Przybysz oraz Małgorzata Dargiel-Kowalska, Marta Lach, Aldona Zawałkiewicz. Obrady prowadziła dr Barbara Budyńska, p.o. przewodniczącej SBP, która po przyjęciu przez Zarząd protokołu z poprzedniego posiedzenia, dokonała podsumowania realizacji planu działalności ZG w mijają- cym roku. Podkreśliła, że rok 2021 upływa w cieniu pandemii i obostrzeń z nią związanych, które wpłynęły na decyzję o przedłużeniu kadencji; ponadto śmierć urzędującej przewodniczącej SBP, Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej zmusiła do podjęcia dodatkowych działań, związanych z wyborem i rejestracją w KRS osoby pełniącej obowiązki przewodniczącej SBP, do czasu zakończenia obecnej kadencji. Najważniejsze działania ZG koncentrowały się wokół:

- przygotowań do KZD (prace komisji i zespołów roboczych; przeprowadzenie badania ankietowego wśród członków SBP; konsultacje prawne),
- organizacji ogólnopolskich konferencji i seminariów (5 wydarzeń, ok. 750 uczestników), a także szkoleń (96 wydarzeń, ponad 2000 uczestników),
- realizacji programów (Tydzień Bibliotek, Aptekarz literacki, #NieZostawiam- Czytelnika, Analiza Funkcjonowania Bibliotek) i innych grantów uzyskanych z MKiDN (łącznie 6) oraz z MEiN (2),
- realizacji konkursów (na plakat Tygodnia Bibliotek 2021, na najciekawsze wydarzenie zrealizowane w ramach Tygodnia Bibliotek 2021, „Bibliotekarz Roku

2020”, Mistrz Promocji Czytelnictwa, Nagroda Naukowa SBP im. A. Łysakowskiego za 2020 rok, Nagroda Młodych SBP im. Prof. Marii Dembowskiej),

- działalności wydawniczej,
- działalności informacyjnej (portal sbp.pl),
- przygotowania opinii, m.in. dla MKiDN, MEiN i innych instytucji, interwencji (łącznie 14),
- udzielania patronatów.

Szczegółowy wykaz działań w 2021 r. członkowie ZG otrzymali przed spotkaniem.

Sprawy finansowe omówiła dyrektor Biura ZG, Aldona Zawałkiewicz. Przedstawiła zestawienie przychodów i kosztów w latach 2019-2021 (stan na dzień 30 listopada). Z zaprezentowanego materiału wynika, że przychody maleją z roku na rok – wyjątkiem są szkolenia oraz wpływy ze składek członkowskich. Przy kosztach w wielu pozycjach widoczny jest spadek. W kilku przypadkach jest on jednak pozorny – zestawienie nie uwzględnia grudnia, kiedy ukaże się kilka publikacji, co wiąże się z poniesieniem kosztów. Ceny druku bardzo wzrosły, jest coraz większy problem z dostępnością papieru.

Ogólnie przychody za okres I-XI 2021 r. wyniosły ok. 1 147 000 zł (w analogicznym okresie 2020 r. – ok. 1 148 000 zł; 2019 r. – ok. 1 418 000 zł), natomiast koszty wyniosły ok. 1 090 000 zł (w analogicznym okresie 2020 r. – ok. 1 096 000 zł; 2019 r. – ok. 1 345 000 zł).

Kolejnym tematem dotyczącym finansów SBP było przyjęcie uchwały w sprawie odpisu 1% za 2020 rok. Podjęto decyzję o utrzymaniu dotychczasowego zapisu i przeznaczeniu zebranej kwoty 2 364,20 zł na dofinansowanie członkom SBP uczestnictwa w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe (Uchwała ZG SBP nr 9/2021).

W kolejnym punkcie porządku obrad dr B. Budyńska zaprezentowała założenia planu działalności SBP w 2022 r. podkreślając przy tym uwarunkowanie ich realizacji bieżącą sytuacją epidemiczną. Główne działania w 2022 r. obejmować będą:

- opracowanie i upowszechnienie sprawozdań za 2021 r. oraz za kadencję 2017-2021,
- kontynuację prac przygotowawczych do KZD (przygotowania organizacyjne – wybór miejsca i uzgodnienie warunków przeprowadzenia KZD, przygotowanie oferty pobytowej dla delegatów, przygotowanie wstępnego preliminarza kosztów organizacji KZD, przygotowanie harmonogramu działań związanych z pracą Biura ZG),
- przeprowadzenie KZD, zatwierdzenie podstawowych dokumentów programowych i organizacyjnych,

- rejestrację nowych władz w KRS,
- działalność wydawniczą,
- realizację projektów objętych dofinansowaniem i innych ważnych dla wizerunku SBP i zawodu bibliotekarza, we współpracy z bibliotekami i innymi placówkami z obszaru książki, czytelnictwa,
- kontynuację i dalszy rozwój działalności szkoleniowej,
- opracowanie i wdrożenie projektu uruchomienia nowego portalu SBP,
- rozliczenie uzyskanych grantów i aplikacji o środki na kolejne zadania w następnych latach.

Źródłem finansowania planowanych działań będą granty (część z nich jest już przyznana) oraz środki własne pochodzące głównie z działalności wydawniczej i szkoleniowej, w niewielkim stopniu z odpisów 15% ze składek członkowskich, a także 1% podatku dochodowego dla organizacji pozarządowych. Duża część działalności będzie realizowana na zasadach wolontariatu (oprócz etatowych pracowników pobierających wynagrodzenie członkowie ZG oraz Prezydium ZG, a także członkowie Sekcji, Komisji działają na zasadach pełnego wolontariatu).

Następny punkt porządku posiedzenia ZG dotyczył wyboru hasła promującego Tydzień Bibliotek 2022. Barbara Budyńska przedstawiła propozycję haseł, które zostały wybrane przez Prezydium ZG SBP, spośród zgłoszeń nadesłanych do Biura ZG SBP:

- *Biblioteka – książka, świat i ludzie,*
- *Biblioteka bliska naturze,*
- *Biblioteka – świat w jednym miejscu,*
- *Zawsze na czasie – biblioteka.*

W głosowaniu największe uznanie członków ZG zdobyło hasło *Biblioteka – świat w jednym miejscu*, autorstwa Grażyny Piskorz, wicedyrektor Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu. Hasło wraz z uzasadnieniem zostanie podane do publicznej wiadomości na portalu sbp.pl oraz w mediach społecznościowych Stowarzyszenia.

Kolejnym tematem spotkania były przygotowania do KZD. Przewodniczący Komisji do spraw Strategii SBP, Krzysztof Dąbkowski przedstawił wyniki prac Komisji, dotyczące oceny realizacji dotychczas obowiązującej Strategii SBP na lata 2010-2021. Podkreślił, że dokument został optymalnie dopasowany do możliwości Stowarzyszenia, był ambitną odpowiedzią na ówczesne potrzeby środowiska. Jednocześnie należy zauważyć, że różnorodność obszarów i form działania spowodowała wiele trudności przy okresowej ocenie realizacji poszczególnych celów. Podczas ewaluacji Komisja oceniła procentowo stopień realizacji poszczególnych celów strategicznych. W pełni (100%) udało się zrealizować trzy cele:

- „SBP ważnym (strategicznym) partnerem w tworzeniu społeczeństwa wiedzy”,

- „Zwiększenie roli SBP w działaniach na rzecz integracji środowiska”,
- „Zwiększenie prestiżu społecznego zawodu bibliotekarza”.

W odniesieniu do celu „Zwiększenie dostępu do różnych nowoczesnych form kształcenia i doskonalenia zawodowego dla każdego bibliotekarza” uznano, że został zrealizowany w ponad 90%. Najwyższy stopień realizacji (ok. 82%) określono dla celu „Uzyskanie przez SBP realnego wpływu na kształtowanie polityki i praktyki bibliotecznej w Polsce”.

Dalsze prace Komisji skupiły się na określeniu założeń do nowej Strategii SBP. Sformułowano wizję: SBP liderem wyznaczającym kierunki rozwoju bibliotekarzy i bibliotek w zmieniającym się świecie; misję: SBP jako organizacja oparta na jedności i różnorodności stwarza możliwości podnoszenia kompetencji pracowników bibliotek i działa na rzecz poprawy jakości usług bibliotecznych. Wyodrębniono pięć obszarów działań: polityka i praktyka biblioteczna, partnerstwo w działaniu, integracja, prestiż, edukacja. Określono następujące cele strategiczne Strategii SBP na lata 2021-2029:

- „Oddziaływanie na politykę i praktykę biblioteczną w Polsce”,
- „Partnerska współpraca z instytucjami państwowymi i samorządowymi”,
- „Konsolidacja środowiska bibliotecznego”,
- „Wzmocnienie statusu zawodu bibliotekarza”,
- „Doskonalenie zawodowe bibliotekarzy”.

Obecnie członkowie Komisji pracują nad sformułowaniem celów szczegółowych i zadań w ich obrębie oraz ram czasowych realizacji. Opracowania wymaga ponadto schemat sprawozdań. Wypracowany dokument zostanie przesłany członkom ZG SBP do konsultacji. Planowany termin zakończenia prac Komisji to przełom stycznia i lutego 2022 r.

Następnie głos zabrał Andrzej Jagodziński, przewodniczący Komisji ds. wniosków i postulatów członków SBP. Komisja w swojej pracy bierze pod uwagę nie tylko wnioski zgłaszane przez struktury SBP, ale również wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród członków Stowarzyszenia oraz założenia Strategii SBP na lata 2021-2029.

W dalszej części spotkania p.o. przewodniczącej SBP Barbara Budyńska poinformowała o rozmowach z Centralną Biblioteką Wojskową w Warszawie. Dyrektor CBW zgodził się na nieodpłatne udostępnienie sali konferencyjnej na potrzeby KZD w dniach 2-4 czerwca 2022 r.

Dyrektor Biura ZG SBP Aldona Zawałkiewicz przedstawiła preliminarz finansowy organizacji Zjazdu. Pozycje ujęte w kosztorysie to: catering, wydanie Biuletynu i materiałów zjazdowych, opinie prawne, delegacje (koszt przejazdu i noclegu osób zwolnionych z opłaty zjazdowej), obsługa techniczna sali oraz materiały biurowe, eksploatacyjne, opłaty pocztowe. Łączna szacowana kwota organizacji KZD

to ok. 32 000 zł, co przy założeniu, że opłatę wniesie 50 delegatów, daje koszt 650 zł na osobę. Zwolnieni z opłat są członkowie honorowi SBP, członkowie Zarządu Głównego SBP, Głównej Komisji Rewizyjnej SBP, Głównego Sądu Koleżeńskiego SBP oraz przewodniczący sekcji/komisji/zespołów działających przy ZG SBP. Rozważa się organizację seminarium towarzyszącego Zjazdowi. Wpłaty uczestników i ew. sponsorów umożliwiłyby obniżkę kosztów udziału delegatów w KZD.

W dyskusji uznano, że organizacja krótkiego, stacjonarnego, odpłatnego seminarium w okresie pandemii jest bardzo ryzykowna. Nie wiadomo, czy zebrałaby się grupa chętnych. Z drugiej strony bibliotekarzom – członkom SBP łatwiej jest uzyskać delegację z macierzystej biblioteki na konferencję/seminarium. Udział w samym Zjeździe wiąże się często z potrzebą wzięcia urlopu.

Członkowie ZG SBP zaproponowali, aby rezerwacja noclegów była po stronie uczestników KZD. Biuro ZG przygotowuje listę polecanych hoteli znajdujących się w pobliżu miejsca obrad. Wstępny preliminarz finansowy dotyczący organizacji KZD w 2022 r. został przyjęty.

W dalszej części dyskusji dot. KZD dr Barbara Budyńska przytoczyła pismo skierowane przez okręg łódzki z pytaniami o wytyczne dotyczące zasad bezpieczeństwa przeprowadzenia zebrań wyborczych, szczególnie na poziomie oddziałów i okręgów, gdzie zgodnie ze Statutem SBP niemożliwe jest przeprowadzenie jawnego głosowania. Pytania okręgu zostały przesłane do kancelarii prawnej, która udzieliła następującej odpowiedzi:

„Zaznaczyć trzeba, że ani ustawa Prawo o stowarzyszeniach, ani postanowienia Statutu SBP nie regulują kwestii technicznych dotyczących przeprowadzenia głosowań przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Oznacza to, że to organizator danego zebrania na poziomie np. koła czy oddziału obowiązany jest zadbać o zapewnienie – oprócz wymogów wskazanych w przepisie art. 10 pkt 1 c ustawy – takich warunków technicznych, aby w optymalny sposób zapewnić warunki tajności głosowania. Wybór stosownej platformy internetowej należy do organizatora zebrania. Organizator zebrania winien we własnym zakresie zapewnić taką obsługę techniczną, aby umożliwiała ona zachowanie tajności głosowania. Na rynku dostępne są usługi w tym zakresie. Głosowanie obiegowe nie jest dopuszczalne. Co do sposobu dokumentowania/protokołowania należy to uczynić tak, aby w jak najwierniejszy sposób oddać przebieg głosowania, choćby poprzez archiwizowanie maili, skanów czy nagrań. Dopuszczalna jest koncepcja zaplanowania zebrania na 2-3 dni, jak również podział wyborców na grupy i przeprowadzenie głosowań w różnym czasie”.

W sprawach różnych:

- B. Budyńska poinformowała o sytuacji zgłoszonej przez Oddział SBP w Szczecinie. Zarząd Oddziału SBP w Szczecinie podjął uchwałę o rozwią-

zaniu Koła SBP nr 3 przy Miejskiej Bibliotece Publicznej w Szczecinie. Dyrektor MBP w Szczecinie, założyciel i członek Koła nr 3 zgłosił pisemny sprzeciw wobec tej decyzji i wnioskował o jej zmianę. Informacje i dokumenty przekazane w tej sprawie do ZG wskazują, że przy likwidacji Koła popełniono błędy formalne – odbyły się tylko dwie próby zwołania nadzwyczajnego walnego zebrania Koła, podczas których nie było kworum. Sylwia Błaszczyk zauważyła, że zebrania powinny być zwoływane, aż do uzyskania wymaganej liczby uczestników.

Po krótkiej dyskusji uznano, że Zarząd Główny SBP nie jest stroną w tej sprawie. Zwróci się do Oddziałowej Komisji Rewizyjnej z prośbą o wyjaśnienie, poinformowana zostanie również Okręgowa Komisja Rewizyjna w Szczecinie.

- Joanna Potęga zapytała o dostępność platformy ZOOM, będącej w dyspozycji Biura, w celu przeprowadzenia zdalnych zebrań sprawozdawczo-wyborczych w kołach. W odpowiedzi Aldona Zawałkiewicz przypomniała, że ZOOM, jest dostępny bezpłatnie dla wszystkich struktur SBP. Ustalenia wymaga, czy platforma umożliwi przeprowadzenie tajnych wyborów.

■ 2. Uchwały Zarządu Głównego SBP

UCHWAŁA Nr 4/2021
Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
z dnia 7 września 2021 r.
w sprawie zmiany składu Komitetu Programowo-Organizacyjnego
Krajowego Zjazdu Delegatów Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich 2021

W związku ze śmiercią Przewodniczącej SBP Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej Zarząd Główny SBP postanawia wprowadzić zmiany w składzie Komitetu Programowo-Organizacyjnego Krajowego Zjazdu Delegatów SBP powołanego 30 czerwca 2020 r. Uchwałą ZG SBP nr 6/2020.

Aktualny skład Komitetu:

Barbara Budyńska (przewodnicząca), Aldona Zawałkiewicz (wiceprzewodnicząca), Bożena Chlebicka-Abramowicz, Krzysztof Dąbkowski, Małgorzata Furgał, Anna Grzecznowska, Marzena Przybysz.

Zarząd Główny
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich

UCHWAŁA Nr 5/2021
Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
z dnia 7 września 2021 r.
w sprawie zmiany składu Komisji do spraw Statutu
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich

W związku ze śmiercią Przewodniczącej SBP, Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej Zarząd Główny SBP postanawia wprowadzić zmiany w składzie Komisji ds. Statutu SBP powołanej 30 czerwca 2020 r. Uchwałą ZG SBP nr 7/2020.

Aktualny skład Komisji:

Sylwia Błaszczyk (przewodnicząca), Barbara Budyńska, Bożena Chlebicka-Abramowicz, Zbigniew Gruszka, Andrzej Jagodziński, Żaneta Kubic, Joanna Potęga.

Zarząd Główny
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich

UCHWAŁA Nr 6/2021
Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
z dnia 7 września 2021 r.
w sprawie zmiany składu Komisji do spraw Strategii i programu działania
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich na kadencję 2021-2025

W związku ze śmiercią Przewodniczącej SBP Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej Zarząd Główny SBP postanawia wprowadzić zmiany w składzie Komisji ds. Strategii i programu działania SBP na kadencję 2021-2025, powołanej 30 czerwca 2020 r. Uchwałą ZG SBP nr 8/2020.

Aktualny skład Komisji:

Krzysztof Dąbkowski (przewodniczący), Barbara Budyńska, Joanna Chapska, Bożena Chlebicka-Abramowicz, Zbigniew Gruszka, Małgorzata Furgał, Rozalia Podgórska, Joanna Potęga, Marzena Przybysz, Aldona Zawałkiewicz.

Zarząd Główny
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich

UCHWAŁA Nr 7/2021
Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
z dnia 26 października 2021 r.
w sprawie zwołania Krajowego Zjazdu Delegatów SBP 2021

1. Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich na podstawie §22 p. 1 Statutu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich postanawia zwołać Krajowy Zjazd Delegatów Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Warszawie, w dniach 3-4 czerwca 2022 r.
2. Ze względu na ograniczenia, wynikające z zagrożenia epidemiologicznego na terenie kraju, termin Krajowego Zjazdu Delegatów może ulec zmianie a sposób przeprowadzenia zostanie określony na podstawie wytycznych Zarządu Głównego SBP. O miejscu, terminie i trybie przeprowadzenia Zjazdu delegaci zostaną poinformowani nie później niż na 30 dni przed.
3. Niniejsza Uchwała zastępuje Uchwałę ZG SBP nr 3/2020 z dnia 30.06.2020 r. o zwołaniu Krajowego Zjazdu Delegatów SBP na dzień 15-16.10.2021 r. i Uchwałę ZG SBP nr 1/2021 z dnia 16.02.2021 r. o przedłużeniu kadencji władz SBP, w związku ze stanem epidemii.

Zarząd Główny
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich

UCHWAŁA Nr 8/2021
Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
z dnia 26 października 2021 r.
w sprawie przyjęcia harmonogramu przygotowań
do Krajowego Zjazdu Delegatów SBP 2021

Zarząd Główny zatwierdził aktualizację harmonogramu przygotowań do KZD, zawierający wykaz działań i odpowiedzialności ZG SBP, struktur terenowych SBP (koła, oddziały i okręgi) oraz Biura ZG SBP.

Lp.	Zadanie	KZD 3-4.06.2022 (data planowana)	Odpowiedzialni
1.	Powołanie Komitetu Programowo-Organizacyjnego KZD	30.06.2020	ZG SBP
2.	Powołanie Komisji <ul style="list-style-type: none"> • ds. Statutu SBP • ds. Strategii SBP na lata 2021-2029 i Programu działania SBP na lata 2021-2025 • ds. wniosków i postulatów 	30.06.2020	ZG SBP
3.	Przyjęcie aktualizacji harmonogramu przygotowań do KZD	26.10.2021	ZG SBP
4.	Określenie zasad wyboru delegatów na KZD	26.10.2021	ZG SBP
5.	Określenie daty i miejsca KZD	26.10.2021	ZG SBP
6.	Zatwierdzenie materiałów wzorcowych oraz regulaminów zjazdów dla kół, okręgów i oddziałów	30.09.2020	ZG SBP
7.	Zgłaszanie wniosków o odznaczenia (głównie resortowe i państwowe) do Komisji Odznaczeń i Wyróżnień SBP	31.12.2021	Przewodnicząca KOiW
8.	Zatwierdzenie preliminarza kosztów związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem KZD	16.12.2021	ZG SBP Posiedzenie ZG

9.	Przeprowadzenie wyborów*: <ul style="list-style-type: none"> • Walne zebrania kół: wybór władz, wybór delegatów na oddziałowe zjazdy, przekazanie dokumentacji sprawozdawczo-wyborczej do oddziałów • Oddziałowe zjazdy delegatów SBP: wybór władz, wybór delegatów na okręgowe zjazdy, przekazanie dokumentacji sprawozdawczo-wyborczej do okręgów • Okręgowe zjazdy delegatów SBP: wybór władz, wybór delegatów na KZD, przekazanie dokumentacji sprawozdawczo-wyborczej do ZG SBP wraz z biogramami delegatów 	nie później niż do 25.02.2022 nie później niż do 25.03.2022 nie później niż do 25.04.2022	przewodniczący kół przewodniczący oddziałów przewodniczący okręgów
10.	Opracowanie projektów dokumentów zjazdowych i zatwierdzenie ich przez ZG SBP: <ul style="list-style-type: none"> • Strategii SBP na lata 2021-2029 • Programu działania SBP na lata 2021-2025 • Projektu zmian w Statucie SBP • Projektu uchwał i wniosków • Propozycji KOiW o nadanie godności Członków Honorowych SBP 	do 31.03.2022	ZG SBP, przewodniczący Komitetów i Komisji: Programowo-Organizacyjnego ds. Statutu, ds. wniosków, ds. Strategii na lata 2021-2029, ds. Programu działania SBP na lata 2021-2025
11.	Opracowanie i zatwierdzenie przez ZG SBP sprawozdań za kadencję 2017-2021: ZG SBP, skarbnika SBP, działalności Okręgów, Sekcji, Komisji, Zespołów problemowych	do 31.03.2022	ZG SBP Posiedzenie ZG

12.	<p>Opracowanie i udostępnienie delegatom dokumentów zjazdowych (projekty) na platformie cyfrowej SBP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Program i Porządek obrad, Regulamin obrad, Regulaminy Komisji Zjazdowych, Regulaminy działania: Zarządu Głównego SBP, Głównej Komisji Rewizyjnej SBP, Głównego Sądu Koleżeńskiego SBP. • Strategia SBP na lata 2021-2029 • Program działania SBP na lata 2021-2025 • Zmiany w Statucie, SBP • Uchwały i wnioski • Sprawozdania z działalności: ZG SBP, GKR SBP, GSK SBP za lata 2017-2021 	26.05.2022	ZG SBP Biuro ZG SBP
13.	Przesłanie do Biura ZG SBP biogramów członków SBP zmarłych w ostatniej kadencji	31.03.2022	Przewodniczący okręgów
14.	Wydanie „Biuletynu Informacyjnego SBP” na KZD	31.05.2022	Biuro ZG SBP, Wydawnictwo SBP
15.	<p>Przeprowadzenie KZD. Uchwalenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategii SBP na lata 2021-2029 • Programu działania na lata 2021-2025 • Zmian Statutu SBP • Nadanie godności Członków Honorowych SBP • Regulaminów działania Zarządu Głównego SBP, GKR, GSK 	3-4.06.2022	ZG SBP
16.	Ukonstytuowanie się nowych władz SBP	4.06.2022	Przewodniczący SBP
17.	Opracowanie dokumentacji Zjazdu	31.08.2022	Biuro ZG SBP
18.	Rejestracja nowych władz SBP w KRS (przesłanie materiałów)	lipiec 2022	Biuro ZG SBP

19.	Wybory Zarządów Sekcji, Komisji i Zespołów ZG SBP	31.12. 2022	Przewodniczący Sekcji, Komisji, Zespołów
20.	Wydanie: <ul style="list-style-type: none"> • Materiałów zjazdowych („Biuletyn Informacyjny SBP”) • Informatora Organizacyjnego SBP na lata 2021-2025 	31.12.2022	Biuro ZG SBP, Wydawnictwo SBP

* Działania podjęte przez struktury terenowe w sprawie podsumowania kadencji i wyboru nowych władz oraz delegatów przeprowadzone we wcześniejszych terminach pozostają ważne i wiążące.

*Zarząd Główny
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich*

**UCHWAŁA Nr 9/2021
Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
z dnia 20 grudnia 2021 r.
w sprawie przeznaczenia odpisów 1% za 2020 rok**

Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich podczas spotkania w dniu 20 grudnia br. postanawia przeznaczyć wpływy z tytułu odpisów podatkowych 1% za rok 2020 w wysokości 2364,20 zł na dofinansowanie członkom SBP uczestnictwa w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe.

*Zarząd Główny
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich*

III. DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

■ 1. Konferencje i seminaria

W II półroczu 2021 r. odbyły się:

Forum Młodych Bibliotekarzy (15-17.09.)

Po rocznej przerwie spowodowanej pandemią odbyło się online (po raz pierwszy) 13. Forum Młodych Bibliotekarzy, które przebiegało pod hasłem „Chodźże do nas!”. Jego organizatorami byli Zarząd Główny i Zarząd Okręgu SBP w Krakowie, przy współpracy małopolskich bibliotek. Podczas sesji i warsztatów młodzi bibliotekarze (ok. 150 osób) dzielili się doświadczeniem z pracy w warunkach kryzysowych, realizacji pasji związanej z wykonywanym zawodem, projektów aktywizacji czytelników, promowania filozofii Zero/Less Waste w bibliotece, różnych sposobów samokształcenia. W czasie inauguracyjnej sesji wiceprzewodnicząca SBP, Małgorzata Furgał ogłosiła i zaprezentowała laureatów konkursów organizowanych przez Stowarzyszenie (Tydzień Bibliotek, „Bibliotekarz Roku”, Nagroda Młodych SBP).

Od statystyki bibliotecznej do badań wpływu i wartości bibliotek (13.09.)

Seminarium, realizowane w ramach projektu Analiza Funkcjonowania Bibliotek, odbyło się online. Jego adresatami byli przedstawiciele wszystkich typów bibliotek. Program seminarium został podzielony na dwie części. Pierwsza obejmowała wystąpienia: Lidii Derfert-Wolf (Politechnika Bydgoska) – *Model oceny bibliotek w normach międzynarodowych*; Jolanty Sobielskiej (Biblioteka Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach) *Wykorzystanie danych i wskaźników w bibliotekach różnych typów – analiza porównawcza na podstawie badań ankietowych*; dr Magdaleny Paul (Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii Uniwersytetu Warszawskiego) – *Po co nam biblioteki? Wpływ społeczny bibliotek publicznych*. W części

drugiej odbył się panel dyskusyjny z udziałem dyrektorów bibliotek naukowych, pedagogicznych i publicznych.

Potencjał informacyjny regionalnych zbiorów i baz danych – narzędzia i metody ich wykorzystania (30.09. – 1.10.)

W Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze odbyło się 40. Spotkanie Zespołu ds. Bibliografii Regionalnej. Uczestniczyło w nim ok. 70 bibliotekarzy z ponad 40 bibliotek publicznych, pedagogicznych, muzealnych, akademickich. W pierwszym dniu obrad, referenci zaprezentowali: problematykę odkrywania literackiego dziedzictwa regionu, bibliografię Ziemi Lubuskiej w latach 1945-2021, potencjał informacyjny Bibliografii Historii Śląska. Przedstawili także hasła przedmiotowe bibliografii regionalnej Wielkopolski w aspekcie deskryptorów Biblioteki Narodowej oraz mówili o próbach stosowania deskryptorów Biblioteki Narodowej w bibliografii Małopolski. W drugim dniu obrad omówiono m.in. Bibliografię regionalną województwa kujawsko-pomorskiego, Bibliografię Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej – Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu. Zaprezentowane zostały również współczesne bibliografie lokalne na terenie Pomorza Zachodniego. Scharakteryzowano Dokumenty Życia Społecznego z kolekcji Działu Informacji Regionalnej i Bibliograficznej WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze. Omówiono Zielonogórską Bibliotekę Cyfrową jako narzędzie pracy bibliotekarza i digitalizację zasobów regionalnych jako ofertę dla bibliotek. Na zakończenie obrad przedstawione zostały Nowosolska Biblioteka Tradycji Regionalnej, jej cele i założenia oraz System Komputerowej Ewidencji Publikacji (SKEP) – baza dorobku naukowego pracowników Uniwersytetu Zielonogórskiego. Szczegółowa relacja ze spotkania pod adresem <http://www.sbp.pl/artukul/?cid=23805&prev=342>

Biblioteka włączająca – zadania, wyzwania, realizacja (20.10.)

Seminarium, zorganizowane przez SBP w ramach akcji #NieZostawiamCzytelnika odbyło się online. Referat wprowadzający *Biblioteki, Rozwój, Agenda 2030 czyli o realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju* przedstawiła prof. Małgorzata Fedorowicz-Kruszewska z UMK w Toruniu. Mateusz Ciborowski z firmy Akces Lab, w wystąpieniu *Nie bójmy się prawa o dostępności. Czytelnik ze specjalnymi potrzebami też nas potrzebuje*, skupił się na zagadnieniach dotyczących wdrażania ustawy o dostępności cyfrowej. Maciej Motyka z firmy ALTIX, w referacie *Projektowanie uniwersalne – dostępność i uczestnictwo dla wszystkich. Doświadczenia polskie*, mówił o wartości projektowania uniwersalnego. Referat *Psychologiczne i praktyczne aspekty komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami i zaburzeniami psychicznymi* przedstawiła dr Magdalena Cyrklaff-Gorczyca z UMK w Toruniu. Wystąpienie dr Wandy Matras-Mastalerz z UP w Krakowie *Czytanie łączy. Jak pięknie się różnić*

i mądrze być podobnym? Budowanie poczucia bezpieczeństwa i przynależności poprzez literaturę poświęcone było wykorzystaniu literatury w kształtowaniu wrażliwości na odmienność, a także budowaniu kolekcji książek terapeutycznych. Przedstawicielki Ośrodka Czytelnictwa Chorych i Niepełnosprawnych (OCCiN) Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej – Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu, Arleta Tuleya i dr Julita Niedźwiecka-Ambroziak w swoim wystąpieniu *Specjalistyczna biblioteka dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności – [to]potrzeba czy przeżytek?* przedstawiły historię i misję Ośrodka, powołanego do życia w 1984 r. Seminarium zamknął referat dr Emili Śmiechowskiej-Petrovskij z UKSW w Warszawie – *Osoby niewidome i słabowidzące w bibliotece – analiza oferty czytelniczej*.

Seminarium poprzedzone było zrealizowanymi dzień wcześniej warsztatami *Dostępne cyfrowo treści na stronach internetowych i w dokumentach elektronicznych* prowadzonymi przez Mateusza Ciborowskiego z firmy Akces Lab. W dniu seminarium jego uczestnicy mogli skorzystać z warsztatów *Jak przygotować dostępne materiały audiowizualne: wprowadzenie do audiodeskcypcji i napisów*, które przeprowadziła Marta Żaczekiewicz z Fundacji Otwieramy Kulturę i Sztukę. W seminarium i warsztatach wzięło udział ponad 300 bibliotekarzy, z różnych typów bibliotek.

Szczegółowa relacja z seminarium pod adresem <https://niezostawiamczytelnika.sbp.pl/spprawozdanie-z-seminarium-biblioteka-wlaczajaca-zadania-wyzwania-realizacja/>

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Społeczny i ekonomiczny wpływ bibliotek publicznych. Jak badać? Dlaczego warto? (16.11.)

Webinarium zorganizowano w ramach promocji projektu AFB. Spotkanie, w którym uczestniczyło ok. 100 bibliotekarzy z różnych typów bibliotek prowadzili dr Magdalena Paul z Wydziału Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii UW i dr Marcin Karwowski – dyrektor Biblioteki Publicznej w Kokoszkowach.

Uczestnikom webinarium przedstawiono wyniki dotychczasowych prac zespołu, a w szczególności przeprowadzonych badań fokusowych, których efektem było opracowanie projektu narzędzia badawczego – kwestionariusza o charakterze modułowym.

Podczas spotkania uczestnicy otrzymali dostęp online do kwestionariusza i byli proszeni o podzielenie się wrażeniami oraz opiniami na temat poszczegól-

nych jego części. Spotkanie zakończyło się zaproszeniem uczestników do udziału w badaniu pilotażowym. Pilotaż jakościowy oraz średniego zasięgu zaplanowano na drugi rok realizacji badania wpływu, a na kolejne lata – pilotaż ogólnopolski na próbie reprezentatywnej oraz badania lokalne.

Szczegółowa relacja z webinarium pod adresem <https://afb.sbp.pl/wp-content/uploads/2021/11/Webinarium-wp%C5%82yw.pdf>

13. Ogólnopolska Konferencja z cyklu „Automatyzacja bibliotek”: Technologie biblioteczne w okresie pandemii (1-2.12.)

Głównym celem kolejnej edycji konferencji było przedstawienie rozwiązań technologicznych, które zostały wprowadzone/rozwinęte/zaprojektowane przez biblioteki w okresie pandemii. Tematy wystąpień dotyczyły m.in. rozwiązań w sferze usług bibliotecznych, pracy zdalnej, komunikacji, edukacji i organizacji wydarzeń online w różnych typach bibliotek. Wystąpienia zostały pogrupowane w 4 sesje tematyczne: Organizacja pracy, Komunikacja z użytkownikiem, Usługi biblioteczne, Edukacja bibliotekarzy i użytkowników. Wygłoszonych zostało 19 referatów. Uczestnicy mogli ponadto wysłuchać wystąpień sponsorów – przedstawicieli firm oferujących nowoczesne rozwiązania i usługi dla bibliotek.

Konferencji towarzyszyły warsztaty:

1. *Nowe usługi biblioteczne – projektowanie metodą design thinking* – dr Marcin Karwowski (Biblioteka Publiczna w Kokoszkowach);
2. *Zdalny zespół – praca nad projektami* – Beata Malentowicz (Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu);
3. *Rozszerzona rzeczywistość w bibliotece* – Robert Turski (Stowarzyszenie Edukacja 3.0).

Więcej informacji o konferencji, a także o poprzednich jej edycjach umieszczono na stronie <https://automatyzacjabibliotek.sbp.pl/>

■ 2. Szkolenia

W 2021 r. nastąpił dynamiczny rozwój działalności szkoleniowej, bardzo dużo wysiłku włożono w opracowanie nowej, atrakcyjnej i nowoczesnej formy szkoleń dla bibliotekarzy, które stały się wizytówką SBP i umocniły jego pozycję na rynku firm organizujących wysoce profesjonalne warsztaty dla bibliotekarzy, w przystępnej cenie.

W II półroczu 2021 r. zorganizowano następujące szkolenia:

1. Używanie mediów społecznościowych zgodnie z przepisami prawa (4 sierpnia, 22 października, 4 listopada);

2. Książka łączy pokolenia (8 września, 8 listopada);
3. Biblioterapia w pracy z seniorami – Seniorzy pełni zdrowia, mądrości i wigoru (10 września, 5 października);
4. Magia słowa (16 września);
5. Realizacja ochrony danych osobowych w bibliotece zgodnie z przepisami RODO z uwzględnieniem najnowszych zmian legislacyjnych, wytycznych i dobrych praktyk (17 września, 10 grudnia);
6. Bajkoterapia w procesie wspierania rozwoju dziecka (21 września);
7. Metody wspierania dobrostanu i sprężystości psychicznej czytelników i pracowników bibliotek (24 września, 16 listopada);
8. Metody i formy animacji kultury w pracy z młodzieżą (24 września, 19 listopada);
9. Jak skutecznie ubierać w słowa – copywriting i promocja biblioteki w social media (4 października);
10. Udana spotkanie literackie. Jak ciekawie rozmawiać? Jak skutecznie promować? Jak je zorganizować w internecie i w realu? (7 października);
11. Booktalking – magia i moc słów (18 października);
12. Przygotowanie biblioteki na kontrolę i audyt zewnętrzny (21 października);
13. Działania niesztabowe – online, offline i hybrydowe (21 października, 14 grudnia);
14. Potencjał edukacyjny i terapeutyczny bajek filozoficznych (22 października);
15. Książka w rozwijaniu kreatywności i przedsiębiorczości dzieci i młodzieży (25 października);
16. Zdalna promocja książek – narzędzia i pomysły (26 października);
17. Jak uczyć cyberbezpieczeństwa – szkolenie dla bibliotekarzy – edukatorów kompetencji cyfrowych (27 października);
18. Wdrażam RODO i kontrolę zarządcą (3 listopada);
19. Zdrowo zaczytani. Książka uczy, bawi i leczy (9 listopada);
20. Bądź czujny, zwiększ zasięgi – promocja biblioteki w social media (9 listopada);
21. Mam swój zespół (10 listopada);
22. Przegląd, bilans, ewaluacja. Jak samemu badać swoje media społecznościowe, by widzieć ich mocne i słabe strony? (16 listopada);
23. Mapuję otoczenie (17 listopada);
24. Efektowne i skuteczne social media – jak samodzielnie tworzyć materiały graficzne (23 listopada);
25. Planuję, wnioskuję, sprawozdaję – roczny Kalendarz Dyrektora Biblioteki (24 listopada);
26. Kurs online „MARC 21” (8 września – 27 października).

Łącznie w 2021 r. zorganizowano 96 wydarzeń o charakterze edukacyjnym, w których uczestniczyło ponad 2000 bibliotekarzy, w tym:

- 72 szkolenia online płatne dla ok. 1040 bibliotekarzy,
- 4 kursy online dla 95 bibliotekarzy,
- 5 szkoleń online bezpłatnych zorganizowanych poza grantami dla 323 bibliotekarzy,
- 7 szkoleń stacjonarnych dla ok. 180 bibliotekarzy,
- 3 szkolenia bezpłatne w ramach projektu „Aptekarz literacki” dla 50 bibliotekarzy,
- 2 szkolenia w ramach projektu #NieZostawiamCzytelnika dla ok. 300 bibliotekarzy,
- 3 warsztaty w ramach konferencji z cyklu „Automatyzacja bibliotek” dla 83 bibliotekarzy.

Opracowano także kilka pakietów szkoleniowych: *6 twarzy bibliotekarza; Pakiet dla kadry zarządzającej; Bądź na bieżąco z social media.*

Zorganizowano również bezpłatne szkolenia, adresowane przede wszystkim do członków SBP, m.in. na tematy: wartościowych zasobów Internetu, podniesienia kompetencji cyfrowych w zakresie organizacji wydarzeń online, wypalenia zawodowego.

Szkolenia w roku 2021	Liczba szkoleń	Liczba uczestników
Płatne	75	1281
Darmowe	17	1300

IV. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

W 2021 r. Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP opublikowało 16 pozycji, z tego 11 ukazało się w II półroczu. Czas pandemii oraz pracy zdalnej negatywnie wpłynął na pozyskiwanie nowych, ciekawych tytułów. Współpraca na każdej płaszczyźnie była bardzo utrudniona, zarówno z Autorami, Redaktorami, jak i uczelniami i bibliotekami. Wiele publikacji ukazało się z opóźnieniem, a nawet wydanie niektórych pozycji przeniesiono na 2022 r. Książki opublikowano w różnych seriach wydawniczych, jak i poza nimi. We współpracy z Wydziałem Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii UW uruchomiono nową serię tematyczną: Komunikacja społeczna i media – teoria, metodologia, praktyka. Wykaz książek opublikowanych w II półroczu przedstawia się następująco:

NAUKA – DYDAKTYKA – PRAKTYKA

1. Dariusz Jaruga – *Komunikacja sieciowa. Źródła informacji Big Data*
2. *Zarządzanie biblioteką*, wyd. II poprawione i uzupełnione – red. nauk. Maja Wojciechowska

PROPOZYCJE I MATERIAŁY

3. Sebastian Dawid Kotuła – *Druk 3D dla humanistów. Teoria i praktyka w perspektywie Open Source*

LITERATURA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY. STUDIA

4. Katarzyna Wądolny-Tatar – *Narracje (re)konstrukcyjne, narracje interwencyjne, literackie reprezentacje dzieciństwa*

KOMUNIKACJA SPOŁECZNA I MEDIA – TEORIA, METODOLOGIA, PRAKTYKA

5. *Medialno-społeczny obraz COVID-19: solidarność czy polaryzacja – podsumowanie, diagnoza, rekomendacje* – Pr. zbior., red. nauk. Anna Jupowicz-Ginalska, Monika Kaczmarek-Śliwińska

POZA SERIAMI

6. Katarzyna Janczewska-Sołomko, Michał Pieńkowski – *Dyskopedia poloników do roku 1918. Suplement*
7. Renata Gulczyńska – *Działalność zakonu jezuitów w Lublinie w latach 1582-1773, na podstawie wydanych drukiem materiałów źródłowych i opracowań*
8. Monika Simonjetz – *Praca i pasja – zbiór wywiadów*
9. *Zasób archiwalny Polskiej Misji Katolickiej we Francji. Inwentarze. Tom I* – red. nauk. Robert Czarnowski
10. *Audycje Sekcji Polskiej Radia Watykańskiego: treści, konteksty, interpretacje. Na podstawie wybranych nagrań.* Pr. zbior., red. nauk. Janusz W. Adamowski, Dariusz Kuźmina, Jadwiga Woźniak-Kasperek
11. *Poradnik Rodo dla Bibliotek* (ebook) – opr. Sylwia Czub-Kielczewska, Łukasz Wojciechowski

Regularnie ukazywały się czasopisma branżowe i naukowe. W odniesieniu do periodyków naukowych kontynuowano zwiększenie zasięgu ich odbioru w obiegu międzynarodowym, do czego przyczyniła się m.in. współpraca z firmą LIBCOM, zapewniającą obsługę systemu ojs, nadawanie artykułom identyfikatorów DOI, sprawdzanie autentyczności artykułów poprzez program antyplagiatowy. Działania te spotkały się z uznaniem Ministra Edukacji i Nauki, co skutkowało podniesieniem liczby przyznanych punktów na liście czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych: dla „Przeglądu Bibliotecznego” z 20 do 40 pkt (w I kwartale 2021 r. i w końcu roku – do 70 pkt; dla „Zagadnień Informacji Naukowej” – z 20 do 40 pkt).

Poza książkami i czasopismami w II półroczu 2021 r. ukazały się: „Biuletyn Informacyjny ZG SBP” nr 1/2021 oraz Oferta Wydawnicza, a także numer specjalny „Przeglądu Bibliotecznego” (w wersji elektronicznej) poświęcony architekturze bibliotecznej.

Warto podkreślić, że w 2021 r. uruchomiono nową stronę Wydawnictwa <https://wydawnictwo.sbp.pl/>, na której prowadzony jest e-sklep w atrakcyjnej szacie graficznej oraz Archiwum SBP. Kontynuowano wydawanie newslettera poświęconego w całości publikacjom SBP. Podjęto intensywne prace promocyjne (m.in. w zakresie redagowania tekstów reklamowych), a także realizowano zapisane w strategii rozwoju wydawnictwa kierunki jego działalności. W roku 2021

skupiono się na realizacji celu nr 2 zapisanego w strategii jako stałe doskonalenie efektywnego systemu dystrybucji wydawnictw w formie drukowanej i elektronicznej. Stworzenie i wdrożenie spójnego systemu promocji, dystrybucji i sprzedaży publikacji Wydawnictwa. Cel realizowano m.in. poprzez: wzbogacenie dotychczasowej oferty internetowej Wydawnictwa o sprawny system elektronicznych zakupów publikacji, doskonalenie systemu dystrybucji e-books, a także elektronicznego udostępniania czasopism, publikowanie i szerokie rozpowszechnianie dysponendy Wydawnictwa (katalogi, ulotki, formy elektroniczne – newslettery), systematyczną sprzedaż publikacji wydanych przed rokiem bieżącym, opracowanie pakietu lojalnościowego dla bibliotek (system bonusów), wdrażanie koncepcji reklamy wydawnictw (książki i czasopisma) na fanpage'ach, opracowanie pakietu lojalnościowego dla bibliotek (bonusy związane z jednorazowym zakupem większej liczby wydawnictw).

V. GRANTY SBP

■ 1. Granty wieloletnie (przechodzące z 2020 r.)

Wydawanie czasopisma naukowego „Przegląd Biblioteczny” w latach 2020-2022 i zwiększenie zasięgu jego odbioru

Zakładane na rok 2021 cele i rezultaty zostały osiągnięte. Wydano 4 numery czasopisma w wersji drukowanej oraz w wersji elektronicznej (w formacie PDF). W ramach zwiększenia zasięgu odbioru czasopisma w środowisku międzynarodowym, w niektórych numerach pojawiły się artykuły w języku angielskim, opracowane przez polskich i zagranicznych autorów. Wszystkie artykuły opublikowane w „Przeglądzie” miały ponadto abstrakty i słowa kluczowe w językach polskim i angielskim; w każdym numerze tłumaczony był także na jęz. angielski spis treści. Warto podkreślić, że czasopismo w ocenie Index Copernicus zanotowało duży wzrost wskaźnika ICV – z 79,86 (ocena z 2020 r.) do 96,17 (ocena z 2021r.) Stopniowo umieszczano czasopismo w otwartym dostępie w Internecie; w systemie ojs wersja elektroniczna każdego numeru ukazywała się w okresie do pół roku po wersji papierowej. Uruchomiono także nową stronę Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP wraz ze specjalną zakładką dla czasopisma „Przegląd Biblioteczny”.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

■ 2. Granty uzyskane w 2021 r. z programów MKiDN oraz MEiN

Aptekarz literacki – cykl szkoleń online

SBP zakończyło w grudniu 2021 r. projekt szkoleniowy, realizowany w ramach programu ministra kultury – Partnerstwo dla książki. Celem zadania było podniesienie kompetencji bibliotekarzy w zakresie doboru i wykorzystania literatury dla dzieci, młodzieży, seniorów, które umożliwią im uzyskanie wsparcia psychicznego, zmniejszenie stresu, poczucia osamotnienia lub wykluczenia. Zainteresowanie udziałem w zadaniu było bardzo duże. W wyniku akcji informacyjnych zgłosiło się 191 bibliotekarzy, spośród nich wybrano 48 osób z bibliotek publicznych, które przeszły cykl szkoleń online prowadzonych przez dr Wandę Matras-Mastalerz, przewodniczącą Polskiego Towarzystwa Biblioterapeutycznego we Wrocławiu:

- 1) *Książka uczy, bawi, leczy, czyli o korzyściach płynących z mądrej lektury dla dzieci;*
- 2) *Literatura w umacnianiu zdrowia psychicznego i fizycznego młodzieży;*
- 3) *Srebrna kolekcja książek dla seniorów.*

W następnych etapach, realizowanych w II półroczu 2021 r. bibliotekarze korzystając ze zdobytej wiedzy, konsultacji z trenerem, psychoterapeutami i udostępnionych w trakcie szkoleń przykładowych zestawów książek opracowali własne zestawy – *Apteczki literackie* oraz przeprowadzili spotkania biblioterapeutyczne z wybraną grupą czytelników. 42 bibliotekarzy zdecydowało się poddać przygotowane zestawy ocenie ekspertów z Polskiego Towarzystwa Biblioterapeutycznego celem nadania znaku jakości *Księgozbiór na zdrowie*. Po uwzględnieniu zgłoszonych uwag prawo stosowania identyfikacji wizualnej *Apteczki literackiej* w postaci naklejki otrzymały zestawy z 42 bibliotek. Relacje z przebiegu zadania, w tym z najciekawszych wydarzeń zorganizowanych w bibliotekach zamieszczono na dedykowanej stronie <https://aptekazliteracki.sbp.pl/>

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Realizacja XVIII edycji programu Tydzień Bibliotek

Głównym celem programu Tydzień Bibliotek 2021 była promocja czytelnictwa, ze szczególnym nastawieniem na akcje wzmacniające nawyki czytania seniorów i innych grup, które dotkliwie odczuwają skutki izolacji. Mimo pandemii, ograniczenia działalności bibliotek, izolacji czytelników zakładany cel oraz rezultaty zo-

stały osiągnięte, a planowane działania zrealizowane. Program przebiegał pod hasłem „Znajdziesz mnie w bibliotece”. W ramach identyfikacji wizualnej opracowany został plakat TB oraz ulotki/zakładki, które udostępniono do pobrania na stronie zadania <http://tydzienbibliotek.sbp.pl/>. Podjęto intensywne akcje w środowisku bibliotekarskim zachęcające do organizacji online programu i pokazania, że biblioteki w sytuacjach kryzysowych nadal pełnią ważną funkcję w dostępie do kultury i informacji.

Z relacji bibliotek, które zamieszczane były na stronie zadania i portalu sbp.pl wynika, że w programie, trwającym w dniach 8-15 maja 2021, wzięło udział ponad tysiąc bibliotek, a liczba uczestników sięgała kilku tysięcy. W czasie Tygodnia Bibliotek wiele z nich umożliwiło czytelnikom zdalny dostęp do elektronicznych wersji książek, wirtualne wędrówki z audioprzewodnikami, quizy z motywem książki, liczne konkursy zrealizowane poprzez media społecznościowe: plastyczne, literackie, recytatorskie, fotograficzne, filmowe. Nie zabrakło także spotkań autor-skich online.

W ogłoszonym przez SBP konkursie na najciekawsze wydarzenie organizowane w ramach TB 2021 wzięło udział 61 bibliotek. Jury przyznało 4 nagrody, 7 wyróżnień oraz nagrodę specjalną dla biblioteki działającej w miejscowości poniżej 5 tys. mieszkańców. Zwycięzcą konkursu została Miejska Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Tarnowskiej, która przygotowała cykl spotów filmowych pod nazwą „Znajdziesz mnie w bibliotece”. Prezentacja laureatów miała miejsce podczas Forum Młodych Bibliotekarzy. Relacje z przebiegu programu w całym kraju zamieszczano systematycznie na stronie zadania www.tydzienbibliotek.sbp.pl oraz przekazywano na posiedzeniach ZG.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

#NieZostawiamCzytelnika

Celem projektu było wdrożenie rozwiązań technologicznych ułatwiających wszystkim grupom odbiorców dostęp online do różnego rodzaju wydarzeń kulturalnych, ze szczególnym uwzględnieniem imprez literackich. Większa uwaga została zwrócona na podniesienie kompetencji czytelniczych osób o szczególnych potrzebach i włączenie ich do projektów edukacyjnych bibliotek. W zadaniu uczestniczyło ok. 1400 osób, które wzięły udział w:

– webinarium wprowadzającym oraz wykładach poświęconych różnego rodzaju niepełnosprawnościom (autyzm, zaburzenia wzroku i słuchu), zasadom

savoir vivre w kontaktach i aktywizacji tych osób, dostępności bibliotek i zbiorów; w spotkaniach online uczestniczyły osoby niepełnosprawne,

– spotkaniach literackich poświęconych kryminałowi (27.09.) i reportażowi (30.09.), z udziałem tłumacza PJM,

– warsztatach: „Dostępne cyfrowo treści na stronach internetowych i w dokumentach elektronicznych” oraz „Jak przygotować dostępne materiały audiowizualne: wprowadzenie do audiodeskrypcji i napisów”,

– seminarium „Biblioteka włączająca – zadania, wyzwania, realizacja” (20.10.), w trakcie którego poruszone zostały m.in. zagadnienia zadań bibliotek w świetle Celów Zrównoważonego Rozwoju, ustawy o zapewnieniu dostępności, potrzeb i usług dla osób z niepełnosprawnościami i seniorów oraz komunikacji w bibliotece,

– webinarium podsumowującym (8.12.), podczas którego omówiono rezultaty projektu, poinformowano o materiałach (nagraniach, prezentacjach, sprawozdaniach) posadowionych na stronie <https://niezostawiamczytelnika.sbp.pl>, dostosowanej do wymogów WCAG 2.1.

W ramach zadania przeprowadzono dwa konkursy. Pierwszy dotyczył spotu reklamowego, promującego kampanię #NieZostawiamCzytelnika. Konkurs wygrała Biblioteka Publiczna w Piasecznie, która w nagrodę otrzymała Czytak (cyfrowy odtwarzacz do słuchania audiobooków, muzyki, słuchowisk lub podcastów) oraz możliwość skorzystania z tłumacza PJM na potrzeby jednego wydarzenia kulturalnego organizowanego online. Wręczenie nagród odbyło się 10 września 2021 r., na Scenie Głównej Warszawskich Targów Książki, podczas uroczystości ogłoszenia laureatów Konkursu na najlepszą książkę akademicką i naukową ACADEMIA 2021.

Drugi konkurs dotyczył najciekawszego wydarzenia zrealizowanego przez biblioteki w ramach kampanii #NieZostawiamCzytelnika. Zwyciężyła w nim Gminna Biblioteka Publiczna w Lesznowoli. Nagrodzone wydarzenie „Oblicza Biblioteki. Hashtagi czytelnicze” to akcja viralowa mająca na celu promocję czytelnictwa, w której wzięli udział miłośnicy książek. W promowanie czytelnictwa bibliotece udało się włączyć lokalnych samorządowców, radnych i przedstawicieli Klubu Senior+, by wspólnie dotrzeć do jak największej liczby odbiorców. Wykorzystano popularne hashtagi czytelnicze, jako przekaz zachęcający do czytania. Nagrodą w konkursie była możliwość skorzystania z obsługi tłumacza PJM na potrzeby jednego z planowanych wydarzeń w bibliotece.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Wydawanie czasopisma „Poradnik Bibliotekarza”, w wersji papierowej i elektronicznej, w latach 2021-2023

W 2021 r. osiągnięto wszystkie zakładane cele i rezultaty. Wydano 12 numerów czasopisma w wersji drukowanej oraz w wersji elektronicznej, w formacie PDF. U uruchomiono nową stronę czasopisma na portalu Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP <https://wydawnictwo.sbp.pl/poradnik-bibliotekarza,66,0.html>. Poszerzono tematykę artykułów o zagadnienia komunikacji z czytelnikami w okresie pandemii i zwiększenia oferty usług online oraz kształtowania nowego oblicza bibliotek. Redakcja przeprowadziła dodatkowo konkurs „Specjalność bibliotek: regionalizm”; najbardziej inspirujące pomysły zostały opublikowane na łamach czasopisma, a informacje o nich ukazały się także na portalu sbp.pl i w mediach społecznościowych. Numer 9 czasopisma był numerem tematycznym poświęconym książce obrazkowej (picturebook).

Autorami artykułów byli cenieni w środowisku znawcy literatury dziecięcej i młodzieżowej, bibliotekarze z ośrodków akademickich, bibliotekarze-praktycy, księgarze (m.in. Dorota Grabowska, Ewa Gruda, Michał Zając, Hanna Diduszko, Monika Simonjetz, Martyna Figiel).

Zgodnie z założonymi celami czasopismo dostarcza rzetelną wiedzę na temat aktualnych trendów rozwoju współczesnego bibliotekarstwa w Polsce i za granicą, ze szczególnym uwzględnieniem nowoczesnych metod pracy z czytelnikiem, kreuje wizję biblioteki otwartej, dobrze osadzonej w przestrzeni społecznej, upowszechnia literaturę dziecięcą i młodzieżową oraz doskonalenie warsztatu pracy bibliotekarza. Niewątpliwym walorem czasopisma jest jego edukacyjna funkcja w postaci prezentacji, oprócz artykułów problemowych, materiałów praktycznych do bezpośredniego zastosowania w pracy z młodym czytelnikiem, m.in. scenariuszy zajęć inspirowanych książką, bądź upamiętniających wydarzenia historyczne, testów sprawdzających znajomość treści książek, narzędzi wspomagających rozwój dzieci (teatrzyk kamishibai) itp.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Dyskopedia poloników do roku 2018. Suplement

Przedmiotem zadania było wydanie publikacji *Dyskopedia poloników do roku 1918. Suplement*, autorstwa Katarzyny Janczewskiej-Sołomko i Michała Pieńkowskiego. Dyskopedia, opublikowana przez Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP, zawiera wykaz nagrań dokonanych do 1918 roku włącznie przez polskich

artystów, artystów innej narodowości działających na terenach polskich, nagrań utworów polskich kompozytorów oraz efekty produkcji firm fonograficznych polskich i obcych działających na polskich terenach, a także – w możliwym do ustalenia zakresie – wskazuje lokalizację historycznych, zabytkowych obiektów fonograficznych w kraju i za granicą. Korzystając z bardzo bogatego materiału faktograficznego, do którego dotarli autorzy opracowano 4260 opisów nagrań. Wśród twórców najczęściej w Suplemencie występują Stanisław Moniuszko (117 nagrań) oraz Fryderyk Chopin (95 nagrań), a spośród twórców zagranicznych – Giuseppe Verdi (66 nagrań). W odniesieniu do firm fonograficznych najczęściej reprezentowane są Gramophone (1388 nagrań), Syrena (955), Columbia (141), Stella (66 nagrań prymarnych i 3 reedycje), firma Marstona (49 reedycji) oraz Fonotipia (36 nagrań prymarnych).

Publikacja jest cennym materiałem służącym edukacji kulturalnej i historycznej, ukazuje jak poprzez muzykę utrwalano w czasach zaborów tożsamość kulturową i narodową Polaków, znaczenie kultury muzycznej – zarówno tej wielkiej, jak i popularnej – dla rozwoju kultury narodowej.

Książka była udostępniana bezpłatnie, ukazała się również w wersji elektronicznej <https://wydawnictwo.sbp.pl/dyskopedia-polonikow-do-roku-1918-suplement,49,230.html>

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury w ramach programu „Muzyczny ślad”, realizowanego przez Instytut Muzyki i Tańca

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu

Narodowy
Instytut
Muzyki
i Tańca

Rozbudowa i podniesienie jakości dostępu do zasobów naukowych Archiwum Cyfrowego Wydawnictwa SBP

SBP uzyskało na lata 2021-2022 dofinansowanie z Ministerstwa Edukacji i Nauki na rozbudowę i poszerzenie dostępu do zasobu Archiwum Cyfrowego Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP. Rozbudowa Archiwum jest niezwykle istotna z tego powodu, że jak dotąd nie ma żadnego tematycznego serwisu popularyzującego wiedzę z zakresu nauki o komunikacji społecznej i mediach (do niedawna bibliologii i informatologii). Archiwum, po modyfikacji, ma szansę stać się nie tylko dziedzinowym serwisem, ale jednocześnie portalem wiedzy fachowej. W takiej postaci będzie przydatne zarówno środowisku naukowemu, jak i praktykom bibliotekarstwa. Zdigitalizowane i udostępnione w Archiwum Cyfrowym zasoby czasopism (naukowych i branżowych) wydawanych przez SBP, stanowią około 90% kolekcji czasopism bibliotekarskich ukazujących się na rynku.

W ramach zadania każdy z artykułów stanowiących część numeru czasopisma zostanie opracowany jako odrębna jednostka bibliograficzna, co pozwoli na jego wyszukiwalność. W celu zwiększenia dostępu do treści naukowych konieczne jest opracowanie całego zasobu, zgodnie ze standardami bibliograficznymi w formacie MARC 21, który jest powszechnie stosowanym na całym świecie formatem wymiany danych bibliograficznych. Charakterystyka przedmiotowa tworzona będzie w oparciu o Deskryptory Biblioteki Narodowej i język słów kluczowych. Zastosowane metody stworzą możliwość dotarcia do wersji elektronicznej dokumentów i pobrania kompletnych rekordów bibliograficznych. Procesowi kompleksowego opracowania (formalnego i przedmiotowego) poddanych zostanie około 1900 artykułów z czasopism oraz 200 tytułów książek (prac autorskich i zbiorowych). Zakres chronologiczny opracowanych materiałów obejmie artykuły z czasopism wydanych w latach 2000-2021 oraz publikacje z lat 1991-2018.

W roku 2021:

- wykonano prace przygotowawcze (informacyjno-dokumentacyjne), które miały na celu ustalenie dokładnej liczby rekordów do opracowania bibliograficznego i przedmiotowego, sprawdzenie jakości i dokonanie oceny metadanych użytych do opracowania kolekcji Archiwum,

- przeprowadzono aktualizację Archiwum polegającą na: opracowaniu schematu metadanych do opracowywania formalnego i rzeczowego zasobu, przebudowie struktury bazy danych oraz rozbudowie i modyfikacji interfejsu w zakresie wyszukiwania zaawansowanego, budowie indeksów: autorskiego, tytułowego, słów kluczowych i przedmiotowego,

- zbudowano stronę WWW zadania,

- opracowano i wprowadzono do bazy 700 opisów bibliograficznych,

- realizowano działania promocyjne (na portalu sbp.pl, w czasopismach naukowych, informatorach SBP).

Projekt „Rozbudowa i podniesienie jakości dostępu do zasobów naukowych Archiwum Cyfrowego Wydawnictwa SBP” uzyskał dofinansowanie Ministra Edukacji i Nauki w ramach programu Społeczna Odpowiedzialność Nauki na podstawie umowy nr SONP/SN/512254/2021; kwota dofinansowania 102 000,00 zł; całkowita wartość projektu 116 600,00 zł

MINISTERSTWO
EDUKACJI
I NAUKI

Źródła do badań fonografii polskiej – kontynuacja budowy bazy i zwiększenie jej wykorzystania

Projekt, na który uzyskano dofinansowanie z MEiN stanowi kontynuację i rozszerzenie zadania „Źródła do badań fonografii polskiej od 1878 roku do czasów

współczesnych”, realizowanego w latach 2016-2017 oraz 2019-2020, w ramach działalności upowszechniającej naukę (DUN). Opracowano dotychczas 14 tys. opisów bibliograficznych, które wprowadzono do bazy Bibliografia Fonografii Polskiej, dostępnej pod adresem <https://fonografia.sbp.pl>

W ramach obecnego projektu opracowanych zostanie w latach 2021-2022 i wprowadzonych do bazy kolejnych 7 tys. opisów poświęconych nagraniom utworów polskich kompozytorów i nagraniom polskich wykonawców, publikacjom dźwiękowym, których współtwórcami są polscy reżyserzy dźwięku, muzykolodzy lub graficy, a także nagraniom wydanym przez polskie lub działające na historycznym obszarze Polski firmom fonograficznym. Uwzględnione będą także teksty dotyczące fonografii, przygotowane przez polskich autorów lub wydane w języku polskim.

Bibliografia obejmuje okres od opatentowania przez Thomasa Edisona urządzenia do zapisu i odtwarzania dźwięku, po współczesne dokonania w zakresie nagrań dźwiękowych i filmowych rejestracji muzycznych. W materiałach źródłowych znajdują się polskie i zagraniczne książki, druki ulotne, niepublikowane prace dyplomowe, artykuły z czasopism i inne teksty publicystyczne, przede wszystkim różnego rodzaju noty i wzmianki, a także stanowiące najliczniejszą grupę – recenzje nagrań. Planowane jest poszerzenie źródeł o kolejne roczniki prestiżowych czasopism, takich jak „The Gramophone” (najważniejszy światowy periodyk poświęcony fonografii), „Grissando”, czy „Ruch Muzyczny”.

W 2021 r. wykonano następujące prace:

– przegląd i analiza dostępnych materiałów źródłowych, które obejmowały krajowe i zagraniczne książki z lat 1953-2020, czasopisma (w tym wiele unikalnych z okresu międzywojennego), prace niepublikowane, recenzje nagrań. Rozszerzono zakres tematyczny opisów o nieuwzględnione wcześniej rodzaje muzyki (np. muzyka ludowa),

- opracowanie 3 tys. opisów bibliograficznych i wprowadzenie do bazy,
- opracowanie angielskiej wersji interfejsu bazy,
- sporządzenie angielskiej wersji strony WWW, aktualizacja treści,
- działania promocyjne.

Projekt „Źródła do badań fonografii polskiej – kontynuacja budowy bazy i zwiększenie jej wykorzystania” uzyskał dofinansowanie Ministra Edukacji i Nauki w ramach programu Społeczna Odpowiedzialność Nauki na podstawie umowy nr SONP/SN/514674/2021; kwota dofinansowania 117 650,00 zł; całkowita wartość projektu 131 150,00 zł

■ 3. Granty uzyskane poza programami

Analiza Funkcjonowania Bibliotek

Celem projektu jest systematyczna ocena funkcjonowania bibliotek publicznych, naukowych i pedagogicznych, oparta na analizie i porównaniach danych statystycznych oraz wskaźników funkcjonalności. Wskaźniki obliczane w AFB pozwalają na analizę zasobów, procesów i wyników działalności bibliotek oraz ich wzajemnych relacji dając głębszy obraz funkcjonowania instytucji, niż badania oparte tylko na danych statystycznych.

W 2021 r. zaktualizowano formularze danych statystycznych na rok 2020 i materiały instruktażowe, wprowadzono dane statystyczne, opracowano wyniki badania efektywności bibliotek i opublikowano na stronie projektu <http://afb.sbp.pl>, opracowano i udostępniono materiał: *Funkcjonowanie bibliotek publicznych w 2020 r. a poziom wykorzystania ich usług na podstawie wskaźników funkcjonalności z grupy „Wykorzystanie” w projekcie Analiza Funkcjonowania Bibliotek Publicznych (AFBP)*. W badaniach uczestniczyło 2508 bibliotek publicznych (98,9%).

Przeprowadzono szkolenia online, m.in. dla wojewódzkich administratorów merytorycznych, dyrektorów bibliotek publicznych. Podjęto prace przygotowawcze do badań społecznego wpływu bibliotek. Zrealizowano seminarium „Od statystyki bibliotecznej do badań wpływu i wartości bibliotek” (13.09.) oraz webinarium „Społeczny i ekonomiczny wpływ bibliotek publicznych. Jak badać? Dlaczego warto?” (16.11.). Łącznie przeszkolono 507 bibliotekarzy. Przygotowano referat *The social and economic impact of Polish public libraries – research programme design experience* i zaprezentowano projekt AFB na arenie międzynarodowej, podczas 14 edycji International Conference on Performance Measurement in Libraries (2-4 listopada 2021 r., online).

Opracowano ponadto wykaz projektów „Statystyka i badania funkcjonalności bibliotek na świecie”, zaktualizowano „Poradnik Analiza danych statystycznych i wskaźników funkcjonalności w projekcie AFB”. Aktualizowano treści serwisu internetowego AFB, z którego korzysta blisko 8 tys. użytkowników, prowadzono bieżącą obsługę informatyczną aplikacji AFB.

Konkurs Bibliotekarz Roku 2020

Celem Konkursu, dofinansowanego ze środków MKiDN, było promowanie w środowiskach związanych z książką, wśród czytelników i internautów tych pracowników bibliotek, którzy w roku 2020 wyróżnili się ponadstandardowymi osiągnięciami w pracy zawodowej. Zaszczytny tytuł „Bibliotekarz Roku” zdobyła Monika Machowicz, starszy kustosz, instruktor w Krośnieńskiej Bibliotece Publicznej

(okręg podkarpacki SBP). II miejsce zajął Krzysztof Dąbkowski, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie (okręg warmińsko-mazurski SBP), III miejsce – Marcin Duda, kierownik Oddziału Dziecięco-Młodzieżowego Miejskiej Biblioteki Publicznej w Opolu (okręg opolski SBP). W 2021 r. w konkursie wzięły udział wszystkie okręgi SBP, które w etapie I dokonały wyboru Wojewódzkiego Bibliotekarza Roku. Etap II (finałny) realizowany był przez ZG SBP. Na portalu Stowarzyszenia oraz w czasopismach branżowych prezentowane były sylwetki wszystkich kandydatów.

■ 4. Opracowanie nowych aplikacji

W IV kwartale 2021 r. przygotowano i złożono następujące wnioski na zadania realizowane w 2022 r. i w latach następnych:

- do MKiDN:
 1. Realizacja XIX i XX edycji programu Tydzień Bibliotek,
 2. #NieZostawiamCzytelnika – II edycja kampanii kulturalno-społecznej,
 3. (Nie)codzienna stymulacja życia czytelniczego – cykl szkoleniowy,
 4. Włącz dostępność – wyłącz wykluczenie;
- do MEiN:
 1. Rozwój czasopism naukowych – „Przegląd Biblioteczny”,
 2. Rozwój czasopism naukowych – „Zagadnienia Informacji Naukowej”.

VI. ODZNACZENIA I MEDALE

W 2021 r. przyznano łącznie 12 odznaczeń i medali SBP oraz 4 listy gratulacyjne:

Honorowa Odznaka SBP

Kłosińska Wiesława – Łomża
Kusior Jadwiga – Dąbrowa Tarnowska
Szeligowski Piotr – Łódź

Medal „W Dowód Uznania”

Ablewicz Stanisława – Jasło
Kamińska Dorota – Jasło
Łobaza Jadwiga – Łańcut
Mieszkała Anna – Złoczew
Mikołajczyk Agnieszka – Kutno
Sztaba Joanna – Pysznica
Gminna Biblioteka Publiczna w Pysznicy

Medal „Bibliotheca Magna Perennisque”

Miejska Biblioteka Publiczna im. Jerzego Fusieckiego w Zabrze
Miejska Biblioteka Publiczna w Gliwicach

List Gratulacyjny Przewodniczącej SBP

Abramczyk Dorota Marta – Łódź
Markiewicz Marzena – Łódź
Rębisz Mieczysława – Rzeszów
Szumska Katarzyna – Łódź

VII. INNE DZIAŁANIA

Członkowie Sekcji Bibliotek Muzycznych ZG SBP uczestniczyli w Kongresie IAML, który odbył się na platformie Zoom w dn. 26-30.07.2021 r. Program obejmował sesje plakatowe, dyskusje panelowe i towarzyszące. Przeprowadzono także wybory w sekcjach IAML. Wiceprzewodnicząca Sekcji Bibliotek Muzycznych ZG SBP, Ewa Hauptman-Fisher została sekretarzem Sekcji Bibliotek Badawczych IAML.

Chcąc umożliwić polskim bibliotekarzom niższe wpisowe za udział w 86 Kongresie IFLA (17-19.08.) SBP opłaciło składkę roczną. W Kongresie przebiegającym pod hasłem „Pracujmy razem dla przyszłości” uczestniczyli m.in. redaktorzy „Przeгляdu Bibliotecznego” oraz „Zagadnień Informacji Naukowej. Studia Informacyjne”.

Rozpoczęto prace nad koncepcją nowego portalu SBP, które nadzoruje Komisja powołana przez ZG.

W drugim półroczu 2021 r. ZG SBP wydał kilka opinii w sprawach, m.in.:

- odwołania dyrektora Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi,
- powołania dyrektora Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi bez przeprowadzenia konkursu,
- powierzenia funkcji p.o. dyrektora Powiatowej Biblioteki Publicznej w Wołominie,
- powołania dyrektora Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tomaszowie Mazowieckim,
- powołania dyrektora Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zielonej Górze.

Przygotowano także opinię dot. projektu zmian w programie nauczania na poziomie studiów licencjackich, na kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo, którą przekazano dr hab. Marii Łoszewskiej-Ołowskiej, kierownika Jednostki Dydaktycznej, Prodziekana ds. Studenckich na Wydziale Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii UW.

VIII. Z ŻAŁOBNEJ KARTY

Maria Lenartowicz

W dn. 18 grudnia 2021 r. w wieku 96 lat zmarła Maria Lenartowicz, bibliotekarka, starszy kustosz dyplomowany, uczestniczka Powstania Warszawskiego (Wojkowska Służba Kobiet na Mokotowie), działaczka Szarych Szeregów, autorka opracowań normalizacyjnych, Członek Honorowy SBP.

W latach 1952-1955 kierowała Oddziałem Katalogów Działu Informacyjnego w Bibliotece Publicznej m.st. Warszawy. W latach 1955-1970 pracowała w Instytucie Bibliograficznym Biblioteki Narodowej, gdzie zajmowała się opracowaniem polskiej bibliografii retrospektywnej 1901-1939. W latach 1961-1969 kierowała Zakładem Bibliografii Retrospektywnej. W 1970 r. opuściła BN i podjęła pracę w Bibliotece Publicznej m.st. Warszawy na stanowisku kierownika Działu Zasadniczego. W 1972 r. podjęła pracę w Bibliotece PAN w Warszawie, gdzie pełniła funkcję kierownika Działu Udostępniania, aż do przejścia na emeryturę w 1990 r.

Była autorką (współautorką) ponad 60 opracowań (książek, artykułów, recenzji), głównie z zakresu normalizacji i zasad opisu bibliograficznego dokumentów.

Wykładała bibliografię w Państwowym Liceum Bibliotekarskim w Warszawie (1953-1956). Była sekretarzem redakcji (1975-1987), zastępcą redaktora naczelnego (1988-2003) oraz redaktorem naczelnym „Przeglądu Bibliotecznego” (2004).

W Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich pełniła funkcję przewodniczącej Sekcji Bibliograficznej ZO Stołecznego, reprezentowała SBP w Komitecie Technicznym PKN nr 242 ds. Informacji i Dokumentacji. Była Sekretarzem Komisji Bibliograficznej przy ZG SBP, członkiem Bibliograficznej Komisji Normalizacyjnej przy BN oraz członkiem Komisji Normalizacyjnej w INTE, Sekretarzem Zespołu ds. Katalogowania Alfabetycznego przy Sekcji Bibliotek i Czytelnictwa Rady Kultury i Sztuki (1961-1962). Od 2005 r. była członkiem Zespołu Historyczno-Pamiętnikarskiego przy Oddziale Warszawskim SBP oraz członkiem Kolegium Redakcyjnego serii SBP „Bibliotekarze Polscy we Wspomnieniach Współczesnych”. W 1993 r. otrzymała godność Członka Honorowego SBP.

Pogrzeb Pani Marii Lenartowicz odbył się 27 grudnia 2021 r., na Starych Powązkach w Warszawie.

Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP
Opracowanie i redakcja: Aldona Zawałkiewicz,
Anna Grzecznowska i Małgorzata Dargiel-Kowalska
przy współpracy Barbary Budyńskiej i Marty Lach
Opracowanie techniczne i korekta: Elżbieta Matusiak
Skład i łamanie: Ewa Majewska
Druk i oprawa: Fabryka Druku

NOWOŚCI

WYDAWNICTWA NAUKOWEGO I EDUKACYJNEGO
STOWARZYSZENIA BIBLIOTEKARZY POLSKICH

